

PANTEION UNIVERSITY OF SOCIAL AND POLITICAL SCIENCES
ΠΑΝΤΕΙΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Π. Μ. Σ : ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ

ΕΠΩΝΥΜΟ :	ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ
ΟΝΟΜΑ :	ΛΟΥΚΑΣ
A.M. :	7104M040

Ημερομηνία κατάθεσης : Απρίλιος 2008

ΘΕΜΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

**Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα
και φορολογικό πλαίσιο
στον κλάδο των τεχνικών εταιρειών**

Υπεύθυνος Καθηγητής : ΦΙΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή	
1.1 Κατασκευαστικές εταιρείες – Τεχνικά έργα.σελ	4
1.2 Σκοπός της παρούσας εργασίας	σελ 5
2. Παρουσίαση Διεθνών Λογιστικών Προτύπων	σελ 6
2.1 Συμβάσεις κατασκευής έργων - Δ.Λ.Π.11 (Construction Contracts)	σελ 9
2.1.1 Λόγοι σύνταξης του προτύπου	σελ 9
2.1.2 Έννοιες, διακρίσεις συμβάσεων	σελ 9
2.1.3 Χειρισμοί εσόδων-εξόδων συμβάσεων.	σελ 10
2.1.4 Γνωστοποιήσεις.	σελ 11
2.1.5 Εφαρμογή λογιστικοποίησης σύμβασης τεχνικού έργου με τα Δ.Λ.Π. και την ελληνική πρακτική προ Δ.Λ.Π.....	σελ 12
2.1.6 Εφαρμογή του Δ.Λ.Π. 11 στην Ελλάδα και διαφορές του με τα ελληνικά λογιστικά πρότυπα.....	σελ 13
2.1.7 Μεταβολή των Ιδίων κεφαλαίων των τεχνικών εταιρειών κατά την πρώτη εφαρμογή των Δ.Λ.Π. στην Ελλάδα.	σελ 14
2.2 Συμμετοχές σε κοινοπραξίες - Δ.Λ.Π. 31 (Interest in Joint Ventures) ...	σελ 19
2.2.1 Λόγοι σύνταξης του προτύπου.	σελ 19
2.2.2 Έννοιες, διακρίσεις κοινοπραξιών.	σελ 20
2.2.3 Λογιστικές μέθοδοι ενσωμάτωσης και οικονομικές καταστάσεις των μελών της κοινοπραξίας.	σελ 23
2.2.4 Γνωστοποιήσεις – παραδείγματα γνωστοποιήσεων	σελ 25
2.2.5 Εφαρμογή λογιστικών χειρισμών ενσωμάτωσης κοινοπραξίας με τα Δ.Λ.Π και τα Ε.Λ.Π.....	σελ 27
2.2.6 Ελληνική νομοθεσία και φορολογικά θέματα κοινοπραξιών.	σελ 30
3. Φορολογία εισοδήματος τεχνικών επιχειρήσεων. Ν.2238/94.	σελ 30
3.1 Βασικές έννοιες στη φορολογία εισοδήματος.	σελ 30
3.2 Το εισόδημα των τεχνικών επιχειρήσεων - Άρθρο 34.	σελ 31
3.3 Ο προσδιορισμός ακαθάριστων εσόδων εργολάβων - Άρθρο 34.	σελ 32

3.4 Ο προσδιορισμός ελάχιστου κόστους κατασκευής οικοδομών-Άρθρο 35.....σελ 33	σελ 33
3.5 Τεχνικές εταιρείες που δεν υπόκεινται στον τεκμαρτό προσδιορισμό των εισοδημάτων τους.σελ 34	σελ 34
3.6 Έσοδα από συμβόλαια πώλησης μη αποπερατωμένων ακινήτων.σελ 35	σελ 35
3.7 Διαφοροποιήσεις στη φορολογία αναλόγως της μορφής του υποκείμενου (Διάφορες εταιρικές μορφές, φυσικά πρόσωπα)σελ 37	σελ 37
3.8 Αυτοτελής φορολογία αφορολόγητων αποθεματικών τεχνικών επιχειρήσεων.....σελ 41	σελ 41
3.9 Εφαρμογή φορολόγησης έργου διαφόρων εταιρικών μορφών.σελ 41	σελ 41
3.10 Συγκριτική αποτίμηση των αποτελεσμάτων της εφαρμογής.σελ 48	σελ 48
4. Τρόπος τήρησης λογιστικών βιβλίων σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π. και τον ΚΒΣ	σελ 51
5. Προτάσεις - συμπεράσματα	
5.1 Πρόταση για τη μεταβολή του φορολογικού συστήματος προς το πνεύμα της σύγχρονης λογιστικής πραγματικότητας.σελ 56	σελ 56
5.2 Συμπέρασμα.σελ 57	σελ 57
BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.σελ 58	σελ 58
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.σελ 60	σελ 60
ΤΜΗΜΑ Α΄: Δημοσιευθείσες Αποφάσεις/ Εγκύκλιες	
- Ε.ΣΥ.Λ. 257/1995.....σελ 60	σελ 60
- Πίνακες ΠΟΛ.1277 / 1994.....σελ 63	σελ 63
ΤΜΗΜΑ Β΄: Αποσπάσματα από δημοσιευθείσες οικονομικές καταστάσεις	
Γνωστοποιήσεις συμμετοχών σε κοινοπραξίες	
- ΑΤΤΙΚΑ ΑΤΕ.....σελ 66	σελ 66
- ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε.σελ 68	σελ 68
- ΤΕΡΝΑ Α.Τ.Ε.....σελ 71	σελ 71
Οι πίνακες προσαρμογών των ιδίων κεφαλαίων των τεχνικών εταιρειών όπως δημοσιεύτηκαν στα ενημερωτικά τους δελτία χρήσης 2005.....σελ 72	σελ 72

1. Εισαγωγή

1.1. Κατασκευαστικές εταιρείες- τεχνικά έργα

Ο κλάδος των κατασκευών, αποτελεί έναν από τους δυναμικότερους της ελληνικής οικονομίας. Χαρακτηριστική είναι η φράση ότι «Η οικοδομή είναι η ατμομηχανή της ελληνικής οικονομίας». Η ποικιλομορφία και η ιδιαιτερότητα των εργασιών, των τεχνικών εταιρειών, οδήγησαν στη ρύθμιση των θεμάτων τους από μια πληθώρα νομοθετημάτων. Στα πλαίσια της παρούσας εργασίας, θα εξεταστούν θέματα που αφορούν τις πρόσφατες φορολογικές και λογιστικές ρυθμίσεις, που επιβλήθηκαν στον κλάδο, καθώς και τις συνέπειες της εφαρμογής τους.

Οι εξελίξεις αυτές προκλήθηκαν κυρίως με την υποχρέωση της χώρας μας, να εφαρμόσει τον Κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης 1725/2003, με τον οποίο υιοθετήθηκαν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, δυνάμει του Κανονισμού του Συμβουλίου 1606/2002. Η ρύθμιση των θεμάτων που θα οδηγήσουν σταδιακά στην εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στην Ελλάδα, ξεκινά με το Ν.2992/2002 και ακολουθούν ο Ν.3148/2003, ο Ν.3229/2004 και ο Ν.3301/2004. Οι νόμοι αυτοί είτε αυτόνομα, είτε τροποποιώντας το Ν.2190/1920, κατέστησαν τελικά υποχρεωτική, τόσο στις εισηγμένες εταιρείες του Χρηματιστηρίου Αθηνών όσο και στις εταιρείες που αυτές ενοποιούν, την εφαρμογή των Δ.Λ.Π., από τη χρήση 2005 και μετά. Από τις μεταβολές, που αυτή η μετάβαση έφερε, επιλέγονται αυτές που αποτελούν ειδικά θέματα των κατασκευαστικών εταιρειών και εξυπηρετούν πιστότερα τους σκοπούς της παρούσας εργασίας. Ειδικότερα, δύο είναι τα μείζονα θέματα που απασχολούν κυρίως τις τεχνικές εταιρείες. Πρώτα η μεταβολή της κατανομής των εσόδων, κατά την διάρκεια των διαφορετικών χρήσεων, που περιλαμβάνει η κατασκευαστική περίοδος ενός έργου, και δεύτερον η διαδικασία ενσωμάτωσης των κοινοπραξιών. Τα δύο αυτά θέματα ρυθμίζονται από τα Δ.Λ.Π. 11 και Δ.Λ.Π. 31 αντίστοιχα.

Γενικότερα η εφαρμογή των Δ.Λ.Π., δεν αποτελεί ένα θέμα ενδιαφέρον μόνο για τις ισχυρές μεν, αλλά ολιγάριθμες εισηγμένες τεχνικές εταιρείες του Χρηματιστηρίου Αθηνών, αλλά αφορά το σύνολο του κλάδου, διότι στο κοντινό μέλλον τα πρότυπα σταδιακά, θα αποκτήσουν καθολική εφαρμογή.

Πέραν όμως των λογιστικών προβλημάτων, η φορολόγηση των τεχνικών έργων αποτελεί ένα επίσης πολύπλοκο ζήτημα. Η πολυπλοκότητα αυτή, οφείλεται στις διακρίσεις του νόμου σχετικά με, τη φύση των εργασιών, τις μορφές των προσώπων των

κατασκευαστών και τον τρόπο φορολόγησης τους. Στις διακρίσεις με κριτήριο τη φύση των εργασιών αναφέρονται: οι οικοδομικές επιχειρήσεις, οι εργοληπτικές επιχειρήσεις δημοσίων τεχνικών έργων, οι εργοληπτικές επιχειρήσεις ιδιωτικών τεχνικών έργων, οι επιχειρήσεις κατασκευής μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων. Στις διακρίσεις με κριτήριο τη μορφή των προσώπων αναφέρονται: οι ιδιώτες κατασκευαστές, οι ομόρρυθμες, οι ετερόρρυθμες εταιρείες ή κοινοπραξίες στις οποίες δεν συμμετέχει νομικό πρόσωπο της παραγράφου 1 του άρθρου 101 του Ν.2238/1994, οι ομόρρυθμες, οι ετερόρρυθμες εταιρείες ή κοινοπραξίες στις οποίες συμμετέχει νομικό πρόσωπο της παραγράφου 1 του άρθρου 101 του Ν.2238/1994, οι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης και οι ανώνυμες τεχνικές εταιρείες. Στις διακρίσεις με κριτήριο τον τρόπο φορολόγησης, αναφέρονται δύο συστήματα το τεκμαρτό του άρθρου 34 του Ν.2238/1994 και των καθαρών κερδών της παραγράφου 1 του άρθρου 101 του Ν.2238/1994. Εάν σε όλα αυτά προσθέσουμε και την αυτοτελή φορολόγηση αφορολόγητων αποθεματικών των τεχνικών επιχειρήσεων του άρθρου 3 του Ν.2954/2001, εύλογη είναι η πολυπλοκότητα του φορολογικού συστήματος. Ακόμη πιο εύλογη είναι η μεταβολή, σε κάθε περίπτωση, τόσο του ύψους της φορολογητέας ύλης, όσο και των συντελεστών φορολόγησης. Δηλαδή το ίδιο έργο μπορεί να οδηγήσει σε διαφορετικό ύψος φορολογικής επιβάρυνσης.

1.2 Σκοπός της παρούσας εργασίας

Στο πλαίσιο της παρούσας εργασίας θα γίνει προσπάθεια, τόσο της περιγραφής όσο και της μέτρησης της επίδρασής, που άσκησαν τα Δ.Λ.Π. στις εισηγμένες τεχνικές εταιρείες σε σχέση με το έως τότε ισχύον καθεστώς. Σκοπός είναι να γίνουν αντιληπτές οι διαφορές: στον τρόπο αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων των εταιρειών, στην καταχώρηση των λογιστικών γεγονότων, στην παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων καθώς και στην ποιότητα της πληροφόρησης που έφερε η υιοθέτηση των Δ.Λ.Π. στην ελληνική πραγματικότητα.

Εκτός των αλλαγών που έφεραν τα Δ.Λ.Π. στη λογιστική πρακτική των τεχνικών εταιρειών σκόπιμη είναι και έμφαση στην παρουσίαση του τρόπου φορολόγησης, των τεχνικών έργων και των διαφορετικών μορφών των τεχνικών εταιρειών. Έμφαση επίσης θα δοθεί στη μέτρηση της διαφοράς στη φορολογική επιβάρυνση, αναλόγως της μορφής της οικονομικής μονάδας.

2. Παρουσίαση Διεθνών Λογιστικών Προτύπων

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα αποτελούν προϊόν μίας διεθνούς προσπάθειας που σκοπό έχει να δημιουργήσει κοινούς λογιστικούς κώδικες, ανάμεσα στα διάφορα κράτη. Φορέας για την δημιουργία τους, έχει ορισθεί η Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (International Accounting Standards Committee – IASC). Κύρια καθήκοντα της επιτροπής αυτής, όπως ορίζονται στο καταστατικό της είναι :

- να διαμορφώνει και να δημοσιεύει, για το ευρύτερο κοινό, Λογιστικά Πρότυπα, που πρέπει να τηρούνται κατά την παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων και να προωθεί την παγκόσμια αποδοχή και τήρηση τους.

- να εργάζεται γενικά για τη βελτίωση και την εναρμόνιση των κανόνων, λογιστικών προτύπων και διαδικασιών αναφορικά με την παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων.

Μια σύντομη παράθεση των διεθνών λογιστικών προτύπων, που καταδεικνύει το εύρος των θεμάτων με τα οποία ασχολούνται, θα μπορούσαν να συνοψιστούν στους παρακάτω πίνακες.

ΣΕ ΙΣΧΥ ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ (Δ.Λ.Π.) ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΕΣ (SIC)

Δ.Λ.Π.		S.I.C.
	Πλαίσιο Κατάρτισης και Παρουσίασης Οικονομικών Καταστάσεων (Δεν είναι Πρότυπο)	
1	Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων	8, 18
2	Αποθέματα	1
3	(Υπερκαλύφθηκε από τα Δ.Λ.Π. 22, 27 και 28)	
4	(Υπερκαλύφθηκε από τα Δ.Λ.Π. 16, 22 και 38)	
5	(Υπερκαλύφθηκε από το Δ.Λ.Π. 1)	
6	(Υπερκαλύφθηκε από τα Δ.Λ.Π. 15 και 29)	
7	Καταστάσεις Ταμιακών Ροών	
8	Καθαρό Κέρδος ή Ζημία Χρήσεως, Βασικά Λάθη και Μεταβολές στις Λογιστικές Μεθόδους	8
9	(Υπερκαλύφθηκε από το Δ.Λ.Π. 38)	
10	Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού	
11	Συμβάσεις κατασκευής έργων	

12	Φόροι εισοδήματος	21, 25
13	(Υπερκαλύφθηκε από το Δ.Λ.Π. 1)	
14	Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα	
15	Πληροφορίες που φανερώνουν τις επιδράσεις από τις Μεταβολές των Τιμών	
16	Ενσώματες Ακινήτοποιήσεις	14, 23
17	Μισθώσεις	15
18	Έσοδα	
19	Παροχές σε εργαζόμενους	
20	Λογιστική Κρατικών Επιχορηγήσεων και Γνωστοποίηση της Κρατικής Υποστήριξης	10
21	Οι Επιδράσεις των Μεταβολών στις Τιμές Συναλλάγματος	7, 11,19
22	Ενοποιήσεις Επιχειρήσεων	9, 22
23	Κόστος Δανεισμού	2
24	Γνωστοποιήσεις Συνδεόμενων Μερών	
25	(Υπερκαλύφθηκε από τα Δ.Λ.Π. 39 και 40)	
26	Λογιστική Απεικόνιση και Παρουσίαση των Προγραμμάτων Παροχών Αποχώρησης	
27	Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις και Λογιστική Επενδύσεων σε θυγατρικές	12
28	Λογιστική Επενδύσεων σε Συγγενείς επιχειρήσεις	3, 20
29	Οικονομικές Καταστάσεις σε Υπερπληθωριστικές Οικονομίες	19
30	Γνωστοποιήσεις με τις Οικονομικές Καταστάσεις των Τραπεζών και των Όμοιων Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων	
31	Λογιστική των Δικαιωμάτων σε Κοινοπραξίες	13
32	Χρηματοπιστωτικά Μέσα: Γνωστοποίηση και Παρουσίαση	5, 32,17
33	Κέρδη κατά Μετοχή	24
34	Ενδιάμεση Οικονομική Έκθεση	
35	Διακοπτόμενες Εκμεταλλεύσεις	
36	Απομείωση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων	
37	Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενες Απαιτήσεις	
38	Άυλα περιουσιακά στοιχεία	6
39	Χρηματοπιστωτικά Μέσα: Καταχώρηση και Αποτίμηση	
40	Επενδύσεις σε Ακίνητα	
41	Γεωργία	

ΣΕ ΙΣΧΥ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Δ.Π.Χ.Π		
1	Πρώτη εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης	
2	Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών	
3	Συνενώσεις επιχειρήσεων	
4	Ασφαλιστήρια συμβόλαια	
5	Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες	
6	Έρευνα και αξιολόγηση ορυκτών πόρων	

Ένα πολύ ευαίσθητο και κρίσιμο θέμα στην υιοθέτηση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, είναι η σωστή μετάβαση από τα εκάστοτε εθνικά πρότυπα, σε αυτά των διεθνών. Συγκεκριμένα κρίσιμος θεωρείται, ο χειρισμός των διαφορών, που βεβαίως προκύπτουν από τους διαφορετικούς κανόνες αποτίμησης, που τυχόν εφαρμόζουν τα δύο λογιστικά συστήματα. Η επιτροπή περιγράφει την ομαλή μετάβαση από τα εθνικά λογιστικά πρότυπα στα αντίστοιχα διεθνή στο Δ.Π.Χ.Π.1.

Σε γενικές γραμμές το πρότυπο προσπαθεί, να δώσει συγκριτικά στοιχεία για προηγούμενες χρήσεις και μία σωστή έναρξη (ισολογισμό βάσης), ώστε να ακολουθήσει ομαλά η εφαρμογή των διεθνών προτύπων. Το πρότυπο αυτό επιβάλλει κατά την κατάρτιση του Ισολογισμού Έναρξης, την αναταξινόμηση των κονδυλίων και την αναπροσαρμογή της αξίας των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας, σύμφωνα με τους κανόνες των Δ.Λ.Π. Για λόγους συγκρισιμότητας επιβάλλεται η μετατροπή των οικονομικών καταστάσεων της προηγούμενης χρήσης σύμφωνα με τους κανόνες των Δ.Λ.Π. Η συγκεκριμένη μετατροπή γίνεται εξωλογιστικά. Κρίσιμο σημείο στη μετάβαση από εθνικά σε διεθνή πρότυπα, είναι ο χειρισμός των διαφορών αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων. Ο χειρισμός που προτείνεται είναι, οι διαφορές που προκύπτουν από προηγούμενες χρήσεις, να βαρύνουν την καθαρή θέση και οι διαφορές που προκύπτουν στη χρήση, να βαρύνουν τα αποτελέσματα χρήσης της εταιρείας.

Όπως είναι φυσικό, η Επιτροπή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων δεν θα μπορούσε να μείνει ανενεργή μπροστά στις ιδιαίτερες ανάγκες του κατασκευαστικού κλάδου. Η σημασία του κλάδου καθώς και οι ιδιαιτερότητες που παρουσιάζει η δραστηριότητα του, οδήγησε στη σύνταξη δύο προτύπων ειδικά για τις τεχνικές εταιρείες: το ΔΛΠ 11 Συμβάσεις Κατασκευής Έργων και το Δ.Λ.Π. 31 Χρηματοοικονομική Παρουσίαση των Δικαιωμάτων σε Κοινοπραξίες.

2.1 Συμβάσεις Κατασκευής - Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 11 (Construction Contracts)

2.1.1 Λόγοι σύνταξης του προτύπου

Η κατασκευαστική περίοδος ενός τεχνικού έργου συνήθως υπερβαίνει τα όρια μιας διαχειριστικής περιόδου, πράγμα που δημιουργεί ένα πλήθος θεμάτων σχετικά με τη λογιστική παρακολούθησή του. Η σημαντικότερη αρχή που καλούνται να υπηρετήσουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα είναι η αρχή του δεδουλευμένου εσόδου-εξόδου. Για την εφαρμογή της πρέπει να τηρείται μια σειρά κανόνων καταχώρισης και απεικόνισης των οικονομικών γεγονότων. Πιο συγκεκριμένα, οι συναλλαγές αναγνωρίζονται λογιστικά όταν πραγματοποιούνται, ανεξαρτήτως από την είσπραξη ή πληρωμή τους, οι δαπάνες βαρύνουν την περίοδο που πραγματοποιούνται και συσχετίζονται με τα αντίστοιχα έσοδα που αποκτώνται χάρις σε αυτές (matching principle).

Το Δ.Λ.Π. 11 περιλαμβάνει τις βασικές λογιστικές τεχνικές για την παρακολούθηση των κατασκευαστικών συμβάσεων, καθώς και τις οδηγίες για την κατάρτιση και παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων των τεχνικών εταιρειών.

2.1.2 Έννοιες, διακρίσεις συμβάσεων

Οι κύριες έννοιες¹ που χρησιμοποιούνται προκειμένου να εξυπηρετηθούν οι σκοποί του προτύπου, είναι οι εξής:

- α. *Σύμβαση κατασκευής* είναι μια συμφωνία κατασκευής ενός περιουσιακού στοιχείου ή ομάδας στοιχείων, οργανικά συνδεδεμένων μεταξύ τους.
- β. *Σύμβαση σταθερού τιμήματος* είναι η σύμβαση κατασκευής, στην οποία ο κατασκευαστής συμφωνεί ένα συμβατικό σταθερό τίμημα ή μια σταθερή τιμή ανά κατασκευαζόμενη μονάδα, που μπορεί να υπόκειται σε ρήτρες αναπροσαρμογής του κόστους.
- γ. *Σύμβαση κόστους πλέον κέρδους* είναι η σύμβαση κατασκευής κατά την οποία ο κατασκευαστής εισπράττει το κόστος, πλέον μίας αμοιβής, ανά μονάδα έργου.

Συνεπώς, μια σύμβαση κατασκευής μπορεί να περιλαμβάνει συρροή διαφόρων τύπων συμβάσεων, τόσο για τα διάφορα συνεργεία (υπεργολαβίες διαφόρων επαγγελματιών), όσο και συμβάσεις προμήθειας υλικών, που θα ενσωματωθούν στο κυρίως έργο καθώς και συμβάσεις παροχής υπηρεσιών. Προκειμένου να μπορέσουμε να βοηθηθούμε, ώστε

¹ Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π.) 2005- International Accounting Standards Board, έκδοση 2006, σελ.548

να ικανοποιήσουμε το σκοπό του προτύπου, που θέλει το δυνατόν να διατηρηθεί η αρχή της συσχέτισης εσόδου-εξόδου, σκόπιμο θα ήταν να βρούμε τρόπους κατακερματισμού της κατασκευής του συνολικού έργου, με κάποια κριτήρια. Έτσι, εάν υπάρχουν στο έργο περιουσιακά στοιχεία με κάποια σχετική αυτοτέλεια, που είτε μπορούν να παραληφθούν από τον πελάτη ξεχωριστά, είτε η κατασκευή τους υποβλήθηκε με διαφορετικές προσφορές, τα παρακολουθούμε ξεχωριστά. Είναι προφανές ότι σε κάθε ευκαιρία τμηματικής συσχέτισης εσόδων-εξόδων, διευκολύνεται η διαχειριστική αυτοτέλεια των χρήσεων. Μια παρόμοια πρακτική, θα μπορούσε να εφαρμοστεί και στην περίπτωση κάθε πρόσθετης ή παράπλευρης σύμβασης του έργου. Ωστόσο η πρακτική του κατακερματισμού των συμβάσεων, αντενδεικνύεται όταν τα επί μέρους έργα εκτελούνται παράλληλα ή όταν διαπραγματεύονται ως ενιαίο σύνολο.

2.1.3 Χειρισμοί εσόδων-εξόδων συμβάσεων.

Το έσοδο που προέρχεται από μία κατασκευαστική σύμβαση, για τις ανάγκες του προτύπου, χρειάζεται να προσδιοριστεί τουλάχιστον τόσες φορές, όσες και οι διαχειριστικές περιόδους, που χρειάζονται για την κατασκευή του έργου. Εύλογο είναι, ότι ο αρχικός υπολογισμός του συμβατικού εσόδου, τροποποιείται στη συνέχεια από διάφορα πιθανά γεγονότα, όπως η κλιμάκωση του κόστους μεταξύ διαφόρων σταδίων κατασκευής, τα διάφορα προβλήματα που δεν μπορούσαν να προβλεφθούν αρχικά (λ.χ. ιδιαιτέρως σκληρό υπέδαφος) οι διάφορες ρήτρες κακοτεχνιών, οι τροποποιήσεις αρχικού έργου και η αναπροσαρμογή του τιμήματος στη διάρκεια της κατασκευαστικής περιόδου.

Στα έξοδα που θα πρέπει να βαρύνουν την κατασκευή του έργου, δεν θα πρέπει να περιλαμβάνονται τα έξοδα που πραγματοποιούνται, για τις λοιπές λειτουργίες της επιχείρησης. Έξοδα, που κατά τεκμήριο γίνονται για τη διοικητική, τη χρηματοοικονομική λειτουργία της επιχείρησης και ακόμη τη διάθεση, την έρευνα και την ανάπτυξη της, δεν θα πρέπει να βαρύνουν το κόστος παραγωγής του έργου. Πιο συγκεκριμένα, στο κόστος παραγωγής του έργου πρέπει να περιλαμβάνονται, οι δαπάνες για τα άμεσα εργατικά, τα άμεσα υλικά που ενσωματώνονται στην κατασκευή και το κόστος των μηχανημάτων που χρησιμοποιήθηκαν στην παραγωγή (είτε αναφερόμαστε σε πάγια, είτε σε μηχανήματα τρίτων).

Το κόστος ενός έργου είναι δεδομένο, διότι λογιστικοποιείται τη στιγμή της πραγματοποίησής του, άρα το βάρος για την έκδοση αξιόπιστων αποτελεσμάτων χρήσεως επωμίζεται ο προσδιορισμός του συμβατικού εσόδου που αναλογεί στα

ανωτέρω έξοδα (percentage of completion). Για να αποφευχθεί το φαινόμενο της «διανομής των κεφαλαίων της επιχείρησης», όταν αδυνατούμε να προσδιορίσουμε ένα ανάλογο των πραγματοποιούμενων εξόδων συμβατικό έσοδο, για λόγους συντηρητικότητας ορίζουμε το συμβατικό αυτό έσοδο ως ισόποσο των εξόδων (Cost recovery method). Αυτονόητη προϋπόθεση είναι να μην προέρχονται τα έξοδα, που βαρύνουν το κόστος των ενδιάμεσων χρήσεων, από προβλέψεις πιθανών ζημιών. Σε περίπτωση πιθανολογούμενων ζημιών, αυτές πρέπει να εμφανίζονται άμεσα στα αποτελέσματα της χρήσης που αυτές αφορούν.

2.1.4 Γνωστοποιήσεις

Η επιχείρηση πρέπει να γνωστοποιεί² τα εξής:

- α. το ποσό του συμβατικού εσόδου που περιλαμβάνεται στην περίοδο.
- β. τη μέθοδο προσδιορισμού του συμβατικού εσόδου περιόδου.
- γ. τις μεθόδους προσδιορισμού του σταδίου ολοκλήρωσης των σε εκτέλεση συμβάσεων.

Η επιχείρηση υποχρεούται να γνωστοποιήσει κατά την ημερομηνία του ισολογισμού της, τα παρακάτω, για τις σε εκτέλεση συμβάσεις :

- α. το συνολικό κόστος ως τη συγκεκριμένη στιγμή.
- β. τα κέρδη μείον της αναγνωρισθείσες ζημιές.
- γ. τις εισπραχθείσες προκαταβολές.
- δ. τις παρακρατήσεις (ποσά που έχουν τιμολογηθεί χωρίς να εξοφληθούν μέχρι να αποκατασταθούν ελαττώματα ή ικανοποιηθούν συμβατικές υποχρεώσεις).
- ε. το μικτό ποσό που οφείλεται από τους πελάτες για συμβατικό έργο, ως περιουσιακό στοιχείο.

μικτό ποσό = πραγματοποιηθέν κόστος + αναγνωρισθέντα κέρδη – αναγνωρισθείσα ζημιά – τμηματικές τιμολογήσεις που υπερβαίνουν το πραγματοποιηθέν κόστος

- στ. το μικτό ποσό που οφείλεται στους πελάτες για συμβατικό έργο, ως υποχρέωση

μικτό ποσό = πραγματοποιηθέν κόστος + αναγνωρισθέντα κέρδη – αναγνωρισθείσες ζημιές – τμηματικές τιμολογήσεις που υπερβαίνουν (το πραγματοποιηθέν κόστος + αναγνωρισθέντα κέρδη)

- ζ. κάθε είδους πιθανούς κινδύνους και τις τυχόν προβλέψεις που διενεργήθηκαν για την αντιμετώπιση τους.

² Διεθνή λογιστικά πρότυπα I.F.R.S. αναλυτική παρουσίαση - Grant Thornton, έκδοση 2004, Α' τόμος σελ.214

2.1.5 Εφαρμογή λογιστικοποίησης σύμβασης τεχνικού έργου με τα Δ. Λ. Π. και την ελληνική πρακτική προ Δ.Λ.Π.

Έστω ότι αναλαμβάνεται έργο με πραγματικά έσοδα 2.500.000€ , λογιστικά κέρδη 750.000€ και κατασκευαστική περίοδο τριών χρήσεων 2004, 2005 και 2006. Τα λοιπά στοιχεία του έργου περιγράφονται στον πίνακα που ακολουθεί.

<u>Χρήσεις</u>	<u>2004</u>	<u>2005</u>	<u>2006</u>
Συμβατικό έσοδο	2.500.000	2.500.000	2.500.000
Συμβατικό κόστος	<u>1.750.000</u>	<u>1.750.000</u>	<u>1.750.000</u>
Αποτέλεσμα Σύμβασης	<u>750.000</u>	<u>750.000</u>	<u>750.000</u>
Σωρευμένο κόστος	350.000	1.105.000	1.750.000
Ποσοστό ολοκλήρωσης	20%	60%	100%
Διαδοχικές τιμολογήσεις	400.000	1.200.000	2.500.000

Ο υπολογισμός των αποτελεσμάτων σύμφωνα με το Δ.Λ.Π.11

<u>Χρήσεις</u>	<u>2004</u>	<u>2005</u>	<u>2006</u>
Ποσοστό ολοκλήρωσης	20%	60%	100%
Σωρευμένο έσοδο	500.000	1.500.000	2.500.000
Έσοδα προηγ. χρήσεων	<u>0</u>	<u>500.000</u>	<u>1.500.000</u>
Έσοδο χρήσης	<u>500.000</u>	<u>1.000.000</u>	<u>1.000.000</u>
Σωρευμένο κόστος	350.000	1.105.000	1.750.000
Κόστος προηγ. Χρήσεων	0	350.000	1.105.000
Κόστος χρήσης	<u>350.000</u>	<u>755.000</u>	<u>645.000</u>
Αποτέλεσμα χρήσης	<u>150.000</u>	<u>245.000</u>	<u>355.000</u>

Ο υπολογισμός των αποτελεσμάτων σύμφωνα με την ελληνική πρακτική προ Δ.Λ.Π.

<u>Χρήσεις</u>	<u>2004</u>	<u>2005</u>	<u>2006</u>
Ποσοστό ολοκλήρωσης	20%	60%	100%
Σωρευμένο έσοδο	400.000	1.200.000	2.500.000
Έσοδα προηγ. χρήσεων	<u>0</u>	<u>400.000</u>	<u>1.200.000</u>
Έσοδο χρήσης	<u>400.000</u>	<u>800.000</u>	<u>1.300.000</u>
Σωρευμένο κόστος	350.000	1.105.000	1.750.000
Κόστος προηγ. Χρήσεων	0	350.000	1.105.000
Κόστος χρήσης	<u>350.000</u>	<u>755.000</u>	<u>645.000</u>
Αποτέλεσμα χρήσης	<u>50.000</u>	<u>45.000</u>	<u>655.000</u>

Κατά την ελληνική πρακτική που κυριαρχούσε πριν την εφαρμογή των Δ.Λ.Π. υπολόγιζαν ως έσοδο χρήσης αυτό που είχε τιμολογηθεί και συνήθως επέλεγαν να καλύπτει μόνο το κόστος, του κατασκευασμένου μέρους του έργου, μετακυλώντας έτσι τα κέρδη, στη χρήση της ολοκλήρωσης του έργου.

2.1.6 Εφαρμογή του Δ.Λ.Π. 11 στην Ελλάδα και διαφορές του, με τα ελληνικά λογιστικά πρότυπα.

Όσο αφορά τις μεθόδους, που προβλέπονται από το Δ.Λ.Π. 11, έχει γίνει εκτενή αναφορά πάρα πάνω. Το πρότυπο αυτό, επιβάλλει την αλλαγή του προσδιορισμού του συμβατικού εσόδου, με βάση το ποσοστό ολοκλήρωσης του έργου (percentage of completion), κατά τις χρήσεις που διαρκεί η κατασκευαστική περίοδος. Σε περίπτωση αδυναμίας προσδιορισμού του εσόδου, υπολογίζουμε έσοδο ισόποσο του πραγματοποιηθέντος κόστους (Cost recovery method).

Στην ελληνική νομοθεσία έχει προσδιορισθεί ο λογιστικός χειρισμός του εσόδου από κατασκευές, στην Αρ. 257/1995 γνωμάτευση του Εθνικού Συμβουλίου Λογιστικής.(Η γνωμάτευση του Ε.ΣΥ.Λ. 257/1995 παρατίθεται στο τμήμα Α΄ του παραρτήματος) Στη γνωμάτευση αυτή, προβλέπονται, η μέθοδος της τμηματικής περάτωσης του έργου ή η μέθοδος της ολοκλήρωσης του έργου. Ουσιαστικά η γνωμάτευση παραπέμπει στο Δ.Λ.Π. 11 προκειμένου να ρυθμιστεί το θέμα.

Οι ελληνικές επιχειρήσεις όμως, κυρίως επέλεγαν να πιστοποιούν και να τιμολογούν τα έργα κατά την τμηματική παράδοση του έργου. Η πρακτική αυτή επιβλήθηκε κυρίως, για φορολογικούς λόγους. Η φορολογική νομοθεσία (Κ.Φ.Ε. και Κ.Β.Σ.) επεκράτησε στην πράξη, παρά την ύπαρξη της Ε.ΣΥ.Λ. 257/1995 της εμπορικής νομοθεσίας (ν.2190/1920, Ε.Γ.Λ.Σ.). Με την ανωτέρω πρακτική, της κατά βούληση τιμολόγησης (εφόσον η παράδοση του έργου είναι θέμα που «ρυθμίζεται» εύκολα μεταξύ των αντισυμβαλλόμενων μερών), οι εταιρείες με σχετική ευκολία μπορούσαν να μετακυλύουν το έσοδο στη χρήση της πλήρους αποπερατώσεως του έργου, μεταθέτοντας έτσι δουλεμένα έσοδα προηγούμενων χρήσεων σε επόμενες. Και συνεπώς, μεταφέροντας και τις φορολογικές τους υποχρεώσεις σε μεταγενέστερες χρήσεις. Οι διαφορές που έχουν οι δύο πρακτικές μετρήθηκαν στην εφαρμογή της προηγούμενης ενότητας.(2.1.5)

2.1.7 Μεταβολή των Ιδίων κεφαλαίων των τεχνικών εταιρειών κατά την πρώτη εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στην Ελλάδα.

Η υιοθέτηση των διεθνών λογιστικών προτύπων στην Ελλάδα, ξεκινά με την πρώτη εφαρμογή τους, από τις εισηγμένες εταιρείες του χρηματιστηρίου Αθηνών στις 1.1.2005. Για να γίνει εφικτή η ομαλή μετάβαση από τους προηγούμενους λογιστικούς κανόνες στους ισχύοντες, προβλέφθηκαν από τα ίδια τα πρότυπα (Δ.Π.Χ.Π. 1) οι οδηγίες της λογιστικής αντιμετώπισης, των διαφορών που προκύπτουν. Κατ' αρχήν επιβάλλεται η μετατροπή των κονδυλίων της χρήσης 2004, σε διεθνή λογιστικά πρότυπα. Η μετατροπή αυτή καθιστά δυνατή τη σύγκριση μεταξύ των δημοσιευμένων καταστάσεων της χρήσης 2005, που περιλαμβάνουν τα κονδύλια κλειομένης και προηγούμενης χρήσεως. Όπως είναι κατανοητό, οι εγγραφές προσαρμογής του έτους 2004 γίνονται εξωλογιστικά και ο αναμορφωμένος ισολογισμός που προκύπτει αποτελεί, τον ισολογισμό έναρξης της χρήσης 2005. Οι διαφορές των αποτελεσμάτων που υπάρχουν, ομαδοποιούνται, σε αυτές που αφορούν τη χρήση 2004 και βαρύνουν αυτή και στις διάφορες προηγούμενων χρήσεων, που βαρύνουν την καθαρή θέση. Οι εταιρείες στα πλαίσια του Δ.Π.Χ.Π. 1 και της πληρέστερης πληροφόρησης του επενδυτικού κοινού συνέταξαν πίνακες προσαρμογών των ιδίων κεφαλαίων τους, που παρέχουν στοιχεία για τη φύση των προσαρμογών αυτών. Οι πίνακες αυτοί περιελήφθησαν στα ενημερωτικά δελτία τη χρήσης 2005. Οι παρακάτω πίνακες προκύπτουν από τα δημοσιευθέντα στοιχεία των εισηγμένων τεχνικών εταιρειών και φιλοδοξούν να βοηθήσουν στην κατανόηση της επίδρασης του Δ.Λ.Π. 11, τόσο στα ίδια κεφάλαια των εταιρειών, όσο και στο μερίδιο της μεταβολής που έχει σε σχέση με το σύνολο των διαφορών προσαρμογής, που προκλήθηκαν από τα άλλα Δ.Λ.Π..(οι πίνακες προσαρμογών των ιδίων κεφαλαίων όπως δημοσιεύτηκαν περιλαμβάνονται στο παράρτημα τμήμα Γ').

Για το σκοπό της ποσοτικοποίησης των μεταβολών συντάχθηκαν τέσσερεις πίνακες, δύο για τους απλούς ισολογισμούς και δύο για τους ενοποιημένους. Επειδή περιλαμβάνονται όλες οι εισηγμένες εταιρείες και όχι δείγμα αυτών όπου αναφέρονται σύνολα ισοδυναμεί με το σύνολο του κλάδου. Τα ποσά είναι σε χιλιάδες ευρώ.

Για τη διευκόλυνση της ανάγνωσης των πινάκων όπου Ε.Λ.Π. σημαίνει ελληνικά λογιστικά πρότυπα, όπου Δ.Λ.Π. διεθνή λογιστικά πρότυπα και όπου Ι.Κ. ίδια κεφάλαια.

Στον Πίνακα 1 παρουσιάζονται οι διαφορές της χρήσης 2004 από στοιχεία των ισολογισμών σε απλή βάση.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΜΗΤΡΙΚΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ 1/1/2005

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ Ε.Λ.Π.	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ Δ.Λ.Π.	Δ.Λ.Π. 11	ΔΙΑΦΟΡΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ Ι.Κ. Ε.Λ.Π. ΛΟΓΩ Δ.Λ.Π. 11	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΔΙΑΦΟΡΑΣ Ι.Κ. ΛΟΓΩ Δ.Λ.Π. 11
ΑΕΓΕΚ	230.911,54	119.627,22	-28.404,23	-111.284,32	-0,12	0,26
ΕΚΤΕΡ	28.373,47	24.671,67	2.091,67	-3.701,80	0,07	-0,57
ΒΙΟΤΕΡ	88.014,00	76.674,00	-13.463,00	-11.340,00	-0,15	1,19
ΕΔΡΑΣΗ	60.500,00	50.015,00	0,00	-10.485,00	0,00	0,00
ΓΕΝΕΡ	36.915,00	23.211,00	-3.383,00	-13.704,00	-0,09	0,25
ΔΙΕΚΑΤ	20.515,27	10.130,64	-2.627,22	-10.384,63	-0,13	0,25
ΤΕΝΙΚΗ						
ΟΛΥΜΠ.	407.591,00	672.417,00	0,00	264.826,00	0,00	0,00
ΜΟΧΛΟΣ	95.454,00	89.094,00	-8.350,00	-6.360,00	-0,09	1,31
ΑΤΤΙ-ΚΑΤ	118.498,93	138.330,77	-6.512,05	19.831,84	-0,05	-0,33
ΙΝΤΡΑΚΑΤ	39.318,16	37.193,52	-510,96	-2.124,64	-0,01	0,24
ΜΗΧΑΝΙΚΗ	249.750,00	188.055,00	-636,00	-61.695,00	0,00	0,01
ΤΕΡΝΑ	145.232,00	140.377,00	-12.625,00	-4.855,00	-0,09	2,60
ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ	58.732,25	50.393,47	2.291,36	-8.338,78	0,04	-0,27
ΔΟΜΙΚΗ						
ΚΡΗΤΗΣ	24.692,66	21.375,56	284,08	-3.317,10	0,01	-0,09
ΑΚΤΩΡ	7.765,00	7.760,00	-100,00	-5,00	-0,01	20,00
ΣΥΝΟΛΟ	1.612.263,28	1.649.325,85	-71.944,35	37.062,57	-0,04	1,94

Από τα στοιχεία βλέπουμε ότι το Δ.Λ.Π. 11 επιβάρυνε τα ίδια κεφάλαια του κλάδου συμφηφιστικά κατά 72 εκατομμύρια €, που αποτελεί το 4% της συμφηφιστικής διαφοράς μεταξύ των ιδίων κεφαλαίων. Οι μεγαλύτερες επιβαρύνσεις παρατηρήθηκαν στις εταιρείες ΑΕΓΕΚ, ΔΙΕΚΑΤ και ΒΙΟΤΕΡ οπού επιβάρυναν τη καθαρή τους θέση κατά 12%, 13%, και 15%. Ενώ στον αντίποδα η Τεχνική Ολυμπιακής παρουσίασε μηδενική διάφορα με την εφαρμογή του Δ.Λ.Π. 11

Στον Πίνακα 2 παρουσιάζονται οι διαφορές στην καθαρή θέση από τον ισολογισμό έναρξης χρήσης 2004 από στοιχεία των ισολογισμών σε απλή βάση.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΜΗΤΡΙΚΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ 1/1/2004

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ Ε.Λ.Π.	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ Δ.Λ.Π.	Δ.Λ.Π. 11	ΔΙΑΦΟΡΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ Ι.Κ. Ε.Λ.Π. ΛΟΓΩ Δ.Λ.Π. 11	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΔΙΑΦΟΡΑΣ Ι.Κ. ΛΟΓΩ Δ.Λ.Π. 11
ΑΕΓΕΚ	259.883,79	148.065,38	-29.583,35	-111.818,41	-0,11	0,26
ΕΚΤΕΡ	25.474,03	25.237,27	861,69	-236,76	0,03	-3,64
ΒΙΟΤΕΡ	87.068,00	76.135,00	-13.284,00	-10.933,00	-0,15	1,22
ΕΔΡΑΣΗ	57.979,00	58.237,00	0,00	258,00	0,00	0,00
ΓΕΝΕΡ	36.931,00	20.727,00	-6.989,00	-16.204,00	-0,19	0,43
ΔΙΕΚΑΤ	25.203,16	18.635,48	-1.139,63	-6.567,68	-0,05	0,17
ΤΕΝΙΚΗ						
ΟΛΥΜΠ.	407.841,00	608.291,00	92,00	200.450,00	0,00	0,00
ΜΟΧΛΟΣ	81.130,00	82.255,00	-2.668,00	1.125,00	-0,03	-2,37
ΑΤΤΙ-ΚΑΤ	123.603,29	139.090,35	-8.153,83	15.487,06	-0,07	-0,53
ΙΝΤΡΑΚΑΤ	35.107,68	34.160,14	-862,17	-947,54	-0,02	0,91
ΜΗΧΑΝΙΚΗ	256.546,00	186.459,00	-3.878,00	-70.087,00	-0,02	0,06
ΤΕΡΝΑ	123.405,00	118.907,00	-7.413,00	-4.498,00	-0,06	1,65
ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ	59.202,60	44.542,06	-5.769,47	-14.660,54	-0,10	0,39
ΔΟΜΙΚΗ						
ΚΡΗΤΗΣ	22.959,54	18.773,05	-1.284,74	-4.186,49	-0,06	0,31
ΑΚΤΩΡ	8.142,00	8.348,00	269,00	206,00	0,03	1,31
ΣΥΝΟΛΟ	1.610.476,09	1.587.862,73	-79.802,50	-22.613,36	-0,05	3,35

Από τα στοιχεία βλέπουμε ότι το Δ.Λ.Π. 11 επιβάρυνε τα ίδια κεφάλαια του κλάδου συμψηφιστικά κατά 80 εκατομμύρια € που αποτελεί το 5% της συμψηφιστικής διαφοράς μεταξύ των ιδίων κεφαλαίων. Οι μεγαλύτερες επιβαρύνσεις παρατηρήθηκαν στις εταιρείες ΑΕΓΕΚ, ΓΕΝΕΡ και ΒΙΟΤΕΡ όπου επιβάρυναν τη καθαρή τους θέση κατά 11%, 19%, και 15% αντίστοιχα. Ενώ στον αντίποδα η Τεχνική Ολυμπιακής παρουσίασε μηδενική διάφορα με την εφαρμογή του Δ.Λ.Π. 11

Οι αρνητικές επιδράσεις οφείλονται σε αναγνώριση εσόδων με βάση το ποσοστό ολοκλήρωσης³, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Δ.Λ.Π. 11 «Κατασκευαστικές Συμβάσεις».

³ Η Grant Thornton παρουσιάζει τα αποτελέσματα της έρευνας για τις επιπτώσεις των I.F.R.S. από την πρώτη εφαρμογή τους στις εισηγμένες εταιρείες στο χρηματιστήριο Αθηνών – Έκδοση 2006, σελ.27

Στον Πίνακα 3 παρουσιάζονται οι διαφορές της χρήσης 2004 από στοιχεία των ισολογισμών σε ενοποιημένη βάση

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΟΜΙΛΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ 1/1/2005

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ Ε.Λ.Π.	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ Δ.Λ.Π.	Δ.Λ.Π. 11	ΔΙΑΦΟΡΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ Ι.Κ. Ε.Λ.Π. ΛΟΓΩ Δ.Λ.Π. 11	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΔΙΑΦΟΡΑΣ Ι.Κ. ΛΟΓΩ Δ.Λ.Π. 11
ΑΕΓΕΚ	474.055,55	165.206,53	-91.138,17	-308.849,02	-0,19	0,30
ΕΚΤΕΡ	28.340,84	25.482,99	3.390,05	-2.857,85	0,12	-1,19
ΒΙΟΤΕΡ	89.450,00	74.985,00	-13.731,00	-14.465,00	-0,15	0,95
ΕΔΡΑΣΗ	58.256,00	49.338,00	0,00	-8.918,00	0,00	0,00
ΓΕΝΕΡ	37.160,00	22.651,00	-3.383,00	-14.509,00	-0,09	0,23
ΔΙΕΚΑΤ	38.027,70	14.929,92	-4.801,87	-23.097,78	-0,13	0,21
ΤΕΝΙΚΗ						
ΟΛΥΜΠ.	673.719,00	711.082,00	-31.095,00	37.363,00	-0,05	-0,83
ΜΟΧΛΟΣ	91.791,00	85.431,00	-8.350,00	-6.360,00	-0,09	1,31
ΑΤΤΙ-ΚΑΤ	118.663,05	133.383,29	-6.512,05	14.720,24	-0,05	-0,44
ΙΝΤΡΑΚΑΤ	43.322,99	41.582,37	-441,29	-1.740,62	-0,01	0,25
ΜΗΧΑΝΙΚΗ	374.841,00	208.954,00	-636,00	-165.887,00	0,00	0,00
ΤΕΡΝΑ	189.455,00	175.724,00	-7.257,00	-13.731,00	-0,04	0,53
ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ	58.730,97	50.392,19	2.291,36	-8.338,78	0,04	-0,27
ΔΟΜΙΚΗ						
ΚΡΗΤΗΣ	24.607,65	18.217,53	-4.199,18	-6.390,12	-0,17	0,66
ΑΚΤΩΡ	269.969,00	346.189,00	30.155,00	76.220,00	0,11	0,40
ΣΥΝΟΛΟ	2.570.389,75	2.123.548,82	-135.708,15	-446.840,93	-0,05	0,30

Από τα στοιχεία βλέπουμε ότι το Δ.Λ.Π. 11 επιβάρυνε τα ίδια κεφάλαια του κλάδου συμψηφιστικά κατά 136 εκατομμύρια € που αποτελεί το 5% της συμψηφιστικής διαφοράς μεταξύ των ιδίων κεφαλαίων. Οι μεγαλύτερες επιβαρύνσεις παρατηρήθηκαν στις εταιρείες ΑΕΓΕΚ, Δομική Κρήτης και ΒΙΟΤΕΡ όπου επιβάρυναν τη καθαρή τους θέση κατά 19%, 17%, και 15%. Ενώ στον αντίποδα η ΕΚΤΕΡ παρουσίασε αύξηση των ιδίων κεφαλαίων κατά 12% με την εφαρμογή του Δ.Λ.Π. 11

Σύμφωνα με έρευνα της Grant Thornton⁴: Η επίδραση από την αναγνώριση των εσόδων κατασκευαστικών συμβάσεων με βάση το ποσοστό ολοκλήρωσης σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 11 «κατασκευαστικές συμβάσεις» επιβάρυνε συμψηφιστικά τα Ίδια Κεφάλαια με το ποσό € 183 εκατ. (αναφέρεται συνολικά στις εταιρείες της κατηγορίας των Βιομηχανιών για τη χρήση 2004.)

⁴ Η Grant Thornton παρουσιάζει τα αποτελέσματα της έρευνας για τις επιπτώσεις των I.F.R.S. από την πρώτη εφαρμογή τους στις εισηγμένες εταιρείες στο χρηματιστήριο Αθηνών – Έκδοση 2006, σελ.49

Στον Πίνακα 4 παρουσιάζονται οι διαφορές στην καθαρή θέση από τον ισολογισμό έναρξης χρήσης 2004 από στοιχεία των ισολογισμών σε ενοποιημένη βάση.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΟΜΙΛΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ 1/1/2004

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ Ε.Λ.Π.	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ Δ.Λ.Π.	Δ.Λ.Π. 11	ΔΙΑΦΟΡΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ Ι.Κ. Ε.Λ.Π. ΛΟΓΩ Δ.Λ.Π. 11	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΔΙΑΦΟΡΑΣ Ι.Κ. ΛΟΓΩ Δ.Λ.Π. 11
ΑΕΓΕΚ	443.357,95	177.684,06	-83.774,89	-265.673,89	-0,19	0,32
ΕΚΤΕΡ	25.461,91	25.409,47	1.145,26	-52,44	0,04	-21,84
ΒΙΟΤΕΡ	88.044,00	72.059,00	-13.582,00	-15.985,00	-0,15	0,85
ΕΔΡΑΣΗ	56.550,00	56.034,00	0,00	-516,00	0,00	0,00
ΓΕΝΕΡ	37.464,00	20.496,00	-6.989,00	-16.968,00	-0,19	0,41
ΔΙΕΚΑΤ	32.024,50	17.053,03	-5.271,79	-14.971,47	-0,16	0,35
ΤΕΝΙΚΗ						
ΟΛΥΜΠ.	626.961,00	647.359,00	-33.094,00	20.398,00	-0,05	-1,62
ΜΟΧΛΟΣ	78.705,00	79.830,00	-2.668,00	1.125,00	-0,03	-2,37
ΑΤΤΙ-ΚΑΤ	123.767,59	134.416,83	-8.153,83	10.649,24	-0,07	-0,77
ΙΝΤΡΑΚΑΤ	38.842,66	38.775,03	-886,83	-67,63	-0,02	13,11
ΜΗΧΑΝΙΚΗ	364.792,00	197.378,00	-3.878,00	-167.414,00	-0,01	0,02
ΤΕΡΝΑ	156.234,00	137.904,00	-2.357,00	-18.330,00	-0,02	0,13
ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ	59.201,98	44.541,44	-5.769,47	-14.660,54	-0,10	0,39
ΔΟΜΙΚΗ						
ΚΡΗΤΗΣ	22.844,10	17.918,31	-3.967,89	-4.925,79	-0,17	0,81
ΑΚΤΩΡ	262.999,00	326.596,00	30.752,00	63.597,00	0,12	0,48
ΣΥΝΟΛΟ	2.417.249,69	1.993.454,17	-138.495,44	-423.795,52	-0,06	-0,33

Από τα στοιχεία βλέπουμε ότι το Δ.Λ.Π. 11 επιβάρυνε τα ίδια κεφάλαια του κλάδου συμψηφιστικά κατά 138,5 εκατομμύρια €, που αποτελεί το 6% της συμψηφιστικής διαφοράς μεταξύ των ιδίων κεφαλαίων. Οι μεγαλύτερες επιβαρύνσεις παρατηρήθηκαν στις εταιρείες ΑΕΓΕΚ, Δομική Κρήτης και ΓΕΝΕΡ όπου επιβάρυναν τη καθαρή τους θέση κατά 12%, 17%, και 19%. Ενώ στον αντίποδα η εταιρεία ΑΚΤΩΡ παρουσίασε αύξηση της καθαρής της θέσης κατά 12% με την εφαρμογή του Δ.Λ.Π. 11.

Οι εταιρείες, που παρουσίασαν τις μεγαλύτερες διαφορές μεταξύ της απλής και ενοποιημένης καθαρής θέσης τους, έχουν στα χαρτοφυλάκια τους συμμετοχές σε άλλες κατασκευαστικές εταιρείες. Όπως γίνεται κατανοητό το πρότυπο αυτό επέφερε σημαντικές μεταβολές στον κλάδο των κατασκευών και συνέβαλε στην ορθότερη απεικόνιση, των μακροχρόνιων κατασκευαστικών έργων. Συνέβαλε με τον τρόπο αυτό, στην πληρέστερη πληροφόρηση του επενδυτικού κοινού, ώστε να λάβει πιο τεκμηριωμένες οικονομικές αποφάσεις

Για να γίνει αντιληπτό το μέγεθος των ανωτέρω μεταβολών, αντιπαραβάλλουμε το σύνολο των επιδράσεων μετάβασης ανά κατηγορία εισηγμένων εταιρειών στο Χ.Α. όπως προέκυψε από την έρευνα της Grant Thornton⁵:

α) οι εταιρείες Καταναλωτικών Προϊόντων και Βασικών Υλικών παρουσίασαν τη μεγαλύτερη αύξηση στα Ίδια Κεφάλαια τους από τη μετάβαση στα Δ.Π.Χ.Π. και συγκεκριμένα αύξηση κατά 44% και 17% αντίστοιχα.

β) επιβάρυνση στα Ίδια Κεφάλαια τους λόγω της υιοθέτησης των Δ.Π.Χ.Π., παρουσίασαν οι εταιρείες των Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (-23%) και της Τεχνολογίας (-22%).

γ) τηλεπικοινωνίες (+46%) και Υγεία (+36) παρουσίασαν τη μεγαλύτερη αύξηση στα αποτελέσματα τους από την υιοθέτηση των Δ.Π.Χ.Π.. Αντίθετα, τα Καταναλωτικά Προϊόντα (-14%) και Τεχνολογία (-13%) παρουσίασαν τη μεγαλύτερη μείωση στα Αποτελέσματα Χρήσης 2004.

δ) η κατηγορία των Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών παρουσιάζει, συνολικά, αρνητικές επιδράσεις τόσα στα Ίδια Κεφάλαια όσο και στα Αποτελέσματα Χρήσης 2004.

Από τα συμπεράσματα της ανωτέρω έρευνας γίνεται, αντιληπτό ότι οι μεταβολές που προέκυψαν μόνο από το Δ.Λ.Π 11, στον κλάδο των τεχνικών εταιρειών είναι ιδιαίτερος σημαντικές.

2.2 Συμμετοχές σε κοινοπραξίες - Δ. Λ. Π. 31 (Interest in Joint Ventures)

2.2.1 Λόγοι σύνταξης του προτύπου

Το πρότυπο αυτό έχει σκοπό, να προτείνει κανόνες λογιστικών χειρισμών και αποτίμησης για την ορθότερη απεικόνιση των περιουσιακών στοιχείων και των αποτελεσμάτων των κοινοπραξιών, στις οικονομικές καταστάσεις των μελών που τις απαρτίζουν. Οι ρυθμίσεις του προτύπου αυτού δεν εφαρμόζονται, στην περίπτωση χρηματοοικονομικών διαχειρίσεων όπως αμοιβαία κεφάλαια.

⁵ Η Grant Thornton παρουσιάζει τα αποτελέσματα της έρευνας για τις επιπτώσεις των I.F.R.S. από την πρώτη εφαρμογή τους στις εισηγμένες εταιρείες στο χρηματιστήριο Αθηνών – Έκδοση 2006, σελ.49

2.2.2 Έννοιες, διακρίσεις συμβάσεων

Μία σειρά εννοιών⁶ είναι απαραίτητες προκειμένου να κατανοηθεί η λειτουργία του προτύπου. Αυτές είναι:

- α) *Κοινοπραξία*: Είναι μια σύμβαση, σύμφωνα με την οποία, τα αντισυμβαλλόμενα μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση εκπλήρωσης ενός οικονομικού έργου από κοινού ελεγχόμενο.
- β) *Έλεγχος*: Είναι η υποχρέωση των μερών να διενεργούν τις επιχειρηματικές πολιτικές, ώστε να διασφαλίζονται τα αποτελέσματα της επένδυσης.
- γ) *Από κοινού έλεγχος*: είναι οι συμβατικοί όροι, που κατανέμουν τον έλεγχο μίας οικονομικής δραστηριότητας.
- δ) *Ουσιώδης επιρροή*: είναι το δικαίωμα συμμετοχής στη λήψη των σημαντικών επιχειρηματικών αποφάσεων, που αφορούν την κοινοπραξία, χωρίς όμως να συνυπολογίζουμε τον έλεγχο της κοινοπρακτικής δραστηριότητας.
- ε) *Κοινοπρακτών*: Είναι ένα μέλος σε μια κοινοπραξία, το οποίο έχει από κοινού έλεγχο σε αυτή την κοινοπραξία.
- στ) *Επενδυτής σε κοινοπραξία*: Είναι ένα μέλος σε μια κοινοπραξία, το οποίο δεν έχει από κοινού έλεγχο πάνω σε αυτή την κοινοπραξία.
- ζ) *Αναλογική ενοποίηση*: είναι μια μέθοδος λογιστικής και απεικονίσεως σύμφωνα με την οποία, το μερίδιο του κοινοπρακτούντος σε κάθε ένα από τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις, τα έσοδα και τα έξοδα μιας από κοινού ελεγχόμενης οικονομικής μονάδας, ενοποιείται στη βάση γραμμή προς γραμμή, με όμοια στοιχεία στις οικονομικές καταστάσεις του Κοινοπρακτούντος, ή εμφανίζεται με ιδιαίτερα κονδύλια στις οικονομικές καταστάσεις του Κοινοπρακτούντος
- η) *Μέθοδος καθαρής θέσης*: είναι μια μέθοδος λογιστικής και απεικονίσεως σύμφωνα με την οποία, το δικαίωμα σε μία από κοινού ελεγχόμενη επιχείρηση καταχωρείται αρχικά στο κόστος κτήσεως και προσαρμόζεται μετέπειτα, για την μετά την απόκτηση μεταβολή του μεριδίου του κοινοπρακτούντος, στην καθαρή θέση της από κοινού ελεγχόμενης οικονομικής μονάδας. Ο λογαριασμός αποτελεσμάτων περιλαμβάνει το μερίδιο του κοινοπρακτούντος στα αποτελέσματα των εργασιών, της από κοινού ελεγχόμενης οικονομικής μονάδας.

Οι κοινοπραξίες αποτελούν μορφές συνεργασίας διαφόρων τύπων. Από το μεγάλο αριθμό υποκατηγοριών κοινοπραξιών το Δ.Λ.Π 31 ασχολείται με τους εξής τύπους:

⁶ Διεθνή λογιστικά πρότυπα I.F.R.S. αναλυτική παρουσίαση - Grant Thornton, έκδοση 2004, Β' τόμος σελ.655

- i. κοινοπραξίες με κοινά ελεγχόμενες τις κύριες δραστηριότητές τους.
 - ii. κοινοπραξίες με κοινά ελεγχόμενη περιουσία.
 - iii. κοινοπραξίες με κοινά ελεγχόμενους φορείς.
- και στις τρεις περιπτώσεις όμως υπάρχουν κοινά χαρακτηριστικά τα οποία είναι
- i. τα μέλη της κοινοπραξίας δεσμεύονται μέσω ρητής σύμβασης.
 - ii. Η σύμβαση αυτή ορίζει : τη δραστηριότητα, τη διάρκεια, τον τρόπο διοίκησης και διορισμού του διοικητικού συμβουλίου και τις εισφορές κεφαλαίου των μερών. Πρέπει δηλαδή να έχει τη μορφή λεπτομερούς καταστατικού και να διασφαλίζεται ο από κοινού έλεγχος των αντισυμβαλλομένων μερών. Αναλυτικότερα:

i. Κοινοπραξίες με κοινά ελεγχόμενες τις κύριες δραστηριότητές τους

Κάθε μέλος της κοινοπραξίας χρησιμοποιεί τα δικά του πάγια στοιχεία, τα δικά του αποθέματα, πραγματοποιεί της δικές του δαπάνες και υποχρεώσεις και υπάρχει ανεξάρτητη χρηματοοικονομική λειτουργία (κάθε μέρος έχει δική του χρηματοδότηση και υποχρεώσεις). Εάν παραδείγματος χάριν, σε μια κοινοπραξία κατασκευής ενός εργοστασίου, το κάθε μέλος της κοινοπραξίας αναλάβει να κατασκευάσει ένα συγκεκριμένο τμήμα του εργοστασίου με δικό του διακριτό κόστος, τότε η σύμβαση μεταξύ των μελών θα πρέπει να προσδιορίζει, τον τρόπο κατανομής των εσόδων. Το κάθε μέλος καταχωρεί στα λογιστικά του βιβλία και επομένως δημοσιεύει στις οικονομικές του καταστάσεις, μόνο τα δικαιώματά του, από το κοινό έργο. Η συγκεκριμένη μορφή κοινοπραξίας δεν απαιτεί να υπάρχει ιδιαίτερη νομική προσωπικότητα ή ιδιαίτερη τήρηση λογιστικών βιβλίων. Συνήθως όμως, συστήνεται η σύνταξη απολογιστικών καταστάσεων για λόγους μεγαλύτερης πληροφόρησης, διαφάνειας, ελέγχου και γενικότερης διαχειριστικής τάξης.

ii. Κοινοπραξίες με κοινά ελεγχόμενη περιουσία

Σε αυτόν τον τύπο κοινοπραξίας τα μέλη πρέπει να έχουν κοινή περιουσία , έτσι τα οικονομικά μέσα που χρησιμοποιεί η κοινοπραξία για να μπορέσει να δραστηριοποιηθεί οικονομικά, ανήκουν στα μέλη της και ελέγχονται εξίσου από αυτά. Ωστόσο δίνεται η δυνατότητα, κάθε μέλος να αναλάβει προσυμφωνημένο μέρος του κόστους και αντιστοίχως των εσόδων που θα χρησιμοποιηθούν. Παραδείγματος χάριν, ο από κοινού έλεγχος και εκμετάλλευση ενός φράγματος με υδροηλεκτρικό έργο. Το ένα μέλος μπορεί να ασχολείται με τη συντήρηση του φράγματος και το άλλο με τη λειτουργία του ηλεκτροπαραγωγού σταθμού. Η από κοινού ιδιοκτησία και έλεγχος του

έργου μπορεί να συνεπάγεται την ανάληψη αναλογικών ποσοστών του λειτουργικού κόστους και των εσόδων αντίστοιχα.

Τα ποσοστά αυτά πρέπει να καταχωρούνται στα βιβλία του μέλους της κοινοπραξίας και να απεικονίζονται διακριτά, τόσο σε απλή όσο και ενοποιημένη βάση. Αναλυτικότερα, πρέπει να παρουσιαστεί το μέρος των στοιχείων του ενεργητικού, που ανήκουν στο μέλος, όπως απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις της κοινοπραξίας. Άλλα στοιχεία που πρέπει να παρουσιαστούν, είναι οι υποχρεώσεις, που έχουν αναληφθεί από το μέλος καθώς και το μερίδιο των από κοινού αναλυθέντων υποχρεώσεων, στα πλαίσια του κοινοπρακτούντος έργου. Όσο αφορά στα αποτελέσματα της κοινοπραξίας, αυτά ενσωματώνονται στις οικονομικές καταστάσεις του μέλους της κοινοπραξίας, τόσο κατά το μέρος των εσόδων από τις πωλήσεις όσο και τις αναλογούσες δαπάνες.

iii. Κοινοπραξίες με κοινά ελεγχόμενους φορείς

Η ειδοποιός διάφορα της συγκεκριμένης μορφής κοινοπραξίας με τις προηγούμενες, είναι η δημιουργία ξεχωριστού νομικού προσώπου. Το νομικό πρόσωπο, που δημιουργείται, έχει τη μορφή και τον τρόπο λειτουργίας μιας συνηθισμένης επιχείρησης. Τα μέλη της κοινοπραξίας διατηρούν συμμετοχικά δικαιώματα, καθώς και τον κοινό έλεγχο στα στοιχεία του ενεργητικού, τις υποχρεώσεις, τις πραγματοποιημένες δαπάνες και τα έσοδα. Η κοινοπραξία, στα πλαίσια που της επιτρέπει ο συμβατικός διακανονισμός μεταξύ των μελών που την συνέστησαν, μπορεί να ενεργεί ως μία συνηθισμένη επιχείρηση, συνάπτοντας συμβάσεις, αγοράζοντας τα υλικά μέσα, αναλαμβάνοντας υποχρεώσεις και διανέμοντας τα ενδεχόμενα κέρδη. Στην περίπτωση της κοινοπραξίας με κοινά ελεγχόμενους φορείς, είναι απαραίτητη η τήρηση βιβλίων και η δημοσίευση οικονομικών καταστάσεων της οικονομικής της δραστηριότητας. Τέλος τα μέλη απεικονίζουν τη συμμετοχή τους στους οικείους λογαριασμούς των συμμετοχών τους. Σε περίπτωση που τα μέλη παρουσιάζουν ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, τότε η κοινοπραξία εννοείται όπως ακριβώς και οι υπόλοιπες συμμετοχές του ομίλου.

2.2.3 Λογιστικές μέθοδοι ενσωμάτωσης και οικονομικές καταστάσεις των μελών της κοινοπραξίας

Η ενοποίηση αφορά τις οικονομικές καταστάσεις των μελών, των από κοινού ελεγχόμενων κοινοπραξιών. Οι μέθοδοι ενοποίησης που γίνονται αποδεκτές από το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 31, είναι η αναλογική ενοποίηση και η μέθοδος της καθαρής θέσης. Αναλυτικότερα :

Η μέθοδος της αναλογικής ενοποίησης

Η εταιρεία πρέπει να εμφανίζει τις επενδύσεις της, στις κοινοπραξίες που συμμετέχει, κατά το ποσοστό που της αναλογεί. Άρα αναλογικά, τα κονδύλια της κοινοπραξίας απεικονίζονται στα περιουσιακά στοιχεία και τα αποτελέσματα, στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, της μητρικής εταιρείας. Η μέθοδος αυτή προσφέρει εναλλακτικά δύο τύπους απεικόνισης. Η πρώτη μέθοδος είναι η «γραμμή προς γραμμή» στην οποία το μέλος της κοινοπραξίας περιλαμβάνει στα κονδύλια του, τα κονδύλια της κοινοπραξίας. Έτσι στα αποθέματα του μέλους περιλαμβάνονται τα αποθέματα της κοινοπραξίας, στις υποχρεώσεις του μέλους οι υποχρεώσεις της κοινοπραξίας κ.ο.κ. Η δεύτερη μέθοδος είναι η παρουσίαση «ξεχωριστών σειρών κονδυλίων». Εδώ η μέθοδος παρουσίασης απαιτεί διακριτά κονδύλια. Έτσι στον ισολογισμό του μέλους πρέπει να περιλαμβάνονται κονδύλια, όπως αποθέματα και αποθέματα κοινοπραξιών, υποχρεώσεις και υποχρεώσεις κοινοπραξιών κ.ο.κ. Ανεξαρτήτως του τρόπου παρουσίασης, ισχύουν οι κανόνες σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, που απαγορεύουν τον συμψηφισμό υποχρεώσεων – απαιτήσεων και επιβάλλουν την πάγια χρήση των υιοθετούμενων μεθόδων αποτίμησης και παρουσίασης των κονδυλίων.

Μέθοδος καθαρής θέσης

Η συγκεκριμένη μέθοδος παρουσιάζεται ως εναλλακτική μέθοδος ενοποίησης. Αυτή η μέθοδος ενοποίησης περιγράφεται στο Δ.Λ.Π. 28. Σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 28 η επένδυση, που επιλέγεται να ενοποιηθεί με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, καταχωρείται στα βιβλία του επενδυτή, στο κόστος κτήσεώς της. Κατά το τέλος της διαχειριστικής περιόδου ο επενδυτής αποτιμά την αξία της συμμετοχής του στην κοινοπραξία, στη λογιστική της αξία. Μεταβολές στην καθαρή θέση προκύπτουν από διάφορες αιτίες, όπως διανομή μερισμάτων και αναπροσαρμογές παγίων στοιχείων,

αποθεμάτων και συναλλαγματικών διαφορών, καθώς και η αποτίμηση των διαφορών περιουσιακών στοιχείων της κοινοπραξίας ακολουθεί τους κανόνες των Δ.Λ.Π.

Εξαιρέσεις από την ενοποίηση

Η εταιρεία που συμμετέχει σε κοινοπραξία δεν ενοποιεί την εν λόγω συμμετοχή της, στις ακόλουθες περιπτώσεις όταν :

- το μερίδιο αγοράστηκε με σκοπό τη μεταπώληση σε διάστημα μικρότερο του έτους.
- η συμμετοχή είναι άνευ δικαιώματος ψήφου.
- ο επενδυτής δεν είναι εισηγμένος σε χρηματιστηριακή αγορά ή βρίσκεται σε διαδικασία εισαγωγής.
- η επενδυτική εταιρεία είναι θυγατρική εταιρείας, που συντάσσει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις συμφωνά με τα Δ.Λ.Π.

Στην περίπτωση που το μερίδιο της κοινοπραξίας παραμένει στο χαρτοφυλάκιο της μητρικής εταιρείας πάνω από ένα έτος ή εκλείπει κάποιος από τους παραπάνω λόγους εξαίρεσης, η συμμετοχή ενοποιείται κανονικά.

Συναλλαγές μεταξύ κοινοπρακτούντος κοινοπραξίας

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζεται στις συναλλαγές μεταξύ μέλους της κοινοπραξίας με την κοινοπραξία, προκειμένου να σχηματιστούν σωστά οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Οι συγκεκριμένες συναλλαγές έχουν ανάλογη αξία, με τις διεταιρικές συναλλαγές μεταξύ θυγατρικής και μητρικής. Αναλυτικότερα, στην περίπτωση της πώλησης περιουσιακών στοιχείων από το μέλος της κοινοπραξίας προς αυτήν, το μέλος πρέπει να καταχωρεί μόνο το μέρος του αποτελέσματος, που αντιστοιχεί στη συμμετοχή των άλλων μελών. Το μέλος της κοινοπραξίας καταχωρεί το σύνολο της ζημιάς, όταν η πώληση παρέχει απόδειξη απομείωσης της αξίας του στοιχείου αυτού. Αντιστρόφως, όταν το μέλος της κοινοπραξίας αγοράσει κάτι από αυτή δεν πρέπει να καταχωρεί στα αποτελέσματά του το μέρος που του αναλογεί, έως ότου το πουλήσει σε τρίτο. Και στην περίπτωση αυτή καταχωρείται άμεσα ζημία που οφείλεται στην μείωση της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας της. Μία άλλη συναλλαγή που χρειάζεται ειδική λογιστική μεταχείριση, είναι η εισφορά σε είδος του μέλους προς την κοινοπραξία. Στην περίπτωση αυτή το μέλος καταχωρεί στα βιβλία του το αποτέλεσμα που αφορά στα συμμετοχικά δικαιώματα των άλλων μελών. Εξαιρετικά δεν εφαρμόζεται ο ανωτέρω χειρισμός όταν: δεν έχουν καταβληθεί ολοσχερώς οι εισφορές των άλλων μελών. Το αποτέλεσμα της εισφοράς δεν επιδέχεται αντικειμενικής αποτιμήσεως, το

εισφερόμενο στοιχείο είναι αντίστοιχης αξίας των εισφορών των υπόλοιπων μελών της κοινοπραξίας. Στην περίπτωση της αναλογικής ενοποίησης αυτές οι διαφορές συμψηφιζόμενες αμελούνται και δεν καταχωρούνται, ενώ στην περίπτωση της μεθόδου της καθαρής θέσης οι εισφορές συμψηφίζονται με την αξία του εισφερόμενου στοιχείου.

2.2.4 Γνωστοποιήσεις – παραδείγματα γνωστοποιήσεων

Το μέλος της κοινοπραξίας θα πρέπει να γνωστοποιεί⁷:

- α) τα ποσά των προβλέψεων πρέπει να είναι διακριτά.
- β) τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις του μέλους καθώς και κάθε υποχρέωση που έχει αναληφθεί από κοινού στα πλαίσια της κοινοπραξίας.
- γ) τα ποσά που εισφέρει το μέλος στην κοινοπραξία και οι δεσμεύσεις για μελλοντικές εισφορές.
- δ) το μερίδιό του σε ενδεχόμενες δεσμεύσεις που αναλαμβάνει η κοινοπραξία στην οποία συμμετέχει.
- ε) την κατάσταση συμμετοχών σε κοινοπραξίες καθώς ποσοστά συμμετοχής
- στ) τις μεθόδους ενσωμάτωσης των συμμετοχών σε κοινοπραξίες.
- ζ) τη συνολική περιουσία των κοινοπραξιών που συμμετέχει η εταιρεία.

Για να γίνει κατανοητός ο τρόπος με τον οποίο είναι δυνατό να εφαρμοστούν οι οδηγίες του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 31, παρατίθεται ο τρόπος με τον οποίο γνωστοποιήθηκαν οι συμμετοχές σε κοινοπραξίες και ο τρόπος ενσωμάτωσής τους, στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις των εταιρείας ΑΤΤΙ ΚΑΤ, ΑΚΤΩΡ και ΤΕΡΝΑ. Τα στοιχεία και τα ποσά, που παρατίθενται προέρχονται από το ετήσια ενημερωτικά της δελτίο της χρήσης 2005. Ολόκληρες οι γνωστοποιήσεις περιλαμβάνονται στο τμήμα Β' του παραρτήματος.

ΑΤΤΙ-ΚΑΤ Α Τ Ε.

Συμμετοχές σε κοινοπραξίες

Οι συμμετοχές σε κοινοπραξίες απεικονίζονται με την μέθοδο της καθαρής θέσης όπως αυτή εφαρμόζεται για την απεικόνιση των συμμετοχών σε συγγενείς επιχειρήσεις.

Οι λογιστικές αρχές των κοινοπραξιών έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Η εταιρεία καταχωρεί τις επενδύσεις σε κοινοπραξίες στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις σε κόστος κτήσης μείον απομείωση.

⁷ Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π.) 2005- International Accounting Standards Board, έκδοση 2006, σελ.548

VI.6 Λοιπές επενδύσεις (Κοινοπραξίες)

Οι επενδύσεις σε Κοινοπραξίες αναλύονται στον παρακάτω πίνακα :

	<u>Έδρα</u>	<u>Περιουσιακά Στοιχεία</u>	<u>Υποχρεώσεις</u>	<u>Ποσοστό Συμμετοχής</u>
Κ/Ξ ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ- J& P ΑΒΑΞ ΑΕ – ΘΕΜΕΛΙΟΔΟΜΗ ΑΤΕ	ΙΤΕΑ	210.288,30	180.941,26	50 %
Κ/Ξ ΚΙΝΕΤΤΑ- ΑΓΙΟΙ ΘΕΟΔΩΡΟΙ (ΕΚΤΕΛΕΣΤΡΙΑ)	ΑΘΗΝΑ	755.609,55	755.316,08	49,50 %
Κ/Ξ ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ -ΑΚΤΩΡ ΑΕ ΤΡΙΠΟΛΗ-NEMEA	ΑΘΗΝΑ	93.354,76	92.767,82	98,5 %
·	·	·	·	·
·	·	·	·	·
·	·	·	·	·
Κ /Ξ ΕΡΓΟΥ ΙΤΕ ΠΑΤΡΑΣ (ΕΚΤΕΛ)	ΑΘΗΝΑ	282.322,19	279.680,96	50,00 %
Κ/Ξ ΑΘΗΝΑ- ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ- ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ	ΑΘΗΝΑ	46.679,49	46.679,49	5 %

Η εταιρεία επιλέγοντας τη μέθοδο της καθαρής θέσης, ουσιαστικά όλα τα παραπάνω ποσά, είναι μέρος του κονδυλίου των συμμετοχών σε συγγενής επιχειρήσεις του ισολογισμού της. Η εξαιρετικά συνοπτική παρουσίαση του ισολογισμού καθιστά επιτακτική την ύπαρξη των γνωστοποιήσεων.

ΑΚΤΩΡ Α Τ Ε

Η εταιρεία παρουσιάζει σε συνοπτικό πίνακα τα συγκεντρωτικά ποσά, των κονδυλίων που αφορούν την ενοποίηση των κοινοπραξιών και ενσωματώνονται, στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις τις εταιρείας.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται αναλυτικά οι Κοινοπραξίες που ενοποιούνται με τη μέθοδο της Αναλογικής ενοποίησης:

A/A	Κοινοπραξία	Έδρα	ΑΦΜ	Ποσοστό συμμετοχής
ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΚΕΝΤΡΙΚΟ				
1	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	999953677	75%
2	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - IMPREGILO SPA	ΕΛΛΑΔΑ	999496100	60%
3	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ALPINE MAYREDER BAU GmbH	ΕΛΛΑΔΑ	999710981	50%

ΤΕΡΝΑ Α Τ Ε

Γ) Κοινοπραξίες με τη μέθοδο της αναλογικής ενοποίησης

1. Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ – ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ
2. Κ/Ξ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΠΟΛΗ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
3. Κ/Ξ ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΑΡΤΑΣ – ΦΙΛΙΠΠΙΑΔΑΣ

· · · ·

• • • •
• • • •

30. Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ – ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΕ

31. Κ/Ξ SIEMENS - ΑΚΤΩΡ – ΤΕΡΝΑ ΑΕ

(Ολόκληρες οι παραπάνω γνωστοποιήσεις περιλαμβάνονται στο παράρτημα τμήμα Β').

Η παράθεση των γνωστοποιήσεων έχει σκοπό να δείξει τους τρόπους με τους οποίους οι εταιρείες ενσωματώνουν τα πρότυπα και την ποιότητα της ενημέρωσης, που επιλέγουν να δώσουν στο επενδυτικό κοινό. Η ποιότητα της ενημέρωσης κλιμακώνεται από την αναλυτικότερη παρουσίαση της ΑΤΤΙ-ΚΑΤ στη διαδοχικά συνοπτικότερη της ΑΚΤΩΡ και της Τέρνα.

2.2.5 Εφαρμογή λογιστικών χειρισμών ενσωμάτωσης κοινοπραξίας με τα Δ.Λ.Π. και τα Ε.Λ.Π.

Έστω ότι η εταιρεία 'Χ' συμμετέχει στα κεφάλαια μιας κοινοπραξίας σε ποσοστό 60%. Οι δύο πρώτες στήλες των πινάκων απεικονίζουν τις οικονομικές καταστάσεις των δύο νομικών προσώπων. Η τρίτη στήλη δείχνει, τις οικονομικές καταστάσεις μετά τις εγγραφές ενοποίησης ή ενσωμάτωσης, αναλόγως εάν αναφερόμαστε σε Δ.Λ.Π. ή Ε.Λ.Π. αντίστοιχα. Η διάκριση γίνεται, διότι στην περίπτωση των Ε.Λ.Π. οι λογιστικές εγγραφές ενσωμάτωσης του αποτελέσματος στα βιβλία της 'μητρικής' 'Χ', είναι όμοια με οποιαδήποτε άλλο χρηματοοικονομικό προϊόν (λ.χ. ομόλογο). Κατά συνέπεια ο ισολογισμός της 'Χ', μετά την ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων της κοινοπραξίας συνεχίζει να είναι σε εταιρική βάση.

Ο σχηματισμός των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με το Δ.Λ.Π.31

Στην περίπτωση που η εταιρεία 'Χ' εφαρμόσει το Δ. Λ. Π. 31 και επιλέξει την μέθοδο της αναλογικής ενοποίησης, για να ενοποιήσει στις οικονομικές της καταστάσεις την συμμετοχή της στην κοινοπραξία, οι παρακάτω πίνακες απεικονίζουν τις ενοποιημένες καταστάσεις της.

Ενοποιημένος Ισολογισμός

	Ισολ. Χ	Ισολ. Κ/Ξ	Ενοπ. Ισολ. 'Χ'
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Πάγια	3.000	300	3.180
Συμμετοχές σε κοιν/ξίες	600	-	-
Κυκλοφορούν Ενεργ.	800	800	1.280
Διαθέσιμα	300	400	540
Σύνολο Ενεργητικού	4.700	1.500	5.000
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
Κεφάλαιο	2.500	1.000	2.500
Αποθεματικά	300	-	300
Λοιπές Υποχρεώσεις	1.900	500	2.200
Σύνολο Παθητικού	4.700	1.500	5.000

Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης

	A/X 'Χ'	A/X 'Κ/Ξ'	Ενοπ. A/X. 'Χ'
Κύκλος Εργασιών	10.000	3.000	11.800
Κόστος πωληθέντων	8.000	1.600	8.960
Μικτό κέρδος	2.000	1.400	2.840
Λοιπά έσοδα	1.500	80	1.548
Λοιπά έξοδα	1.200	50	1.230
Κέρδη προ φόρων	2.300	1.430	3.158
Φόρος εισοδήματος	667	415	916
Καθαρά κέρδη	1.633	1.015	2.242

Σε γενικές γραμμές τα κονδύλια των ενοποιημένων καταστάσεων προκύπτουν εάν αθροιστούν τα κονδύλια των απλών καταστάσεων της εταιρείας 'Χ' με το 60% των κονδυλίων των οικονομικών καταστάσεων της κοινοπραξίας.

Ο σχηματισμός των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Ε. Λ. Π.

Στην περίπτωση που η εταιρεία 'Χ' εφαρμόσει τα Ε. Λ. Π., οι οικονομικές καταστάσεις μετά την ενσωμάτωση της κοινοπραξίας θα είναι αυτές που περιγράφονται στους παρακάτω πίνακες.

Ενοποιημένος Ισολογισμός

	Ισολ. 'Χ'	Ισολ. 'Κ/Ξ'	Ισολ. 'Χ' μετά την ενσωμάτωση της Κ/Ξ
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Πάγια	3.000	300	3.000
Συμμετοχές σε κοιν/ξίες	600	-	600
Κυκλοφορούν Ενεργ.	800	800	800
Διαθέσιμα	300	400	909
Σύνολο Ενεργητικού	4.700	1.500	5.309
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
Κεφάλαιο	2.500	1.000	2.500
Αποθεματικά	300	-	300
Λοιπές Υποχρεώσεις	1.900	500	2.509
Σύνολο Παθητικού	4.700	1.500	5.309

Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης εταιρείας 'Χ'

	Α/Χ 'Χ'	Α/Χ 'Κ/Ξ'	Ισολ. 'Χ' μετά την ενσωμάτωση της Κ/Ξ
Κύκλος Εργασιών	10.000	3.000	10.000
Κόστος πωληθέντων	8.000	1.600	8.000
Μικτό κέρδος	2.000	1.400	2.000
Λοιπά έσοδα	1.500	80	1.500
Έσοδα από συμμετοχή σε κοινοπραξίες εσωτερικού (ΚΑ 76.00.06)	-	-	609
Λοιπά έξοδα	1.200	50	1.200
Κέρδη προ φόρων	2.300	1.430	2.900
Φόρος εισοδήματος	667	415	667
Καθαρά κέρδη	1.633	1.015	2.242

Τα αποτελέσματα της κοινοπραξίας αποτελούν έσοδα από παρεπόμενες ασχολίες για την εταιρεία 'Χ'. Μέσω των αποτελεσμάτων της 'Χ', τα κέρδη από την κοινοπραξία, αποτελούν μέρος των διανεμομένων κερδών της.

2.2.6 Ελληνική νομοθεσία και φορολογικά θέματα κοινοπραξιών.

Για την ελληνική έννομη τάξη, η αναγνώριση της κοινοπρακτικής δραστηριότητας περιγράφεται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 του κώδικα βιβλίων και στοιχείων ως δηλαδή ιδιότυπη ένωση επιτηδευματιών για επίτευξη συγκεκριμένου σκοπού, η οποία αποδεικνύεται, βάσει εγγράφου συμφωνητικού σύστασης, κατατεθειμένου στην αρμόδια εφορία. Η φορολογική υποχρέωση βαρύνει την ίδια την κοινοπραξία, που αποκτά ξεχωριστή νομική προσωπικότητα.. Ωστόσο, η σημασία που δίνουν τα διεθνή λογιστικά πρότυπα στις κοινοπραξίες, καθώς και η ποικιλία των τύπων και περιπτώσεων κοινοπραξιών που προβλέπουν, θεωρείται ότι θα οδηγήσει σε παραγωγή νέων διατάξεων προκειμένου να καλυφτούν οι νέες ανάγκες που προκύπτουν. Αναμένεται διαφορετική φορολογική αντιμετώπιση ανά περίπτωση, στο χειρισμό των κερδών και της αποτίμησης των συγκεκριμένων επενδύσεων. Τέλος αναλυτικότερα στοιχεία για τον προσδιορισμό της φορολογητέας ύλης, σε ότι αφορά τη δραστηριότητα των κοινοπραξιών, αλλά και γενικότερα των προσώπων φυσικών και νομικών ασχολουμένων με τις κατασκευές, παρατίθενται παρακάτω.

3. Φορολογία εισοδήματος τεχνικών επιχειρήσεων. Ν.2238/94

Η φορολόγηση επιτηδευματιών, που ασχολούνται με τα τεχνικά έργα είναι μία διαδικασία σύνθετη. Η διαδικασία αυτή επηρεάζεται τόσο από τη νομική μορφή των επιτηδευματιών, όσο και από τη φύση των εργασιών τους. Κάθε παράγοντας που διαφοροποιείται, δημιουργεί αλλαγές στη φορολογική υποχρέωση με σημαντικές αποκλίσεις. Για το λόγο αυτό, κρίνεται σκόπιμη η λεπτομερής παρουσίαση του συστήματος φορολόγησης των τεχνικών έργων.

3.1 Βασικές έννοιες στη φορολογία εισοδήματος

Ο νόμος ορίζει ως τεχνικές εταιρείες τους παρακάτω τύπους εταιρειών : τις οικοδομικές επιχειρήσεις, τις εργοληπτικές επιχειρήσεις δημοσίων τεχνικών έργων, τις εργοληπτικές επιχειρήσεις ιδιωτικών τεχνικών έργων, τις επιχειρήσεις μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων. Από αυτούς τους τύπους σημαντικότερο ρόλο διαδραματίζουν οι οικοδομικές επιχειρήσεις. Ως οικοδομικές επιχειρήσεις νοούνται οι επιχειρήσεις, που ασχολούνται με την κατασκευή και την πώληση αυτοτελών οικοδομών , διαμερισμάτων πολυκατοικιών, καταστημάτων, γραφείων, αποθηκών και λοιπών χώρων. Οι επιχειρήσεις αυτές θεωρούνται οικοδομικές ανεξαρτήτως εάν

ιδιοπαράγουν την οικοδομή, ή εάν η ανέγερση της έχει ανατεθεί σε άλλους εργολάβους για λογαριασμό της εταιρείας. Εργολαβία κατά το άρθρο 681 του αστικού κώδικα, είναι η σύμβαση μίσθωσης έργου κατά την οποία ο μὲν εργολάβος υποχρεούται σε εκτέλεση έργου, ο δε εργοδότης σε καταβολή της αμοιβής που συμφωνήθηκε. Αναλόγως, εργολάβος είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που έχει ως κύρια επαγγελματική του απασχόληση, την εργολαβική εκτέλεση τεχνικών έργων. Τέλος υπεργολάβος, είναι το πρόσωπο που αναλαμβάνει την εκτέλεση του έργου ή μέρους αυτού από τον εργολάβο έναντι ορισμένης αμοιβής. Τεχνικά έργα κατά την έννοια του νόμου, είναι : τα οικοδομικά έργα, τα λιμενικά, τα υδραυλικά, της οδοποιίας, της γεφυροποιίας, τα σιδηροδρομικά, και εν γένει τα χωματουργικά έργα. Όλοι οι παραπάνω ορισμοί δίνουν το πλαίσιο, τόσο των προσώπων, όσο και των πράξεων που υπάγονται στο ειδικό καθεστώς φορολόγησης που περιγράφεται παρακάτω.

3.2 Το εισόδημα των τεχνικών επιχειρήσεων - Άρθρο 34

Το ακαθάριστο έσοδο των τεχνικών επιχειρήσεων προκύπτει από την αξία του πωλούμενου ακινήτου, όπως αυτή προσδιορίζεται από το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων, άρθρο 41 του ν. 1249/1982. Στην περίπτωση που η περιοχή τοποθεσίας του ακινήτου, δεν έχει ενταχθεί στο αντικειμενικό σύστημα, η αξία που δίδεται, βασίζεται σε συγκριτικά στοιχεία, από το αρχείο του τμήματος κεφαλαίου της αρμοδίας Δ. Ο. Υ. Εξαιρετικά, επιτρέπεται το έσοδο να προσδιορίζεται από το πραγματικό τίμημα, όπως αυτό αναγράφεται στο πωλητήριο συμβόλαιο εάν αυτή είναι μεγαλύτερη της αντικειμενικής. Ο τεκμαρτός αυτός προσδιορισμός του εισοδήματος είναι αναγκαίος, λόγω της αδυναμίας προσδιορισμού του πραγματικού εισοδήματος των τεχνικών επιχειρήσεων. Στα εισοδήματα από οικοδομές, που ορίζονται τεκμαρτώς, συναθροίζονται και τα πλεονάζοντα εισοδήματα από τυχόν πωλήσεις οικοδομών, σε τιμή μεγαλύτερη της αντικειμενικής και έσοδα από άλλες δραστηριότητες. Τα πλεονάζοντα εισοδήματα χωρίζονται σε δύο μέρη. Το 40 % της διαφοράς μεταξύ τεκμαρτής και μεγαλύτερης πραγματικής, προστίθεται στα τεκμαρτά. Το υπόλοιπο 60 % , φορολογείται με τις γενικές διατάξεις μόνο σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησης του, δηλαδή με τις κλίμακες του άρθρου 9 του ν. 2238/1994 εάν πρόκειται για φυσικό πρόσωπο και της παραγράφου 1 του άρθρου 101 του ν. 2238/1994 εάν πρόκειται για νομικό. Η ημερομηνία πραγματοποίησης του εσόδου θεωρείται η ημέρα σύνταξης του οριστικού συμβολαίου. Σε περίπτωση όμως υπογραφής προσυμφώνου, εάν δε συνταχθεί το οριστικό συμβόλαιο εντός διετίας, ως

χρόνος απόκτησης θεωρείται η ημέρα συμπλήρωσης της διαιτίας. Τα προσδιορισθέντα έσοδα φορολογούνται με ποσοστό 15% επί των εσόδων της τεχνικής εταιρείας. Σε περίπτωση πλημμελούς τήρησης ή τήρησης βιβλίων κατώτερης κατηγορίας από αυτήν που ορίζει ο κώδικας βιβλίων και στοιχείων ο συντελεστής διπλασιάζεται και γίνεται 30%. Τέλος, σε περίπτωση προφανούς δυσαναλογίας μεταξύ των δαπανών που καταχωρήθηκαν στα βιβλία της επιχείρησης και του πραγματικού κόστους κατασκευής, ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. μπορεί να προσαυξήσει τους ανωτέρω συντελεστές κατά 60%.

3.3 Ο προσδιορισμός ακαθάριστων εσόδων εργολάβων - Άρθρο 34

Ακαθάριστο έσοδο⁸ των εργολαβικών επιχειρήσεων θεωρείται η αξία των εκτελεσθέντων έργων της χρήσης η οποία εξετάζεται. Ωστόσο αξία του έργου θεωρείται η δηλωθείσα. Τέλος τα καθαρά κέρδη των επιχειρήσεων προκύπτουν, από τη χρήση συντελεστών στα ακαθάριστα έσοδα τους, με τους εξής συντελεστές :

- ι) συντελεστής 10% σε εταιρείες που εκτελούν, δημόσια τεχνικά έργα και σε εταιρείες που εκτελούν έργα χωρίς τη χρήση ιδίων υλικών. Ως επιχειρήσεις που ασχολούνται με δημόσια έργα, νοούνται οι επιχειρήσεις που ασχολούνται με την εργολαβική κατασκευή ηλεκτρολογικών και μηχανολογικών εγκαταστάσεων του Δημοσίου, δήμων και κοινοτήτων, δημοσίων επιχειρήσεων, οργανισμών, επιχειρήσεων κοινής ωφελείας και λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δίκαιου. Στις περιπτώσεις των εταιρειών, που ασχολούνται με την κατασκευή δημοσίων έργων, αφαιρούνται τα ποσά των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης προκειμένου να προσδιοριστούν τα ακαθάριστα έσοδά τους.
- ii) συντελεστής 12% για εκτέλεση ιδιωτικών τεχνικών έργων ή οικοδομών ή εκτέλεση μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων σε ιδιώτες.
- iii) συντελεστής 25% σε εταιρείες που εκτελούν ιδιωτικά τεχνικά έργα και σε εταιρείες που εκτελούν έργα χωρίς τη χρήση ιδίων υλικών.

Σε περίπτωση πλημμελούς τήρησης ή τήρησης βιβλίων κατώτερης κατηγορίας από αυτήν που ορίζει ο κώδικας βιβλίων και στοιχείων ο ισχύον στη συγκεκριμένη κατηγορία συντελεστής διπλασιάζεται. Τέλος, σε περίπτωση προφανούς δυσαναλογίας μεταξύ των δαπανών που καταχωρήθηκαν στα βιβλία της επιχείρησης και του πραγματικού κόστους κατασκευής, ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. μπορεί να προσαυξήσει τους ανωτέρω συντελεστές κατά 60%.

⁸ Κωδικοποίηση Φορολογίας Εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων – Γ. Καβαλάκης – Εκδόσεις Δεδεμάδη, Αθήνα 2006, σελ.200

3.4 Ο προσδιορισμός ελάχιστου κόστους κατασκευής οικοδομών - Άρθρο 35

Για τον προσδιορισμό του τεκμαρτού εισοδήματός των εργολάβων, των υπεργολάβων και γενικά των επιτηδευματιών που ασχολούνται με την κατασκευή και την πώληση οικοδομών, καθιερώνεται σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού, ελάχιστου κόστους κατασκευής οικοδομών και ποσοστών συμμετοχής των επί μέρους εργασιών. Με τον όρο ελάχιστο κόστος κατασκευής, εννοούμε το σύνολο των δαπανών ανέγερσης τόσο των υλικών όσο και της άμεσης εργασίας, που απαιτείται για τη κατασκευή του έργου. Δεν περιλαμβάνονται δηλαδή οι ασφαλιστικές εισφορές, η αμοιβή του μηχανικού και οι δαπάνες προς το δημόσιο (άδεια ανεγέρσεως κ.λ.π.). Για τον προσδιορισμό αυτού του κόστους ορίζονται διάφορες μεταβλητές⁹ :

- ι) Καθαρό Κόστος Κατασκευής Οικοδομής (Κ.Κ.Ο.), είναι το κόστος που περιλαμβάνει την αξία αγοράς των υλικών με Φ.Π.Α. (όταν δεν είναι εκπιπτόμενος) και την αμοιβή της εργασίας του εργολάβου χωρίς Φ.Π.Α. και τις αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές.
- ii) Κόστος Εκκίνησης (Κ.Ε.) είναι το προκαθορισμένο κόστος κατασκευής, ανά τετραγωνικό μέτρο οικοδομής προτού εφαρμοστούν σε αυτό οι συντελεστές αυξομείωσης.
- iii) Μέγεθος Οικοδομής (Μ.Ο.) είναι το σύνολο των κύριων χώρων και γενικά των χώρων της οικοδομής που περιλαμβάνονται στο συντελεστή δόμησης του οικοπέδου. Στο ποσό περιλαμβάνονται και οι βοηθητικοί χώροι, που κοστολογικά είναι ισοδύναμοι των κυρίων χώρων, πολλαπλασιαζόμενοι με τους συντελεστές αναγωγής βοηθητικών χώρων.
- iv) Συντελεστές Αναγωγής Βοηθητικών Χώρων (Σ.Α.Β.), είναι οι συντελεστές που ανάγουν τους βοηθητικούς χώρους σε ισοδύναμους.
- v) Συντελεστές Αυξομείωσης (Σ.Α.) είναι οι συντελεστές που πολλαπλασιαζόμενοι επί το γινόμενο του κόστους εκκινήσεως και το μέγεθος οικοδομής και προσδιορίζουν το κόστος κατασκευής. Ως συντελεστές αυξομείωσης, ορίζονται οι εξής :
 - α. Συντελεστής Μεγέθους (Σ.Μ.)
 - β. Συντελεστής Όψεως (Σ.ΟΨ.)
 - γ. Συντελεστής Πολυτέλειας (Σ.Π.)

⁹ Κωδικοποίηση Φορολογίας Εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων – Γ. Καβαλάκης – Εκδόσεις Δεδεμάδη, Αθήνα 2006, σελ.204

Τα κτήρια διακρίνονται σε επτά κατηγορίες

- α. Κτήρια με χρήση την κατοικία, πλην μονοκατοικιών
- β. Μονοκατοικίες
- γ. Κτήρια γραφείων, καταστημάτων
- δ. Σταθμοί αυτοκινήτων, βιομηχανικά και βιοτεχνικά κτήρια
- ε. Γεωργικά και κτηνοτροφικά κτήρια αποθήκες
- στ. Ξενοδοχεία - νοσηλευτήρια
- ζ. Εκπαιδευτήρια
- η. Μουσεία και λοιπά κτήρια

Με την ολοκλήρωση των εργασιών ο υπόχρεος συντάσσει και υποβάλλει τελικό πίνακα, με τα τελικά κόστη των επί μέρους εργασιών, τη συνολική αξία των εκδοθέντων στοιχείων και τα στοιχεία των εργολάβων. Επιτρέπεται η χρησιμοποίηση ημερομισθίων τεχνιτών σε ποσοστό έως 20%, του συνολικού κόστους. Ο ανωτέρω χειρισμός δεν ισχύει για επιτηδευματίες που απασχολούν δικό τους τεχνικό προσωπικό. Η ανακρίβεια στα στοιχεία του τελικού πίνακα, επιφέρει πρόστιμο ίσο με το 50% της διαφοράς του Φ.Π.Α. μεταξύ δήλωσης.

- Εάν το ελάχιστο κόστος κατασκευής της επί μέρους εργασίας όπως αυτό προσδιορίστηκε, βάσει της παραπάνω μεθόδου, δεν καλύπτεται από το άθροισμα των σχετικών με τις εργασίες αυτές παραστατικών, που εκδόθηκαν από τον εργολάβο, το επί πλέον ποσό προστίθεται στα ακαθάριστα έσοδα του εργολάβου. Από το ελάχιστο κόστος κατασκευής των επί μέρους εργασιών, του τελικού πίνακα αφαιρείται το ποσό των παραστατικών, που αναφέρεται σε αγορές υλικών, μεταφορές και λοιπές υπηρεσίες που καταβλήθηκαν από τον ιδιοκτήτη της οικοδομής και δεν εκδόθηκαν από τον εργολάβο. (Παραθέτουμε τους πίνακες των ελάχιστων ποσοστών συμμετοχής των επί μέρους εργασιών στο συνολικό κόστος κατασκευής κάθε έργου ΠΟΛ.1277/1994 στο ΤΜΗΜΑ Β' του παραρτήματος).

3.5 Τεχνικές εταιρείες που δεν υπόκεινται στον τεκμαρτό προσδιορισμό των εισοδημάτων τους.

Δεν υπάγονται στον τεκμαρτό προσδιορισμό των εισοδημάτων τους οι επιτηδευματίες που είναι ανάδοχοι προγραμμάτων ενεργού πολεοδομίας. Στις εταιρείες αυτές περιλαμβάνεται και η Δημόσια επιχείρηση Πολεοδομίας και Στέγασης (Δ.Ε.ΠΟ.Σ.) σε ότι αφορά τα έσοδα της, από πωλήσεις οικοδομών στα ομογενειακά χωριά.. Τα φορολογητέα εισοδήματα των επιχειρήσεων αυτών προσδιορίζονται λογιστικά.

3.6 Έσοδα από συμβόλαια πώλησης μη αποπερατωμένων ακινήτων.

Όπως αναφέρθηκε, ως χρόνος απόκτησης του εισοδήματος από μία πώληση ακινήτου θεωρείται από τη φορολογική αρχή, ο χρόνος σύνταξης του οριστικού συμβολαίου. Αυτή η πρακτική δημιουργεί πρόβλημα σε μια ομάδα δικαιιοπραξιών. Αυτές είναι οι πωλήσεις μη αποπερατωμένων ακινήτων. Περιπτώσεις δηλαδή, που ο αγοραστής δέχεται έναντι μειωμένου τιμήματος πώλησης να αγοράσει ένα ακίνητο, του οποίου δεν έχει ολοκληρωθεί η κατασκευή του. Συχνές είναι και οι φράσεις που περιγράφουν το φαινόμενο αυτό όπως «πουλάω απ' τα σχέδια», «πουλάω απ' τα μπετά». Εάν την ημερομηνία της σύνταξης του οριστικού συμβολαίου υπολογίσουμε το σύνολο των εσόδων που προκύπτουν από αυτή, θα διαταραχθεί η αρχή της συσχέτισης εσόδων και εξόδων, δεδομένου ότι οι επόμενες της σύνταξης του συμβολαίου χρήσεις και έως τη χρήση αποπεράτωσης, η τεχνική εταιρεία θα παρουσιάζει μόνο έξοδα. Για να αποφευχθεί ο κίνδυνος αυτός το υπουργείο οικονομικών έχει κάνει δεκτό, μέσω της απόφασης 1035038/10347/11.4.2003 ένα ειδικό λογιστικό χειρισμό με τη χρήση μεταβατικών λογαριασμών του ελληνικού γενικού λογιστικού σχεδίου. Πιο συγκεκριμένα, καταχωρείται το σύνολο ενός προϋπολογιστικού κόστους στη χρέωση του λογαριασμού 68 «προβλέψεις εκμεταλλεύσεως» και στην πίστωση λογαριασμού 58 «λογαριασμοί περιοδικής κατανομής». Ως προϋπολογιστικό κόστος, ορίζεται το ελάχιστο κόστος κατασκευής του άρθρου 35 που υπολογίζεται με τεκμαρτό τρόπο. Κατά τη διάρκεια της κατασκευαστικής περιόδου, οι δαπάνες που θα πραγματοποιούνται καταχωρούνται σε χρέωση του λογαριασμού 58 «λογαριασμοί περιοδικής κατανομής» και τυχόν διαφορές θα καταλήγουν στο λογαριασμό 82 «έκτακτα αποτελέσματα προηγούμενων χρήσεων.»

Μία πιθανή περίπτωση θα μπορούσε να ήταν μία ανώνυμη τεχνική εταιρεία ξεκίνησε την ανέγερση οικοδομής το έτος 2002 συνολικού εμβαδού 1.000 τ. μ., η αποπεράτωση της οποίας έγινε το 2003. Το 2002 πωλήθηκαν διαμερίσματα συνολικής επιφάνειας 500 τ. μ., 300 τ. μ. το 2003, και τα υπόλοιπα 200 τ. μ. το 2004.

Το προϋπολογιστικό κόστος βάσει του ελάχιστου κόστους κατασκευής ήταν 600 ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο, ενώ το οριστικό (πραγματικό) κόστος κατασκευής διαμορφώθηκε τελικά σε 800 ευρώ το τ. μ. Προς διευκόλυνση θεωρούμε ότι όλα τα διαμερίσματα πωλήθηκαν αντί 1.200 ευρώ το τ. μ.

Με βάση όσα προαναφέρθηκαν, η πιο πάνω ανώνυμη εταιρεία δηλώνει στις φορολογίας εισοδήματός των ετών 2003, 2004 και 2005, τα ακόλουθα φορολογητέα κέρδη.

Οικονομικό έτος 2003

Ακαθάριστα έσοδα (500 τ. μ. X 1.200 ευρώ / τ. μ.)	600.000
Μείον :	
Κόστος Πωληθέντων βάσει προϋπολογιστικού κόστους (500 τ. μ. X 600 ευρώ / τ. μ.)	(300.000)
Πλέον :	
Δαπάνες μη αναγνωρίσιμες προς έκπτωση	<u>50.000</u>
ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΑ ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ	350.000

Οικονομικό έτος 2004

Ακαθάριστα έσοδα (300 τ. μ. X 1.200 ευρώ / τ. μ.)	360.000
Μείον :	
Κόστος Πωληθέντων βάσει πραγματικού κόστους (300 τ. μ. X 800 ευρώ / τ. μ.)	(<u>240.000</u>)
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	120.000
Μείον :	
Διαφορές από τακτοποίηση πραγματικού – προϋπολογιστικού κόστους [500 τ. μ. X (800 – 600 ευρώ / τ. μ.)]	(100.000)
Πλέον :	
Δαπάνες μη αναγνωρίσιμες προς έκπτωση	<u>60.000</u>
ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΑ ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ	80.000

Οικονομικό έτος 2005

Ακαθάριστα έσοδα (200 τ. μ. X 1.200 ευρώ / τ. μ.)	240.000
Μείον :	
Κόστος Πωληθέντων βάσει πραγματικού κόστους (200 τ. μ. X 800 ευρώ / τ. μ.)	(<u>160.000</u>)
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	80.000
Πλέον :	
Δαπάνες μη αναγνωρίσιμες προς έκπτωση	<u>50.000</u>
ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΑ ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ	130.000

Το κόστος που τελικά λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό των φορολογητέων κερδών πρέπει να είναι το μεγαλύτερο μεταξύ του προϋπολογιστικού (εξωλογιστικού) και του πραγματικού λογιστικού.

3.7 Διαφοροποιήσεις στη φορολογία αναλόγως της μορφής του υποκειμένου. (Διάφορες εταιρικές μορφές, φυσικά πρόσωπα)

Μια εργολαβική εταιρεία όπως και οι υπόλοιπες εταιρείες μπορούν να λάβουν διαφορετικές μορφές, που προβλέπονται από την εμπορική νομοθεσία. Η επιλογή της εταιρικής μορφής, από τον επενδύτη αποτελεί μία κατεξοχήν κρίσιμη επιχειρηματική απόφαση. Κάθε εταιρική μορφή έχει τα δικά της χαρακτηριστικά, που την οδηγούν σε διαφορετικές υποχρεώσεις και δικαιώματα. Εξαίρεση δεν αποτελεί ούτε η φορολογική νομοθεσία, που επιφυλάσσει διαφορετική αντιμετώπιση κάθε φορά αναλόγως της εταιρικής μορφής του υποκειμένου. Έτσι επιχειρείται μία παρουσίαση των βασικών εταιρικών μορφών, καθώς και οι τρόποι εξεύρεσης των εισοδημάτων τους. Τελικός στόχος είναι η παρουσίαση του τρόπου με τον οποίο τα εισοδήματα αυτά φορολογούνται. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στα εισοδήματα που προέρχονται από τεχνικά έργα. Οι εταιρικές μορφές που εξετάζονται είναι οι εξής :

Ατομικές Εταιρείες

Τα εισοδήματα της ατομικής επιχείρησης φορολογούνται σύμφωνα με την κλίμακα του άρθρου 9. Στην περίπτωση που η ατομική επιχείρηση τηρεί βιβλία Γ' κατηγορίας, επιτρέπεται να σχηματίσει αφορολόγητο αποθεματικό. Πιο συγκεκριμένα, όταν τα δηλούμενα κέρδη από τεχνικές δραστηριότητες, είναι μεγαλύτερα των τεκμαρτών τα φορολογητέα κέρδη προκύπτουν από τα τεκμαρτά αθροιζομένων με το 40 % της διαφοράς δηλωθέντων - τεκμαρτών. Κατά τη διανομή ή την κεφαλαιοποίηση του αφορολόγητου αποθεματικού, αυτό προστίθεται στα λοιπά εισοδήματα το φυσικού προσώπου του έτους διάθεσης. Στην περίπτωση αυτή το ποσό φορολογείται κατά της γενικές διατάξεις, δηλαδή με βάση τη κλίμακα του άρθρου 9.

Ομορρυθμες Εταιρείες - Ετερόρρυθμες Εταιρείες

Κατά τις γενικές διατάξεις στα εισοδήματα των ομορρυθμών και ετερορρυθμών εταιρειών αφαιρείται επιχειρηματική αμοιβή για μέχρι τρεις εταίρους. Η

επιχειρηματική αυτή αμοιβή ορίζεται σε 50% των κερδών της εταιρείας¹⁰. Συνεπώς, με την εφαρμογή του οικείου συντελεστή από τη μία (22%) για το 50% των κερδών της ομόρρυθμης και την πρόσθεση του άλλου 50% στα λοιπά εισοδήματα των φυσικών προσώπων που την απαρτίζουν (μέσω της κλίμακας του άρθρου 9) από την άλλη, επέρχεται εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης. Όσο αφορά τα εισοδήματα τεχνικών ομόρρυθμων εταιρειών που τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας ισχύει αναλόγως, όταν τα δηλούμενα κέρδη από τεχνικές δραστηριότητες, είναι μεγαλύτερα των τεκμαρτών τα φορολογητέα κέρδη προκύπτουν, από τα τεκμαρτά αθροιζομένων με το 40% της διαφοράς δηλωθέντων τεκμαρτών. Το υπόλοιπο 60% σχηματίζει αφορολόγητο αποθεματικό και σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησης του ενσωματώνεται στα εισοδήματα της ομόρρυθμου στην οικεία χρήση.

Κοινοπραξίες

Στις κοινοπραξίες η φορολόγηση γίνεται με την εφαρμογή του συντελεστή 29% στα δηλούμενα κέρδη, όταν τα δηλούμενα κέρδη από τεχνικές δραστηριότητες, είναι μεγαλύτερα των τεκμαρτών, τα φορολογητέα κέρδη προκύπτουν από τα τεκμαρτά αθροιζομένων με το 40% της διαφοράς δηλωθέντων τεκμαρτών. Με το 60% που απομένει σχηματίζεται αφορολόγητο αποθεματικό, που φορολογείται όταν διανεμηθεί ή κεφαλαιοποιηθεί. Απαιτείται διαφορετικός χειρισμός στη φορολόγηση των κερδών αναλόγως του είδους των προσώπων που συμμετέχουν στην κοινοπραξία ως εξής :

Όταν τα μέλη της κοινοπραξίας είναι ομόρρυθμες εταιρείες, στο σύνολο των τεκμαρτών κερδών προστίθεται και το 40% της διαφοράς δηλωθέντων – τεκμαρτών και επί του συνόλου εφαρμόζεται ο οικείος συντελεστής. Το υπόλοιπο αφορολόγητο αποθεματικό, φορολογείται αυτοτελώς στο όνομα του νομικού προσώπου.

Όταν τα μέλη της κοινοπραξίας είναι ανώνυμες εταιρείες, από τα πραγματικά κέρδη θα αναιρεθούν τα φορολογηθέντα στην κοινοπραξία (ως τεκμαρτά) και από τα απομένοντα αφορολόγητα θα φορολογηθεί το 40%, μαζί με τα κέρδη από κάθε άλλη πηγή της Α.Ε.

Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης

Αντικείμενο του φόρου για τις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, είναι το συνολικό καθαρό εισόδημα που προέρχεται από τη δραστηριότητά της. Η φορολόγηση των

¹⁰ Κωδικοποίηση Φορολογίας Εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων – Γ. Καβαλάκης – Εκδόσεις Δεδεμάδη, Αθήνα 2006, σελ.51,52

κερδών γίνεται με την εφαρμογή του ανάλογου συντελεστή στα ποσά που απομένουν μετά την αφαίρεση από τα συνολικά καθαρά κέρδη της επιχειρηματικής αμοιβής για φυσικά πρόσωπα, διαχειριστές και εταίρους μέχρι τον αριθμό των τριών με τα μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής στο κεφάλαιο της εταιρείας. Μετά τη χρήση 2002 καταργήθηκε η επιχειρηματική αμοιβή και προβλέπεται ότι μισθός και απολαβές που καταβάλλονται από την εταιρεία σε εταίρους της, αυτή θα αποτελεί εισοδήματα από εμπορικές επιχειρήσεις¹¹. Απαραίτητη προϋπόθεση για να ισχύσει ο ανωτέρω χειρισμός είναι να πληρωθούν οι αναλογούσες ασφαλιστικές κρατήσεις σε οποιοδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό εκτός του Ι.Κ.Α. Το ποσό της επιχειρηματικής αμοιβής φορολογείται στο όνομα των δικαιούχων διαχειριστών εταίρων. Με την επιβολή και του φόρου στο όνομα του νομικού προσώπου της Ε.Π.Ε. εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση επί των κερδών αυτών, των εταίρων που συμμετέχουν σε αυτές.

Τα καθαρά κέρδη των εταιρειών περιορισμένης ευθύνης, που ασχολούνται με την κατασκευή τεχνικών έργων υπολογίζονται λογιστικώς με βάση το άρθρο 101 παρ. 1 του Ν. 2238/1994 και όχι τεκμαρτά σύμφωνα με το άρθρο 34 του ίδιου νόμου. Ο προσδιορισμός των ακαθάριστων εσόδων εξακολουθεί να προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34 του Ν. 2238/1994. Σε περίπτωση ζημιών, δεν παρέχεται η δυνατότητα μεταφοράς τους σε επόμενη χρήση.

Ανώνυμες Τεχνικές Εταιρείες

Αντικείμενο του φόρου για τις ανώνυμες εταιρείες είναι το συνολικό καθαρό εισόδημα που προέρχεται από τη δραστηριότητά τους. Ο ανωτέρω φόρος εισοδήματος των ανωνύμων εταιρειών υπολογίζεται πριν από τη διανομή των κερδών επί του συνολικού εισοδήματος. Η διανομή των κερδών όποια μορφή και αν έχει : μερίσματα μετόχων, πρόσθετες αμοιβές προσωπικού, αμοιβές διευθυντών και μελών διοικητικού συμβουλίου, διανέμεται μετά την αφαίρεση του φόρου από τα συνολικά κέρδη.

Τα καθαρά κέρδη των ανωνύμων, που ασχολούνται με την κατασκευή τεχνικών έργων υπολογίζονται λογιστικώς με βάση το άρθρο 101 παρ. 1 του Ν. 2238/1994 και όχι τεκμαρτά σύμφωνα με το άρθρο 34 του ίδιου νόμου. Ο προσδιορισμός των ακαθάριστων εσόδων εξακολουθεί να προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34 του Ν. 2238/1994 Σε περίπτωση ζημιών, όπως και στην εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, δε παρέχεται η δυνατότητα μεταφοράς τους σε επόμενη χρήση.

¹¹ Ετήσιος Φορολογικός Οδηγός 2006- Φορολογική Επιθεώρηση, Τόμος Α', σελ. 65

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ Φ/ΤΕΩΝ ΚΕΡΔΩΝ
Ατομικές επιχειρήσεις,	Αρχική ένταξη στην β' κατηγορία	Τεκμαρτός προσδιορισμός κερδών
Πρόσωπα της παρ. 4 του άρθρου 2 του Κ. Φ.Ε. (Ο.Ε., Ε.Ε., Κοινωνίες Αστικές Εταιρείες, Κ/Ξ) στις οποίες δεν συμμετέχουν Α.Ε, Ε.Π.Ε. και λοιπά νομικά πρόσωπα άρθρου 101, παρ. 1 ν. 2238/1994	Αρχική ένταξη στην β' κατηγορία	Τεκμαρτός προσδιορισμός κερδών
Πρόσωπα της παρ. 4 του άρθρου 2 του Κ. Φ. Ε. (Ο.Ε., Ε.Ε., Κοινωνίες Αστικές Εταιρείες, Κ/Ξ) στις οποίες συμμετέχουν Α.Ε., ΕΠΕ.	γ' κατηγορία βιβλίων	Τεκμαρτός προσδιορισμός κερδών
Α.Ε., Ε.Π.Ε., συνεταιρισμοί και λοιπά νομικά πρόσωπα άρθρου 101 παρ. 1 ν. 2238/1994 καθώς και κοινοπραξίες στις οποίες συμμετέχουν τα παραπάνω πρόσωπα	γ' κατηγορία βιβλίων	Λογιστικός προσδιορισμός κερδών

Για φορολογηθέντα εισοδήματα αποκτηθέντα στη χρήση 2006 ισχύουν τα εξής :

Τύπος Επιχείρησης	Φορολογικοί Συντελεστές
Ατομικές Εταιρείες	Κλίμακα άρθρου 9
Ομόρρυθμες Εταιρείες - Ετερόρρυθμες Εταιρείες	22 %
Κοινοπραξίες	29 %
Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης	29 %
Ανώνυμες Τεχνικές Εταιρείες	29 %

Κλίμακα άρθρου 9 ν. 2238 / 1994 (για εισοδήματα αποκτηθέντα τη χρήση 2006)

Κλιμάκιο Εισοδήματος	Φορολογικός συντελεστής	Φόρος κλιμάκιου	Σύνολο εισοδήματος	Σύνολο Φόρου
9.500	0	0	9.500	0
3.500	15	300	13.000	525
10.000	30	3.000	23.000	3.525
Υπερβάλλον	40			

3.8 Αυτοτελής φορολογία αφορολόγητων αποθεματικών τεχνικών επιχειρήσεων

Υπήρξε μία ευνοϊκή ρύθμιση με το άρθρο 3 του ν. 2954/2001, για τη φορολόγηση των αφορολόγητων αποθεματικών των τεχνικών επιχειρήσεων. Με τον όρο αφορολόγητα εννοούμε στη συγκεκριμένη περίπτωση, το μέρος του 60% της διαφοράς μεταξύ πραγματικών και λογιστικών κερδών, που δεν διανεμήθηκαν. Ο νόμος αυτός δίνει τη δυνατότητα εξάντλησης της φορολογικής υποχρέωσης με συντελεστή 17,5%. Η ρύθμιση αυτή ίσχυε για αποθεματικά που εμφανίζονται στον τελευταίο ισολογισμό προ της δημοσίευσής του νόμου, στις 30.11.2001. Επίσης, ρυθμίζεται ρητά η απαγόρευση επιστροφής του φόρου για το υπόλοιπο 40% της διαφοράς μεταξύ τεκμαρτού εισοδήματος και πραγματικού, που δόθηκε κατά τη χρήση της πραγματοποίησης των εσόδων. Μετά την καταβολή του 17,5% τα αποθεματικά καταχωρούνται σε ειδικούς λογαριασμούς και θεωρείται ότι έχει εξαντληθεί η φορολογική υποχρέωση¹² για αυτά. Γεγονός που τους επιτρέπει να διανεμηθούν, κεφαλαιοποιηθούν ή να εξαχθούν στο εξωτερικό χωρίς περεταίρω φορολογική επιβάρυνση.

3.9 Εφαρμογή φορολόγησης έργου διαφόρων εταιρικών μορφών

Έστω ότι αναλαμβάνεται έργο με πραγματικά έσοδα 2.500.000 € και λογιστικά κέρδη 750.000 € από εργολάβους με διαφορετική νομική μορφή. Το οριστικό συμβόλαιο μεταβίβασης έγινε, στις 24.04.2006 όπου και παραδόθηκε και η αντικειμενική του αξία προσδιορίστηκε στο ποσό των 2.000.000€. Η φορολογική επιβάρυνση στο συγκεκριμένο έργο θα είχε ως εξής :

Τεκμαρτό έσοδο $2.000.000 \times 15\% = 300.000\text{€}$

Ατομικές Εταιρείες

Κέρδη Ατομικής Εταιρείας		
	Φορολογητέα κέρδη	Πραγματικά κέρδη
Πραγματικά (λογιστικά) κέρδη	-	750.000
Τεκμαρτά κέρδη	300.000	-
Πλέον: Προσαύξηση (750.000 - 300.000)		
450.000 X 40 %	<u>180.000</u>	
Φορολογητέα κέρδη	480.000	
Μείον: Φόρος : 480.000	<u>-</u>	<u>186.325</u>
Υπόλοιπα	<u>480.000</u>	<u>424.485</u>

¹² Ετήσιος Φορολογικός Οδηγός 2006- Φορολογική Επιθεώρηση, Τόμος Α', σελ. 87

Ομόρρυθμες Εταιρείες και Ετερόρρυθμες Εταιρείες

Επιχειρηματική αμοιβή 50% που μοιράζεται σε δύο εταίρους :

Κέρδη Ομορρύθμου Εταιρείας		
	<u>Φορολογητέα κέρδη</u>	<u>Πραγματικά κέρδη</u>
Πραγματικά (λογιστικά) κέρδη	-	750.000
Τεκμαρτά κέρδη	300.000	-
Πλέον :		
Προσαύξηση (750.000 - 300.000)		
450.000 X 40 %	<u>180.000</u>	
Φορολογητέα κέρδη	480.000	
Μείον : Φόρος : 480.000 X 22 % X 1/2	<u>-</u>	<u>30.800</u>
Υπόλοιπα	<u>480.000</u>	<u>719.200</u>
	<u>Φορολογηθέντα κέρδη</u>	<u>Φορολογία στα</u>
<u>Κατανομή</u>	<u>Χωρίς επιχειρηματική αμοιβή</u>	<u>Φυσικά πρόσωπα</u>
“Χ” το 25 %	359.600	42.325
“Ψ” το 25 %	<u>359.600</u>	<u>42.325</u>
Σύνολο	<u>719.200</u>	<u>84.650</u>
		<u>Ομόρρυθμη Εταιρεία</u>
Πραγματικά (λογιστικά) κέρδη		750.000
<u>Μείον</u> : Τα μη διανεμηθέντα και μεταφερθέντα σε αφορολόγητο αποθεματικό		<u>270.000</u>
Φορολογηθέντα στην κοινοπραξία πραγματικά κέρδη		480.000
<u>Μείον</u> : Αναλογούν φόρος προς την ομόρρυθμη ετ. 22 %		30.800
<u>Μείον</u> : Αναλογούν φόρος προς τους εταίρους		<u>84.650</u>
Υπόλοιπο φορολογηθέντων κερδών		<u>336.550</u>

Κοινοπραξίες

Α. Οι τεχνικές εταιρείες “Χ” Ο. Ε., “Ψ” Ο. Ε. συνέστησαν κοινοπραξία με σκοπό την κατασκευή του παραπάνω έργου με ποσοστά συμμετοχής 80 % και 20 % αντίστοιχα .

Κέρδη Κοινοπραξίας		
	Φορολογητέα κέρδη	Πραγματικά κέρδη
Πραγματικά (λογιστικά) κέρδη	-	750.000
Τεκμαρτά κέρδη	300.000	-
Πλέον :		
Προσαύξηση (750.000 - 300.000)		
450.000 X 40 %	<u>180.000</u>	
Φορολογητέα κέρδη	480.000	
Μείον : Φόρος : 480.000 X 29 %	<u>-</u>	<u>139.200</u>
Υπόλοιπα	<u>480.000</u>	<u>610.800</u>
	<u>Φορολογηθέντα κέρδη</u>	<u>Πραγματικά κέρδη</u>
<u>Κατανομή</u>		(προ φόρου)
“Χ” Ο.Ε. το 80 %	384.000	600.000
“Ψ” Ο.Ε. το 20 %	<u>96.000</u>	<u>150.000</u>
Σύνολο	<u>480.000</u>	<u>750.000</u>

Τα αποτελέσματα της κοινοπραξίας εμφανίζονται στα λογιστικά βιβλία των συμμετεχουσών Τεχνικών Ομόρρυθμων εταιρειών ως εξής :

	<u>“Χ” Ο. Ε. το 80 %</u>	<u>“Ψ” Ο. Ε. το 20 %</u>
Στους οικείους λογαριασμούς εσόδων		
Τα αναλογούντα λογιστικά κέρδη	<u>600.000</u>	<u>150.000</u>

Από τα πραγματικά κέρδη τα
αδιανέμητα κέρδη μεταφέρονται
στο οικείο αφορολόγητο αποθεματικό
κερδών από τεχνικές επιχειρήσεις ως εξής :

Αναλογία πραγματικών (λογιστικών) κερδών	600.000	150.000
<u>Μείον : Αναλογία φορολογηθέντων κερδών</u>	<u>384.000</u>	<u>96.000</u>
Άρα σε λογαριασμό αφορ. αποθεματικού	<u>216.000</u>	<u>54.000</u>

<u>Κοινοπραξία</u>	<u>Μέλη Κοινοπραξίας</u>	
Σύνολο κερδών	750.000	“X” Ο. Ε. 216.000
Φορολογηθέντα	<u>480.000</u>	“Ψ” Ο. Ε. <u>54.000</u>
Αφορολόγητα	<u>270.000</u>	<u>270.000</u>

Φορολογημένα κέρδη (για διανομή ή σχηματισμό αποθεματικού) :

	<u>“X” Ο. Ε. το 80 %</u>	<u>“Ψ” Ο. Ε. το 20 %</u>
Πραγματικά (λογιστικά) κέρδη	600.000	150.000
<u>Μείον</u> : Τα μη διανεμηθέντα και μεταφερθέντα		
σε αφορολόγητο αποθεματικό	<u>216.000</u>	<u>54.000</u>
Φορολογηθέντα στην κοινοπραξία πραγματικά κέρδη	384.000	96.000
<u>Μείον</u> : Αναλογούν φόρος προς την κοινοπραξία 29 %	<u>111.360</u>	<u>27.840</u>
Υπόλοιπο φορολογηθέντων κερδών	<u>272.640</u>	<u>68.160</u>

Φορολογημένα και αφορολόγητα πραγματικά κέρδη που περιήλθαν στα μέλη της κοινοπραξίας

	<u>“X” Ο. Ε. το 80 %</u>	<u>“Ψ” Ο. Ε. το 20 %</u>
Πραγματικά λογιστικά κέρδη	600.000	150.000
<u>Μείον</u> : Τα μη διανεμηθέντα και		
μεταφερθέντα σε αφορολόγητο		
αποθεματικό	<u>216.000</u>	<u>54.000</u>
Φορολογηθέντα στην κοινοπραξία		
κέρδη πραγματικά κέρδη	384.000	96.000
<u>Μείον</u> : Ο φόρος εισοδήματος προς 29 % στην		
κοινοπραξία	<u>111.360</u>	<u>27.840</u>
Υπόλοιπο φορολογηθέντων κερδών	<u>272.640</u>	<u>68.160</u>

Αφορολόγητα πραγματικά κέρδη σε λογαριασμούς		
αφορολόγητων αποθεματικών	216.000	54.000
Φορολογημένα πραγματικά κέρδη σε λογαριασμούς		
Φορολογημένων αποθεματικών	<u>272.640</u>	<u>68.160</u>
Σύνολο πραγματικών κερδών περιελθόντων στις Ο. Ε.	488.640	122.160
Φόρος εισοδήματος 29 % προς την κοινοπραξία	<u>111.360</u>	<u>27.840</u>
Σύνολο κερδών	<u>600.000</u>	<u>150.000</u>

B. Οι τεχνικές εταιρείες “X” Α. Ε., “Ψ” Α. Ε. συνέστησαν κοινοπραξία με σκοπό την κατασκευή του παραπάνω έργου με ποσοστά συμμετοχής 80 % και 20 % αντίστοιχα .

Κέρδη Κοινοπραξίας		
	Φορολογητέα κέρδη	Πραγματικά κέρδη
Πραγματικά (λογιστικά) κέρδη	-	750.000
Τεκμαρτά κέρδη	300.000	-
<u>Μείον : Φόρος : 300.000 X 29 %</u>	<u>-</u>	<u>87.000</u>
Υπόλοιπα	<u>300.000</u>	<u>837.000</u>
	<u>Φορολογηθέντα κέρδη</u>	<u>Πραγματικά κέρδη</u>
<u>Κατανομή</u>		(προ φόρου)
“X” Ο.Ε. το 80 %	240.000	600.000
“Ψ” Ο.Ε. το 20 %	<u>60.000</u>	<u>150.000</u>
Σύνολο	<u>300.000</u>	<u>750.000</u>

Τα αποτελέσματα της κοινοπραξίας εμφανίζονται στα λογιστικά βιβλία των συμμετεχουσών Τεχνικών Ανωνύμων εταιρειών ως εξής :

	<u>“X” Α.Ε. το 80 %</u>	<u>“Ψ” Α.Ε. το 20 %</u>
Στους οικείους λογαριασμούς εσόδων		
Τα αναλογούντα λογιστικά κέρδη	<u>600.000</u>	<u>150.000</u>

Από τα πραγματικά κέρδη θα αφαιρεθούν τα φορολογηθέντα στην κοινοπραξία (ως τεκμαρτά) και από τα απομένοντα αφορολόγητα θα φορολογηθεί το 40 %, μαζί με τα κέρδη από κάθε άλλη πηγή της Α. Ε., Οι ανώνυμες εταιρείες που μετέχουν στην κοινοπραξία δεν είναι εισηγμένες και δεν θα διανείμουν τα κέρδη τους, η φορολογική τους επιβάρυνση θα είναι η εξής :

	<u>“X” Α.Ε. το 80 %</u>	<u>“Ψ” Α.Ε. το 20 %</u>
Αναλογία πραγματικών (λογιστικών) κερδών	600.000	150.000
<u>Μείον : Αναλογία φορολογηθέντων κερδών</u>	<u>240.000</u>	<u>60.000</u>
Αφορολόγητα πραγματικά κέρδη από την κοινοπραξία	360.000	90.000
<u>Μείον : Το 40% αυτών για φορολόγηση</u>	<u>144.000</u>	<u>36.000</u>
Υπόλοιπο αφορολογήτων κερδών για Σχηματισμό αφορολογήτου αποθεματικού	<u>216.000</u>	<u>54.000</u>

Φορολογημένα κέρδη (για διανομή ή σχηματισμό αποθεματικού) :

	<u>“X” Α.Ε. το 80 %</u>	<u>“Ψ” Α.Ε. το 20 %</u>
Πραγματικά (λογιστικά) κέρδη	600.000	150.000
<u>Μείον</u> : Τα μη διανεμηθέντα και μεταφερθέντα		
σε αφορολόγητο αποθεματικό	<u>216.000</u>	<u>54.000</u>
Φορολογηθέντα στην κοινοπραξία πραγματικά κέρδη	384.000	96.000
<u>Μείον</u> : Αναλογούν φόρος προς την κοινοπραξία 29 %	<u>69.600</u>	<u>17.400</u>
Υπόλοιπο φορολογηθέντων κερδών	314.400	78.600
<u>Μείον</u> : Ο φόρος εισοδήματος στην Α. Ε. προς 29 %		
Επί του 40 % των πραγματικών κερδών που		
απομένουν μετά την αφαίρεση των τεκμαρτών	<u>41.760</u>	<u>10.440</u>
Υπόλοιπο φορολογηθέντων κερδών σε		
μεταφορά σε λογαριασμό φορολογημένου		
αποθεματικού	<u>272.640</u>	<u>68.160</u>

Φορολογημένα και αφορολόγητα πραγματικά κέρδη που περιήλθαν στα μέλη της κοινοπραξίας

	<u>“X” Α.Ε. το 80 %</u>	<u>“Ψ” Α.Ε. το 20 %</u>
Πραγματικά λογιστικά κέρδη	600.000	150.000
<u>Μείον</u> : Τα μη διανεμηθέντα και		
μεταφερθέντα σε αφορολόγητο		
αποθεματικό	<u>216.000</u>	<u>54.000</u>
Φορολογηθέντα στην κοινοπραξία		
κέρδη πραγματικά κέρδη	384.000	96.000
<u>Μείον</u> : Ο φόρος εισοδήματος προς 29 % στην		
κοινοπραξία	<u>69.600</u>	<u>17.400</u>
Υπόλοιπο πραγματικών κερδών	314.400	78.600
<u>Μείον</u> : ο φόρος εισοδήματος στην Α. Ε. προς 29 %		
επί του 40 % των πραγματικών κερδών που		
απομένουν μετά την αφαίρεση των τεκμαρτών	<u>41.760</u>	<u>10.440</u>
Υπόλοιπο φορολογηθέντων κερδών	<u>272.640</u>	<u>68.160</u>

Αφορολόγητα πραγματικά κέρδη σε λογαριασμούς		
αφορολόγητων αποθεματικών	216.000	54.000
Φορολογημένα πραγματικά κέρδη σε λογαριασμούς		
Φορολογημένων αποθεματικών	<u>272.640</u>	<u>68.160</u>
Σύνολο πραγματικών κερδών περιελθόντων στις Α. Ε.	488.640	122.160
Φόρος εισοδήματος 29 % προς την κοινοπραξία	69.600	17.400
Φόρος εισοδήματος 29 % προς την Α. Ε.	<u>41.760</u>	<u>10.440</u>
Σύνολο φόρου	<u>111.360</u>	<u>27.840</u>
Σύνολο κερδών	<u>600.000</u>	<u>150.000</u>

Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης

Ορίζεται	Αμοιβή α' εταίρου	23.000
	Αμοιβή β' εταίρου	<u>23.000</u>
	Αμοιβή εταίρων	<u>46.000 €</u>

Κέρδη Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης

	Φορολογητέα κέρδη	Πραγματικά κέρδη
Πραγματικά (λογιστικά) κέρδη	-	750.000
Τεκμαρτά κέρδη	300.000	-
Πλέον :		
Προσαύξηση (750.000 - 300.000)		
450.000 X 40 %	<u>180.000</u>	
Φορολογητέα κέρδη	480.000	
Μείον : Αμοιβή Α' εταίρου	23.000	
Μείον : Αμοιβή Β' εταίρου	23.000	
Μείον : Φόρος : 434.000 X 29 %	<u>-</u>	<u>125.860</u>
Υπόλοιπα	<u>434.000</u>	<u>624.140</u>

	<u>Φορολογηθέντα κέρδη</u>	<u>Φορολογία στα</u>
<u>Κατανομή</u>	<u>Χωρίς επιχειρηματική αμοιβή</u>	<u>Φυσικά πρόσωπα</u>
“Χ”	23.000	3.525
“Ψ”	<u>23.000</u>	<u>3.525</u>
Σύνολο	<u>43.000</u>	<u>7.050</u>

	<u>Ε. Π. Ε.</u>
Πραγματικά (λογιστικά) κέρδη	750.000
<u>Μείον</u> : Τα μη διανεμηθέντα και μεταφερθέντα σε αφορολόγητο αποθεματικό	<u>270.000</u>
Φορολογηθέντα στην κοινοπραξία πραγματικά κέρδη	480.000
<u>Μείον</u> : Αναλογούν φόρος προς την ομόρρυθμη ετ. 29 %	125.860
<u>Μείον</u> : Αναλογούν φόρος προς του εταίρους	<u>7.050</u>
Υπόλοιπο φορολογηθέντων κερδών	<u>347.090</u>

Ανώνυμες Τεχνικές Εταιρείες

	Κέρδη Ανωνύμου Εταιρείας	
	Φορολογητέα κέρδη	Πραγματικά κέρδη
Πραγματικά (λογιστικά) κέρδη	-	750.000
Τεκμαρτά κέρδη	300.000	-
Πλέον :		
Προσαύξηση (750.000 - 300.000)		
450.000 X 40 %	<u>180.000</u>	
Φορολογητέα κέρδη	480.000	
Μείον : Φόρος : 480.000 X 29 %	<u>-</u>	<u>139.200</u>
Υπόλοιπα	<u>480.000</u>	<u>610.800</u>

3.10 Συγκριτική αποτίμηση των αποτελεσμάτων της εφαρμογής

Με την παραπάνω εφαρμογή προσδιορίστηκε η υποχρέωση στη φορολογία εισοδήματος κάθε εταιρικής μορφής, σε ένα συγκεκριμένο έργο. Για να γίνουν πιο κατανοητές οι διαφορές στη φορολογική επιβάρυνση παρατίθεται ο παρακάτω συγκεντρωτικός πίνακας. Στον παρακάτω πίνακα συγκεντρώθηκαν οι υποχρεώσεις τόσο των νομικών προσώπων, όσο και των φυσικών προσώπων που συμμετέχουν σε αυτά προκειμένου να προκύψει η συνολική φορολογική επιβάρυνση που προκύπτει από την δραστηριότητα των τεχνικών έργων για να γίνουν συγκρίσιμες

ΠΙΝΑΚΑΣ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	Φορολογική επιβάρυνση νομικού προσώπου	Φορολογική επιβάρυνση εταίρου Χ	Φορολογική επιβάρυνση εταίρου Ψ	Σύνολο Φορολογικής επιβάρυνσης
Ατομική	186.325	-	-	186.325
Ομόρρυθμη Εταιρ., Ετερόρρυθμη Εταιρ.	30.800	42.325	42.325	115.450
Κοινοπραξίες με Μέλη Ομόρρυθμες Εταιρείες	139.200	-	-	139.200
Κοινοπραξίες με Μέλη Ανώνυμες Εταιρείες	87.000	41.760	10.440	139.200
Εταιρεία Περιορισμένης Ευθηνής	125.860	3.525	3.525	132.910
Ανώνυμη Εταιρεία	139.200	-	-	139.200

Διευκρινίζεται, ότι δεν έχει επέλθει εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης των ανωτέρω νομικών προσώπων. Η περαιτέρω φορολογική τους υποχρέωση πηγάζει από τη μελλοντική φορολόγηση των αφορολογήτων αποθεματικών που σχημάτισαν. Η φορολόγηση των αποθεματικών αυτών, θα προκύψει σε ενδεχόμενη διανομή τους ή σε υπαγωγή διαφόρων νόμων, που κατά καιρούς θεσπίζουν την κατά ειδικό τρόπο φορολόγησή τους. Μία τέτοια ρύθμιση είναι το άρθρο 3 του ν. 2954/2001, που αναφέρθηκε στην ενότητα 3.9

Κατά ασυνήθη τρόπο, υπολογίσθηκε ίδια φορολογική επιβάρυνση μεταξύ κοινοπραξίας, που έχει συσταθεί από ομόρρυθμες εταιρείες με τη κοινοπραξία που έχει συσταθεί από ανώνυμες. Η ανωτέρω ομοιότητα είναι συμπτωματική, λόγω του ότι ο συντελεστής φορολόγησης των ανωνύμων εταιρειών ορίστηκε ίσος με αυτόν των κοινοπραξιών σε 29 %, για τα εισοδήματα που έχουν αποκτηθεί κατά τη χρήση 2006.

Παρόλα αυτά είναι προφανές, ότι η ατομική εταιρεία με σύνολο φόρου 186.325 € είναι με διαφορά η πλέον ασύμφορη από φορολογικής πλευράς εταιρική μορφή, για έργα του ύψους, του εξεταζόμενου. Η ομόρρυθμη εταιρεία με συνολική επιβάρυνση 115.450€ αποτελεί την πλέον συμφέρουσα λύση για το συγκεκριμένο έργο. Η μειωμένη φορολογική επιβάρυνση, στη συγκεκριμένη εταιρική μορφή, οφείλεται τόσο στο μειωμένο συντελεστή 22% που υπάχθηκε το 50% των κερδών της όσο και στην

εκμετάλλευση των αφορολογήτων ορίων των 9.500 της κλίμακας του άρθρου 9 κατά της φορολόγησης της επιχειρηματικής αμοιβής. Ωστόσο το πλεονέκτημα της επιλογής της ομόρρυθμης εταιρείας έχει όρια, δεδομένου ότι το τελευταίο κλιμάκιο της κλίμακας του άρθρου 9 έχει συντελεστή 40%. Εάν συγκριθεί με το συντελεστή 29% των υπολοίπων υποκειμένων υπάρχει μία διαφορά 11%. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι από μία αξία εισοδήματος και πάνω η ομόρρυθμη θα δίνει περισσότερους φόρους από τις κεφαλαιουχικές εταιρείες. Μειωμένη φορολογική επιβάρυνση παρουσιάζει και η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, με μικρή πάντως διαφορά από την ανώνυμη εταιρεία της τάξεως 6.290 € σε σύνολο 132.910 €. Η επιλογή της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης αποτελούσε μια σημαντική επιχειρηματική επιλογή. Η αξία της, ως επιλογή λόγω μειωμένης φορολογικής υποχρέωσης μειώθηκε σημαντικά με τις πρόσφατες φορολογικές διατάξεις. Οι διατάξεις αυτές περιόρισαν την επιχειρηματική αμοιβή στο ποσό που θεωρείται μισθός και καλύπτεται με ασφαλιστικές κρατήσεις. Γεγονός που περιόρισε το ύψος της φοροαπαλλαγής και μηδένισε τη φορολογική της αξία. Η φορολογική αξία μηδενίζεται διότι στους φόρους πρέπει να συνυπολογισθούν και οι ασφαλιστικές κρατήσεις, ως επί πλέον δαπάνες της επιχείρησης. Τη χρήση 2006 εξισώθηκαν ο συντελεστής των ανωνύμων εταιρειών και εταιρειών περιορισμένης ευθύνης με αυτόν των κοινοπραξιών. Όσο συμβαίνει το φαινόμενο αυτό οι κοινοπραξίες θα αποτελούν εμπορική και όχι φορολογική λύση για την κατασκευή ενός έργου. Εμπορική με την έννοια ότι θα αποτελούν την ευκαιριακή ένωση δύο ή περισσότερων προσώπων, για την κατασκευή συγκεκριμένου έργου, και που δεν επιθυμούν μία μονιμότερη συνεργασία. Δεν υπάρχει όμως λόγος σύστασης μιας κοινοπραξίας προσδοκώντας σε ελάφρυνση της φορολογικής υποχρέωσης. Τέλος η περίπτωση της ανωνύμου εταιρείας δίνει σύνολο φορολογικής επιβάρυνσης 139.200 € φορολογημένα στο όνομά της, με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης. Αυτό πρακτικά σημαίνει, ότι οι δικαιούχοι στη διανομή των κερδών της, περιλαμβάνουν τα ποσά αυτά στις δηλώσεις εισοδήματός τους, χωρίς περαιτέρω φορολογική επιβάρυνση, μονό για κάλυψη τυχόν τεκμαρτών δαπανών τους ή κάλυψη πόθεν έσχες από ενδεχόμενες αγορές.

Λαμβάνοντας υπόψη την παραπάνω ανάλυση αλλά και το θεσμικό πλαίσιο, από τη σκοπιά της φορολογίας εισοδήματος, η επιλογή σύστασης νομικού προσώπου με σκοπό την όσο το δυνατόν μικρότερη φορολογική επιβάρυνση δεν είναι μία εύκολη επιλογή. Θα μπορούσαμε να ισχυρισθούμε με ασφάλεια, ότι για έργα της τάξεως της εφαρμογής που αναπτύχθηκε ανωτέρω ή και μικρότερης η καταλληλότερη λύση θα ήταν αυτή της

ομορρύθμου ή ετερορρύθμου εταιρείας. Για μεγαλύτερα όμως έργα η πλέον ενδεδειγμένη λύση, τόσο διοικητικά όσο και φορολογικά είναι αυτή της ανωνύμου εταιρείας.

4. Τρόπος τήρησης λογιστικών βιβλίων σύμφωνα με τα Δ. Α. Π. και τον Κ. Β. Σ.

Από την ανάλυση της λογιστικής και φορολογικής νομοθεσίας, γίνεται αντιληπτό ότι χρειάζονται αλλαγές, στον τρόπο τήρησης των βιβλίων του επιτηδευματία που έχει υιοθετήσει τα διεθνή λογιστικά πρότυπα. Η δυσκολία τήρησης των βιβλίων προκύπτει από το γεγονός ότι το αποτέλεσμα της διαχειριστικής περιόδου είναι διαφορετικό, όταν τα βιβλία τηρούνται σύμφωνα με βάση τις αρχές και τους κανόνες της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας και διαφορετικό όταν τηρούνται με βάση τις αρχές και τους κανόνες των διεθνών λογιστικών προτύπων. Προκειμένου ο επιχειρηματίας που τηρεί τα βιβλία του σύμφωνα με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα, να προσδιορίσει ορθά τις φορολογικές του υποχρεώσεις πρέπει να ακολουθήσει κάποια προσθετά στοιχεία. Ο τρόπος τήρησης των στοιχείων αυτών περιγράφονται αναλυτικά στην ΠΟΛ. 1025/2005. Συγκεκριμένα οι πρόσθετες υποχρεώσεις αυτές είναι :

-Σύνταξη Πίνακα Συμφωνίας Λογιστικής – Φορολογικής Βάσης (Π.Σ.Λ.Φ.Β.)

Ο πίνακας συντάσσεται εξωλογιστικά και περιέχει τα μεγέθη των πρωτοβαθμίων λογαριασμών του ελληνικού γενικού λογιστικού σχεδίου τόσο σε λογιστική, όσο και σε φορολογική βάση, καθώς και τη συμψηφιστική τους διαφορά. Ένας τυχαίος πίνακας συμφωνίας λογιστικής – φορολογικής βάσης με τυχαία ποσά θα μπορούσε να είναι ο εξής.

Ενδεικτικό Υπόδειγμα του Π.Σ.Λ.Φ.Β. (πολ.1025/2005)

Κ. Α. Λογ. Ε. Γ. Λ. Σ.	Λογιστική Βάση	Φορολογική Βάση	ΔΙΑΦΟΡΕΣ	
			Χρέωση	Πίστωση
60	4.000	3.800	-	-200
65	1.000	1.100	100	-
66	1.130	1.090	-	-40
68	1.600	1.200	-	-400
75	1.800	1.600	200	-
76	2.000	2.300	-	-300
83	3.000	1.200	1.800	-

- Τήρηση Φορολογικού Μητρώου Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων

Τηρείται υποχρεωτικά διακριτό φορολογικό μητρώο παγίων που εμφανίζεται: η φορολογική του αξία, οι φορολογικές αποσβέσεις και η φορολογική αναπόσβεστη αξία. Δίνεται η δυνατότητα το φορολογικό μητρώο να τηρείται μαζί στο κύριο μητρώο (λογιστικό), αρκεί να υπάρχουν διακριτά τα ανωτέρω στοιχεία. Οι διαφορές μεταξύ φορολογικών και λογιστικών αποσβέσεων συμφωνούνται και καταχωρούνται στον πίνακα λογιστικής - φορολογικής βάσης.

- Σύνταξη Φορολογικών Πινάκων

Στα πλαίσια των πρόσθετων υποχρεώσεων για την εξεύρεση του φορολογητέου εισοδήματος είναι η σύνταξη. ι) Πίνακα Φορολογικών Αποτελεσμάτων Χρήσης ιι) Πίνακα Σχηματισμού Φορολογικών Αποθεματικών. ιιι) Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα Φορολογικών Αποθεματικών. Οι πίνακες συντάσσονται και καταχωρούνται στο βιβλίο Απογράφων και Ισολογισμού. Όλα τα στοιχεία των πινάκων πρέπει να προκύπτουν από λογαριασμούς που παρακολουθούνται διπλογραφικά. Πιο συγκεκριμένα αναφέρονται τρεις μέθοδοι παρακολούθησης που θα πρέπει να ακολουθούνται κατά πάγιο τρόπο. Αυτοί είναι :

- Τήρηση δύο αυτοτελών λογιστικών συστημάτων

Τήρηση δύο ξεχωριστών λογιστικών συστημάτων κύριου (λογιστικού) και βοηθητικού (φορολογικού). Αυτή η επιλογή συνεπάγεται τήρηση δύο ημερολογίων και καθολικών. Πάντως παρέχεται η δυνατότητα της μηνιαίας ή της ετήσιας συγκεντρωτικής ενημέρωσης για τα βοηθητικά βιβλία. Και στα δύο συστήματα υποχρεωτικά ακολουθείται το ίδιο σχέδιο λογαριασμών. Δίδεται επίσης η εναλλακτική του σχηματισμού ξεχωριστών οικονομικών καταστάσεων για τη βοηθητική διαχείριση, αντί του σχηματισμού πινάκων. Πάντως σε περίπτωση σχηματισμού των πινάκων η διαφορά των πρωτοβαθμίων λογαριασμών μεταξύ λογιστικού και φορολογικού συστήματος καταχωρείται στον πίνακα συμφωνίας λογιστικής – φορολογικής βάσης. Το βοηθητικό ημερολόγιο μπορεί να τηρηθεί ηλεκτρονικά και είναι αθεώρητο, ενώ το ισοζύγιο Γενικού – Αναλυτικού Καθολικού θεωρείται υποχρεωτικά

- Τήρηση συμπληρωματικού λογιστικού συστήματος

Τήρηση δύο ξεχωριστών λογιστικών συστημάτων κύριου (λογιστικού) και βοηθητικού (φορολογικού). Αυτή η επιλογή συνεπάγεται τήρηση δύο ημερολογίων και καθολικών. Η διαφορά με τα δύο αυτοτελή είναι ότι στο βοηθητικό σύστημα καταχωρούνται οι διαφορές και οι αντιστροφές των συναλλαγών που λογιστικοποιούνται στο κύριο

σύστημα. Πάντως παρέχεται η δυνατότητα της μηνιαίας ή της ετήσιας συγκεντρωτικής ενημέρωσης για τα βοηθητικά βιβλία. Και στα δύο συστήματα υποχρεωτικά ακολουθείται το ίδιο σχέδιο λογαριασμών. Δίδεται επίσης η εναλλακτική του σχηματισμού ξεχωριστών οικονομικών καταστάσεων για τη βοηθητική διαχείριση αντί του σχηματισμού πινάκων. Πάντως σε περίπτωση σχηματισμού των πινάκων το άθροισμα των πρωτοβαθμίων λογαριασμών μεταξύ λογιστικού και φορολογικού συστήματος καταχωρείται στον πίνακα συμφωνίας λογιστικής – φορολογικής βάσης. Το βοηθητικό ημερολόγιο μπορεί να τηρηθεί ηλεκτρονικά και είναι αθεώρητο, ενώ το ισοζύγιο Γενικού – Αναλυτικού Καθολικού θεωρείται υποχρεωτικά.

- Τήρηση λογαριασμών (τάξεως) στα λογιστικά βιβλία που τηρούνται σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες των διεθνών λογιστικών προτύπων

Η λογική αυτής της μεθόδου τήρησης των βιβλίων του επιτηδευματία, είναι η καταχώρηση και η παρακολούθηση τόσο των στοιχείων με βάση τα διεθνή λογιστικά πρότυπα όσο και των στοιχείων με βάση τη φορολογική νομοθεσία στα ίδια βιβλία αλλά σε ξεχωριστό λογιστικό κύκλωμα. Αυτό είναι εφικτό μέσω των λογαριασμών τάξεως του ελληνικού γενικού λογιστικού σχεδίου. Κατά τον σχηματισμό των αποτελεσμάτων χρήσης στο λογαριασμό Κ.Α.86 «Αποτελέσματα Χρήσης Διεθνών Λογιστικών Προτύπων» και από τις χρεωστικές και πιστωτικές διαφορές των λογαριασμών τάξεως έχουμε στο ισοζύγιό μας τόσο τα λογιστικά όσο και τα φορολογητέα αποτελέσματα χρήσης.

Διαφορές των κανόνων αποτίμησης μεταξύ φορολογίας και Δ. Λ. Π.

- Διαφορές στην αποτίμηση των αποθεμάτων

Οι διαφορές προκύπτουν από την αποτίμηση, των μενόντων αποθεμάτων κυρίως των ιδιοπαραγόμενων ετοιμών προϊόντων και της παραγωγής σε εξέλιξη λόγω του διαφορετικού υπολογισμού του κόστους τους. Οι διαφορές στο κόστος προκύπτουν από τη διάσταση των κανόνων αποτίμησης των διεθνών λογιστικών προτύπων και της φορολογίας. Για παράδειγμά το Δ. Λ. Π. 2 που ρυθμίζει τους κανόνες αποτίμησης των προϊόντων, προβλέπει ότι οι αποσβέσεις, κύριο στοιχείο του κόστους υπολογίζονται βάση της ωφέλιμης ζωής του χρησιμοποιούμενου παγίου. Κατά το άρθρο 28 του κώδικα βιβλίων και στοιχείων η φορολογική νομοθεσία υπολογίζει το ίδιο στοιχείο του κόστους με άλλο τρόπο. Ο υπολογισμός των αποσβέσεων γίνεται σύμφωνα με το Π. Δ. 299/2003 με προκαθορισμένους δηλαδή συντελεστές. Ο επιτηδευματίας όμως υπολογίζει το κόστος του σύμφωνα με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα. Οι διαφορές όμως

που προκύπτουν ανάμεσα στα δύο συστήματα υπολογισμού απεικονίζονται στον πίνακα συμφωνίας λογιστικής φορολογικής διαφοράς. Παρόλα αυτά δεν αναπροσαρμόζεται η αξία των μενόντων στα αποθέματα που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις.

- Διαφορές στην αποτίμηση των συμμετοχών

Τα διεθνή λογιστικά πρότυπα επιτρέπουν την αποτίμηση των μετοχών των συμμετοχών των μη εισηγμένων εταιρειών στο χρηματιστήριο, του εξεταζόμενου επιτηδευματία στην τιμή κτήσης τους. Η φορολογική νομοθεσία όμως, μέσω του άρθρου 28 του κώδικα βιβλίων και στοιχείων προβλέπει οι συγκεκριμένες συμμετοχές να αποτιμούνται στην κατ' είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ της κτήσης και της τρέχουσας.

Τέλος η ανακριβής σύνταξη του λογαριασμού φορολογικών αποτελεσμάτων αποτελεί λόγο ανακρίβειας των φορολογικών βιβλίων.

Οι λύσεις που δόθηκαν από το φορολογικό νομοθέτη, στις πρώτες χρήσεις εφαρμογής των διεθνών λογιστικών προτύπων, αναφορικά με τον καθορισμό των φορολογικών υποχρεώσεων των επιτηδευματιών που τα εφάρμοσαν, δείχνουν μάλλον επιφυλακτικότητα. Οι λογιστικοί χειρισμοί που υιοθέτησε, έδειξαν ότι η φορολογική αρχή προτιμά να διατηρήσει τους κανόνες αποτίμησης και προσδιορισμού των αποτελεσμάτων των επιτηδευματιών ως αυτοί είχαν πριν εφαρμοστούν τα διεθνή λογιστικά πρότυπα. Ωστόσο ο φορολογικός νομοθέτης δείχνει κάποια διάθεση προσέγγισης στο νέο τρόπο σκέψης. Υπάρχουν κάποιες πρωτοβουλίες μεγαλύτερης ελευθερίας των φορολογουμένων. Ένα παράδειγμα είναι η αλλαγή του τρόπου υπολογισμού των αποσβέσεων από το Π. Δ. 100/1998 στο Π.Δ. 299/2003. Με το προεδρικό διάταγμα 100/1998 ορίζονται συγκεκριμένοι συντελεστές αποσβέσεων, ενώ στο προεδρικό διάταγμα 299/2003 υιοθετούνται μικροί και μεγάλοι συντελεστές αποσβέσεων. Η δυνατότητα επιλογής μεταξύ δύο συντελεστών αποσβέσεων, του μικρού ή του μεγάλου, από τους επιτηδευματίες είναι ένα βήμα μεγαλύτερης ελευθερίας στην άσκηση εταιρικής πολιτικής. Ωστόσο, αυτό απέχει πολύ από τη μέθοδο που προτείνουν τα διεθνή λογιστικά πρότυπα. Σύμφωνα με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα, η διοίκηση της εταιρείας πρέπει να προσδιορίσει την ωφέλιμη ζωή του παγίου της καθώς και μία πρόβλεψη της υπολειμματικής του αξίας όταν αυτό πάψει να χρησιμοποιείται για τους παραγωγικούς σκοπούς της εταιρείας. Οι αποσβέσεις του παγίου αυτού υπολογίζονται εάν από την αξία κτήσης του αφαιρεθεί η υπολειμματική του αξία και το υπόλοιπο διαιρεθεί με την ωφέλιμη ζωή του. Εύλογη είναι η διαφορά μεταξύ των τρόπων που προτείνονται από τα διεθνή λογιστικά πρότυπα και των

«προσαρμοσμένων» σε αυτά τρόπων προσδιορισμού του εισοδήματος από τη φορολογική αρχή. Ακόμη πιο εύλογος είναι ο δισταγμός των φορολογικών αρχών να παραχωρήσουν τόσο μεγάλη ελευθερία στους επιτηδευματίες «ορισμού» των αποτελεσμάτων τους. Όμως όσο, η μετάβαση από την αρχή της συντηρητικότητας στις τρέχουσες αξίες, ενθαρρύνονται από τα διεθνή λογιστικά πρότυπα τόσο μεγαλύτερη ελευθερία παρέχεται στους επιτηδευματίες στον ορισμό της εταιρικής τους πολιτικής και τόσο ο φορολογικός νομοθέτης θα αναγκάζεται να προσαρμοστεί. Ωστόσο τα Δ.Λ.Π. δεν αναμένεται να γίνουν πλήρως αποδεκτά για τον προσδιορισμό της φορολογητέας ύλης από τις αρχές, πριν διασφαλιστεί η μειωμένη δυνατότητα φοροαποφυγής, στα πλαίσια των νέων λογιστικών αρχών. Όταν θα συμβεί αυτό οι επιτηδευματίες θα απαλλαγούν από την υποχρέωση τήρησης δύο «παράλληλων» λογιστικών συστημάτων, ενός για τις ανάγκες της εμπορικής και ενός για τις ανάγκες της φορολογικής νομοθεσίας. Κάτι τέτοιο, θα σημάνει μείωση του διοικητικού κόστους των επιχειρήσεων αλλά και της ταλαιπωρίας του να επαναυπολογίζουν τα αποτελέσματά τους. Ο δρόμος για να οδηγηθούμε σε αυτή την εξέλιξη είναι πολύ μακρύς και δύσβατος. Θα απαιτηθούν πολλές τροποποιήσεις στο σύνολο της φορολογικής νομοθεσίας, τόσο των διατάξεων του κώδικα βιβλίων και στοιχείων όσο και της φορολογίας εισοδήματος και του φόρου προστιθεμένης αξίας. Ωστόσο διαφαίνεται η τάση υποχρεωτικής υιοθέτησης των διεθνών λογιστικών προτύπων, από της εισηγμένες εταιρείες του Χρηματιστηρίου Αθηνών να εξαπλώνεται και στις άλλες επιχειρήσεις της χώρας. Μία γενικότερη εφαρμογή των διεθνών λογιστικών προτύπων αναμένεται να δώσει ώθηση στην ταχύτερη σύγκλιση των προτύπων αυτών με τη φορολογία. Περαιτέρω ώθηση, παρόμοια με αυτή που τελικά οδήγησε στην υποχρεωτική υιοθέτηση των διεθνών λογιστικών προτύπων στη χώρα μας είναι μία αναμενόμενη νομοθετική πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προς την κατεύθυνση αυτή. Ας ελπίσουμε ότι οι εθνικές φορολογικές νομοθετικές πρωτοβουλίες θα προλάβουν τις ανωτέρω εξελίξεις και θα παρουσιάσουν ένα σύγχρονο και αξιόπιστο σύστημα φορολόγησης των επιτηδευματιών.

5. Προτάσεις - συμπεράσματα

5.1 Πρόταση για τη μεταβολή του φορολογικού συστήματος προς το πνεύμα της σύγχρονης λογιστικής πραγματικότητας.

Από την ανάλυση του τρόπου τήρησης των βιβλίων προκειμένου να ικανοποιούν τόσο τη λογιστική όσο και φορολογική νομοθεσία φανερώνεται η μεγάλη απόκλιση μεταξύ των δύο συστημάτων. Ωστόσο η σύγκλισή τους είναι απαραίτητη προκειμένου να δημιουργηθεί ένα σταθερό, κατανοητό και ανταγωνιστικό φορολογικό περιβάλλον. Δεδομένου ότι η ισχύουσα λογιστική νομοθεσία έχει εισαχθεί από διεθνείς οργανισμούς (Ευρωπαϊκή Ένωση) και εξυπηρετεί τις σύγχρονες ανάγκες των ελληνικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στα πλαίσια του σύγχρονου διεθνοποιημένου επιχειρηματικού περιβάλλοντος, αυτή που πρέπει να μεταβληθεί είναι η φορολογική νομοθεσία. Η μεταβολή αυτή δεν είναι ούτε απλή ούτε εύκολη. Προκειμένου να πεισθούν οι φορολογικές αρχές, ώστε να προχωρήσουν στις αναγκαίες αλλαγές, πρέπει να διασφαλίσουν, ότι δεν θα προκληθεί εκτεταμένη φοροαποφυγή. Η φοροαποφυγή προκύπτει από τη διάθεση των Δ. Λ. Π. να παραχωρούν διάφορες 'έξουσίες' στα διοικητικά συμβούλια σχετικά με την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων. Χαρακτηριστικές περιπτώσεις τέτοιων 'έξουσιών', είναι ο τρόπος αποτίμησης των παγίων στοιχείων και των αποσβέσεων αυτών ή ο τρόπος υπολογισμού των προβλέψεων. Γενικά η ελευθερία σε διάφορα τέτοια θέματα, με δεδομένο τον τρόπο που λειτουργούν οι επιτηδευματίες στην Ελλάδα προκαλούν διστακτικότητα στις φορολογικές αρχές. Ωστόσο δεν είναι λογικό ούτε να συνεχίζεται η σημερινή κατάσταση, ούτε να περιμένουμε να αποκτήσουν 'φορολογική συνείδηση' οι φορολογούμενοι. Η λύση είναι μαζί με την αλλαγή της φορολογικής νομοθεσίας να προκληθεί και πλήρης αναδιάρθρωση των φορολογικών υπηρεσιών. Η αναδιάρθρωση των υπηρεσιών είναι αναγκαία και σε αυτό το πλαίσιο κινήθηκε ο ν. 3424/2005 που θέσπισε την Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή με την επωνυμία «Εθνική Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες». Επίσης η όλο και μεγαλύτερη χρήση του διαδικτύου (taxisnet) από τους φορολογούμενους έχει αποσυμφορήσει τις υπηρεσίες με αποτέλεσμα να οργανώνουν καλύτερα τα ελεγκτικά τους τμήματα. Πολύ χρήσιμη θα ήταν επίσης η συνεργασία με κράτη τα οποία έχουν μεγαλύτερη εμπειρία στην εφαρμογή των προτύπων. Πάντως μια πρόχειρη μεταβολή του φορολογικού συστήματος χωρίς αντίστοιχη οργάνωση των υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, είναι βέβαιο

ότι θα οδηγήσει σε σημαντική απώλεια εσόδων. Η απώλεια εσόδων με τη σειρά της θα οδηγήσει σε πλήθος ρυθμίσεων στη νομοθεσία, ως αντίδραση των αρχών, άρα σε μεγαλύτερη πολυνομία. Τέλος, οι μεταβολές που πρέπει να γίνουν στη φορολογική νομοθεσία είναι γνωστές, το μεγάλο στοίχημα όμως είναι εάν θα εφαρμοστούν προς όφελος τόσο της εθνικής οικονομίας όσο και της επιτυχίας των επιχειρήσεων.

5.2 Συμπέρασμα

Στα πλαίσια αυτής της εργασίας αναδείχθηκε η πολυπλοκότητα και οι μεταβολές σε λογιστικό και φορολογικό επίπεδο του κλάδου των τεχνικών εταιρειών. Η παρούσα προσπάθεια είχε σκοπό, αφενός την παρουσίαση των μεταβολών που φέρνει η πρώτη εφαρμογή των διεθνών λογιστικών προτύπων, στο κλάδο των κατασκευών και αφετέρου τη φορολογική μεταρρύθμιση, που προσπαθεί να προσδιορίσει τρόπους για να ακολουθήσει τη νέα πραγματικότητα. Στα πλαίσια της λογιστικής μεταβολής εξεταστήκαν τα δύο πρότυπα που κυρίως αφορούν τον κατασκευαστικό κλάδο το Δ. Λ. Π. 11 και Δ. Λ. Π. 31. Τα πρότυπα αυτά παρουσιάστηκαν τόσο θεωρητικά όσο και στην εφαρμογή τους. Για την εξέταση της εφαρμογής τους επιλέχθηκαν στοιχεία, από τα δημοσιευμένα στοιχεία του κλάδου της χρήσης 2005, ώστε να προσδιορισθεί ποσοτικά η μετάβαση από το καθεστώς των ελληνικών σε αυτό των διεθνών προτύπων. Στην εφαρμογή δόθηκε βάρος και στον τρόπο παρουσίασης και λογιστικής πληροφόρησης που έδωσαν προς το επενδυτικό κοινό οι εισηγμένες τεχνικές εταιρείες. Από την ποιότητα των πληροφοριών αυτών κρίνεται σε σημαντικό βαθμό, η επιτυχία των προτύπων που στοχεύουν στη διαφάνεια των οικονομικών επιλογών και την πραγματική αξία των οικονομικών μεγεθών. Στο φορολογικό σκέλος της εργασίας, δόθηκε βάρος στο προσδιορισμό του εισοδήματος των τεχνικών εταιρειών και την φορολογική υποχρέωση που αυτά συνεπάγονται. Στην εφαρμογή της φορολογικής νομοθεσίας έγινε προσπάθεια να καταδειχθεί ο τρόπος με τον οποίο προσδιορίζεται η φορολογική υποχρέωση αναλόγως της νομικής μορφής του φορέα του έργου.

Από την εργασία αυτή προκύπτει, ότι η μετάβαση προς τα διεθνή λογιστικά πρότυπα οδήγησε σε κάποιο βαθμό στον αντικειμενικότερο προσδιορισμό των οικονομικών μεγεθών, την ορθότερη απεικόνιση τους στις οικονομικές καταστάσεις και γενικότερα την πληρέστερη πληροφόρηση του επενδυτικού κοινού. Ωστόσο μένει πολύς δρόμος μέχρι την εναρμόνιση της φορολογικής νομοθεσίας, με την λογιστική όπως αυτή διαμορφώθηκε μετά την υιοθέτηση των Δ. Λ. Π. Ειδικά στις τεχνικές επιχειρήσεις που συνεχίζουν να δεσπόζουν οι τεκμαρτοί τρόποι προσδιορισμού των εισοδημάτων τους.

Είναι γεγονός ότι στη φορολόγηση των εισοδημάτων των τεχνικών εταιρειών, είναι φανερή μία δυσκολία στην προσπάθεια εξεύρεσης του πραγματικού τους εισοδήματος. Παρόλα αυτά, διακρίνεται μία προσπάθεια μετάβασης σε πιο πραγματικό προσδιορισμό των εισοδημάτων αυτών, από τις φορολογικές αρχές. Στο πλαίσιο αυτής της προσπάθειας εντάσσεται η φορολόγηση των ανωνύμων εταιρειών στα λογιστικά τους κέρδη. Ωστόσο ο τεκμαρτός τρόπος προσδιορισμού του εισοδήματος έχει ακόμη κυρίαρχο ρόλο στον προσδιορισμό των εισοδημάτων των τεχνικών εταιρειών. Οι διάφοροι τύποι επιχειρήσεων, που προβλέπονται από την εμπορική νομοθεσία αντιμετωπίζονται διαφορετικά από τη φορολογική νομοθεσία, με αποτέλεσμα να επιβαρύνονται με διαφορετικά ποσά φόρου, για το ίδιο εισόδημα.

Αντικείμενο των εφαρμογών στη φορολογική ενότητα της εργασίας είναι η διερεύνηση των ανωτέρω διαφορών, καθώς και η αναζήτηση του συμφερότερου μεταξύ πολλών νομίμων επιχειρηματικών σχημάτων, με σκοπό τη δυνατόν λιγότερη φορολόγηση στη κατασκευή ίδιου έργου. Όπως αναλύθηκε, μία μεταβολή του φορολογικού συστήματος προς το πνεύμα της σύγχρονης διεθνοποιημένης λογιστικής πραγματικότητας, θα βοηθούσε στην υιοθέτηση πιο απλοποιημένων και ξεκάθαρων τρόπων φορολόγησης. Κέρδος από τη βελτίωση στο φορολογικό νομικό πλαίσιο θα ήταν η μείωση του αυξημένου διοικητικού κόστους και μεγαλύτερη ευελιξία στη χάραξη επιχειρηματικών πολιτικών.

Όλες αυτές οι εξελίξεις που εξετάζονται και οι δυνατότητες που αναδεικνύονται δείχνουν ένα ιδιαιτέρως απαιτητικό, πολυπαραγοντικό και συνεχώς μεταβαλλόμενο διεθνοποιημένο επιχειρηματικό περιβάλλον. Οι τεχνικές επιχειρήσεις καλούνται να διερευνήσουν όλες τις πτυχές του περιβάλλοντος αυτού, τόσο τις απαιτήσεις του όσο και τις δυνατότητές του. Από το πόσο γρήγορα και αποδοτικά το κατορθώσουν θα κριθεί η βιωσιμότητα και μεγέθυνση τους στο μέλλον.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Barry J. Epstein, Abbas Ali Mizra - Interpretation and application of international accounting and financial reporting standards –Wiley 2004
- David Alexander - Miller international accounting standards guide 2004 –Aspen law & Business 2004
- Grant Thornton- Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα αναλυτική παρουσίαση, 2004

- Hennie Van Greuning, Marius Koen – International Accounting Standards: A Practical Guide- World Bank Publications, 2001
- International Accounting Standards Board – Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ. Π. Χ. Π.) 2005 - Νομική Βιβλιοθήκη, έκδοση 2006
- KPMG -Insights into IFRS – A practical guide to international financial reporting standards, 2004
- Γρηγοράκος, Θ. -Ειδικά λογιστικά θέματα τεχνικών εταιρειών και κοινοπραξιών τους- Εκδόσεις Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών, Αθήνα 2002
- Καβαλάκης Γ. – Κωδικοποίηση Φορολογίας Εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων –Εκδόσεις Δεδεμάδη, Αθήνα 2006
- Μαρινάκης Παρασκευάς, Πανταζόπουλος Πέτρος –Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος- Νομική βιβλιοθήκη, Αθήνα 2006
- Πρωτοψάλτης Ν. Βρουστούρης Π. – Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και Διερμηνείες – Έκδοση Σ. Ο. Ε. Λ., Αθήνα 2002
- Σακέλλη Εμμανουήλ Ι. –Σύνταξη οικονομικών καταστάσεων που προβλέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με βάση το Ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο. –Εκδόσεις Ε. Σακέλλη, Αθήνα 2005
- Σταματόπουλος Δ. Καραβοκύρης Α.- Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων- Εκδόσεις Αντ. Σάκκουλα Αθήνα 2005
- Τότσης Χρήστος Ν. - Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων- Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2006
- Φίλος Ιωάννης – Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα οδηγός πρώτης εφαρμογής –Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα 2003

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

- Δελτίο Φορολογικής Νομοθεσίας – Εκδόσεις Δ. Φ. Ν.
- Λογιστής – Εκδόσεις Πάμισος
- Φορολογική Επιθεώρηση – Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων Δημοσίων Οικονομικών Υπηρεσιών (Π. Ο. Ε. - Δ. Ο. Υ.)

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

International Accounting Standards Board - www.iasb.org
 Deloitte & Touche – www.iasplus.com
 Χρηματιστήριο Αθηνών – www.ase.gr

Ένωση Ελληνικών Τραπεζών – www.hba.gr

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

ΑΕΓΕΚ – www.aegek.gr

ΕΚΤΕΡ – www.eker.gr

ΒΙΟΤΕΡ – www.bioter.gr

ΕΔΡΑΣΗ – www.edrasis.gr

ΓΕΝΕΡ - www.gener.gr

ΔΙΕΚΑΤ- www.diekat.gr

ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ – www.techol.gr

ΜΟΧΛΟΣ – www.mochlos.gr

ΑΤΤΙ- ΚΑΤ – www.attikat.gr

ΙΝΤΡΑΚΑΤ – www.intrakat.gr

ΜΗΧΑΝΙΚΗ – www.michaniki.gr

ΤΕΡΝΑ – www.terna.gr

ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ - www.proodeftiki.gr

ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ – www.domik.gr

ΑΚΤΩΡ – www.aktor.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΤΜΗΜΑ Α' : Δημοσιευθείσες Αποφάσεις/ Εγκύκλιες

-ΕΣΥΛ 257/1995

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Λογιστικοποίηση, προσυμφώνων πωλήσεως ακινήτων

(Υπουργ. Εθν. Οικον. 2257/1995, γνωμ. 257)

Ι. Με την πιο πάνω αίτηση ζητείται να υποδειχθούν οι λογιστικές εγγραφές που πρέπει να διενεργούνται στα λογιστικά βιβλία εταιρίας, ασχολούμενης με την ανέγερση και πώληση οικοδομών για τις περιπτώσεις που καταρτίζονται συμβολαιογραφικά προσύμφωνα πωλήσεως των ανεγειρομένων οικοδομών ή τμημάτων τους, χωρίς μετά την πάροδον διετίας να έχουν συνταχθεί τα αντίστοιχα οριστικά συμβόλαια πωλήσεως, οπότε, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 34 παρ. 1 Ν. 2238/1994, η ημέρα συμπληρώσεως της διετίας αυτής θεωρείται ως χρόνος κτήσεως του ακαθάριστου

εσόδου που υπάγεται σε φόρο εισοδήματος κλπ.

(βλ. άρθρα 34 - 36 του ίδιου νόμου).

Π. Η γνώμη μας επί του ανωτέρω θέματος είναι η ακόλουθη:

α) Πρέπει να επισημανθεί ότι η λογιστική απεικόνιση των πιο πάνω περιπτώσεων δεν γίνεται μόνο για τη συμμόρφωση προς τις διατάξεις της φορολογίας εισοδήματος, όπως αναφέρεται στην προαναφερθείσα αίτηση, αλλά πρωτίστως γίνεται γιατί επιβάλλεται από τις βασικές λογιστικές αρχές και τις διατάξεις της νομοθεσίας περί εταιριών (άρθρα 42α, 42β, 42γ, 42δ, 42ε και 43 κωδ. Ν. 2190/1920) και του Ε.Γ.Λ.Σ. (Π.Δ. 1123/1980), πάνω στις οποίες βασίζεται και ο σχεδιασμός των σχετικών λογιστικών χειρισμών, στα πλαίσια των οποίων λαμβάνεται πρόνοια αντιμετώπισεως και των απαιτήσεων της φορολογικής νομοθεσίας.

β) Προκειμένου για κατασκευές και τεχνικά έργα κατασκευαστικής διάρκειας περισσότερων χρήσεων (λιμάνια, γέφυρες, σήραγγες, φράγματα, πλοία, κτίρια κλπ.), σύμφωνα με τις παραδεγμένες λογιστικές αρχές (βλ. Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο Νο 11, Ελλην. μετάφραση και έκδοση Σώματος Ορκωτών Λογιστών), για τον υπολογισμό των αποτελεσμάτων κάθε χρήσεως και την αποτίμηση των κατά το τέλος της χρήσεως ημιτελών έργων, εφαρμόζεται, είτε η μέθοδος της τμηματικής περατώσεως του έργου, είτε η μέθοδος της ολοκληρώσεως της κατασκευής.

βα) Σύμφωνα με τη μέθοδο της τμηματικής περατώσεως του έργου, στα αποτελέσματα κάθε χρήσεως μεταφέρεται το αποτέλεσμα (κέρδος ή ζημία) που αντιστοιχεί στο πραγματοποιηθέν κόστος του τμήματος του έργου που έχει εκτελεσθεί μέσα στη χρήση. Το αποτέλεσμα αυτό προσδιορίζεται, κυρίως, με βάση τη σχέση του υπολογιζόμενου συνολικού κόστους του έργου προς το αντίστοιχο συνολικό έσοδο. Το βασικό μειονέκτημα της μεθόδου αυτής συνίσταται στο ότι, το τμηματικό αποτέλεσμα που καταλογίζεται σε κάθε χρήση, λόγω του τρόπου υπολογισμού του, δεν είναι το πραγματικό και υπάρχει κίνδυνος τα αποτελέσματα των επί μέρους χρήσεων να επηρεάζονται από υποκειμενικούς ή λανθασμένους υπολογισμούς. Πάντως, θεωρείται ότι το μειονέκτημα αυτό είναι μικρότερης σημασίας από το μειονέκτημα της άλλης μεθόδου.

ββ) Στη μέθοδο της ολοκληρώσεως της κατασκευής, το αποτέλεσμα προσδιορίζεται στη χρήση μέσα στην οποία περατώθηκε η κατασκευή του έργου και καταχωρείται, εξ'

ολοκλήρου στα αποτελέσματα της χρήσεως αυτής. Το βασικό μειονέκτημα της μεθόδου αυτής είναι ότι, ολόκληρο το αποτέλεσμα καταχωρείται στην τελευταία χρήση, ενώ μεγάλα τμήματα του έργου εκτελούνται σε προηγούμενες χρήσεις και, σύμφωνα με τη βασική αρχή της αυτοτέλει των χρήσεων, το αποτέλεσμα που αντιστοιχεί στα τμήματα αυτά έπρεπε να είχε καταχωρηθεί στις οικείες χρήσεις.

βγ) Ο Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων (Π.Δ. 186/1992) υιοθετεί τη μέθοδο της τμηματικής περατώσεως του έργου) γιατί στο άρθρο 12 παρ. 15 ορίζει ότι <στην περίπτωση εκτελέσεως τεχνικών έργων ή εγκαταστάσεων, το τιμολόγιο εκδίδεται μέσα σε ένα μήνα από την προσωρινή επιμέτρηση και πάντως μέσα στην ίδια φορολογική περίοδο που πραγματοποιήθηκε η επιμέτρηση>, και στην παρ.

12.5.2 της ερμ. εγκ. του Κ.Β.Σ. 3/1992 αναφέρεται ότι <... όταν το έργο συνεχίζεται και μετά τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου, τιμολογείται το τμήμα του έργου που έχει εκτελεσθεί μέσα στη χρήση. Όταν γίνονται προσωρινές επιμετρήσεις το τιμολόγιο εκδίδεται σ' ένα μήνα από την προσωρινή επιμέτρηση και πάντως μέσα στην ίδια φορολογική περίοδο που έγινε η επιμέτρηση>.

γ) Επομένως, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, για τη λογιστική απεικόνιση της πωλήσεως των ανεγειρομένων από οικοδομική εταιρία οικοδομών και τον προσδιορισμό των λογιστικών αποτελεσμάτων κάθε χρήσεως, ενδείκνυται να εφαρμόζεται η μέθοδος της τμηματικής περατώσεως του έργου, που υιοθετεί και ο Κ.Β.Σ. (προηγ. περιπτ. βα και βγ).

Συγκεκριμένα:

γα) Από το αντίτιμο των διενεργουμένων με (οριστικό) συμβολαιογραφικό έγγραφο ή με συμβολαιογραφικό προσύμφωνο πωλήσεων, καταχωρείται στα έσοδα κάθε χρήσεως (λογ. 71) το τμήμα που αναλογεί στο πραγματοποιούμενο μέχρι το τέλος της ίδιας χρήσεως αντίστοιχο κόστος ανέγερσεως του πωληθέντος κτιρίου ή τμήματός του, υπολογιζόμενο με βάση τα αναφερόμενα προηγούμενα (περ. βα). Με τη συσχέτιση (σε οικείο υπολογαριασμό του 96.22) των δύο αυτών ποσών (κόστους και αναλογούντος αντιτίμου πωλήσεως) προσδιορίζεται το μεικτό (λογιστικό) αποτέλεσμα της χρήσεως.

γβ) Ο προηγούμενος λογιστικός χειρισμός δεν επηρεάζει, ούτε και δυσκολεύει, την εφαρμογή των προβλεπομένων από τις διατάξεις των άρθρων 34 - 36 του Ν.

2238/1994, σχετικά με τον προσδιορισμό των φορολογητέων ακαθάριστων εσόδων και των αντίστοιχων τεκμαρτών καθαρών φορολογητέων κερδών των τεχνικών και οικοδομικών επιχειρήσεων.

γγ) Διευκρινίζεται ότι προκειμένου περί πωλήσεως ημιτελούς κτιρίου (ή διαμερίσματος ή ορόφου), με βάση το καταρτιζόμενο συμβολαιογραφικό συμβόλαιο (οριστικό ή προσύμφωνο) χρεώνεται με το συνολικό (πραγματικό) αντίτιμο της πωλήσεως, ο λογαριασμός 30 <Πελάτες> (και σχετικοί υπολογαριασμοί του), με πίστωση του λογαριασμού 56 <Μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού> και του νεοδημιουργούμενου δευτεροβάθμιου του 56.90 <Πωλήσεις ανεγειρομένων οικοδομών υπό διακανονισμό>, ο οποίος αναλύεται σε τριτοβάθμιους σύμφωνα με τις ανάγκες (κατά οικοδομή κλπ.). Από το μεταβατικό λογαριασμό αυτό γίνονται, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, οι μεταφορές των αναλογούντων ποσών στους οικείους υπολογαριασμούς του 71 <πωλήσεις προϊόντων (ανεγειρομένων οικοδομών)>.

Εξυπακούεται ότι, στις περιπτώσεις πωλήσεως έτοιμων κτιρίων ή διαμερισμάτων, δεν χρησιμοποιούνται οι μεταβατικοί λογαριασμοί.

- **ΠΟΛ.1277 / 1994**

Παραθέτουμε τους πίνακες των ελάχιστων ποσοστών συμμετοχής των επί μέρους εργασιών στο συνολικό κόστος κατασκευής κάθε έργου. Τα ποσοστά είναι σε χιλιοστά.

(1137140 / ΠΟΛ.1277 / 5.12.1994 Α. Υ. Ο.)

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ

ΣΤΙΣ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΤΗΡΙΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α & Β

(ΚΤΗΡΙΑ ΜΕ ΚΥΡΙΑ ΧΡΗΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΙ ΜΟΝΟΚΑΤΟΙΚΙΑΣ)

A/A	ΕΡΓΑΣΙΑ	ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΝΑΛΥΣΗ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ (σε χιλιοστά)
1	Εκσκαφές	Εκσκαφές Άντληση Αντιστήριξη	Εργ. Εκσκαφών Ενοικ. Μηχ/των	-----

			Μπετατζής	
2	Φέρων Οργανισμός (Σκυροδέματα – τοιχοποιίες κλπ.)	Αγορά υλικών οπλισμένου σκυροδέματος ή τοιχοποιίας εργασία οπλ. σκυροδέματος εργασία τοιχοποιίας μεταφορές	Εταιρ. Σκυροδέμ. Μάνδρα / αδρανή Σιδηρέμπορος Σιδεράς Μπετατζής Κτιστής	180
3	Τοίχοι Πληρώσεως (εσωτερικά χωρίσματα και εξωτερικοί τοίχοι)	Υλικά Εργασία (φατούρα)	Προμηθευτής Μάνδρα Κτίστης	50
4	Επιχρίσματα	Υλικά Φατούρα (φατούρα)	Μάνδρα σοβατζής	70
5	Δάπεδα Σκάλες Ποδιές Πεζούλια	Υλικά (πλακίδια, ξύλα, μάρμαρα, μοκέτες) Εργασία	Προμηθευτές, Μάνδρα Πλακάς Πατωματζής Μαρμαράς	100
6	Επενδύσεις τοίχων (πλακίδια, ταπετσαρίες, ξύλο)	Υλικά Εργασία	Προμηθευτές Πλακάς Ταπετσιέρης Ξυλουργός	15
7	Χρωματισμοί	Υλικά εργασία	Ελαιοχρωματιστής	60
8	Είδη Υγιεινής		Προμηθευτής	15
9	Ξυλουργικά (πόρτες, ντουλάπες)		Ξυλουργός	40
10	Εξωτερικά Κουφώματα	Ξύλινα κουφώματα Αλουμίνια Πλαστικά	Ξυλουργός Αλουμινάς Προμηθευτής	40
11	Ντουλάπια κουζίνας		Προμηθευτής Ξυλουργός	20
12	Πόμολα κλειδαριές		Προμηθευτής	10
13	Υαλοπίνακες	Τζάμια Τοποθέτηση	Προμηθευτής	10

			Τζαμάς	
14	Μονώσεις δώματος	Υλικά Φατούρα	Προμηθευτής Μονωτής-πλάκας	20
15	Σιδηροκατασκευές		Σιδηρουργός	-----
16	Υδραυλικά	Ύδρευση, αποχέτευση, αέριο	Υδραυλικός	30
17	Ηλεκτρικά		Ηλεκτρολόγος	30
18	Θέρμανση κλιματισμός		Προμηθευτής Υδραυλικός	-----
19	Ανελκυστήρας			-----
20	-----	-----	-----	-----
21	-----	-----	-----	-----

Στην αναφερόμενη ΠΟΛ περιλαμβάνονται και οι παρακάτω πίνακες με ανάλογα ποσοστά

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΣΤΙΣ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΤΗΡΙΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Γ (ΚΤΗΡΙΑ ΓΡΑΦΕΙΩΝ - ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΣΤΙΣ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΤΗΡΙΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Δ (ΣΤΑΘΜΟΙ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ – ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ & ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΑ ΚΤΗΡΙΑ – ΓΕΩΡΓΙΚΑ & ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑ ΚΤΗΡΙΑ - ΑΠΟΘΗΚΕΣ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΣΤΙΣ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΤΗΡΙΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΣΤ (ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ – ΝΟΣΗΛΕΥΤΗΡΙΑ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΣΤΙΣ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΤΗΡΙΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Ζ & Η (ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ – ΜΟΥΣΕΙΑ και λοιπά μη κατονομαζόμενα κτήρια που δεν μπορούν να υπαχθούν στις κατηγορίες α' έως ζ')

ΤΜΗΜΑ Β΄ : Αποσπάσματα από δημοσιευθείσες οικονομικές καταστάσεις

Γνωστοποιήσεις συμμετοχών σε κοινοπραξίες

ΑΤΤΙ ΚΑΤ Α Τ Ε.

Συμμετοχές σε κοινοπραξίες

Οι συμμετοχές σε κοινοπραξίες απεικονίζονται με την μέθοδο της καθαρής θέσης όπως αυτή εφαρμόζεται για την απεικόνιση των συμμετοχών σε συγγενείς επιχειρήσεις.

Οι λογιστικές αρχές των κοινοπραξιών έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Η εταιρεία καταχωρεί τις επενδύσεις σε κοινοπραξίες στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις σε κόστος κτήσης μείον απομείωση.

VI.6 Λοιπές επενδύσεις (Κοινοπραξίες)

Οι επενδύσεις σε Κοινοπραξίες αναλύονται στον παρακάτω πίνακα :

	<u>Έδρα</u>	<u>Περιουσιακά</u> <u>Στοιχεία</u>	<u>Υποχρεώσεις</u>	<u>Ποσοστό</u> <u>Συμμετοχής</u>
Κ/Ε ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ- J&P ΑΒΑΞ ΑΕ – ΘΕΜΕΛΙΟΔΟΜΗ ΑΤΕ	ΙΤΕΑ	210.288,30	180.941,26	50 %
Κ/Ε ΚΙΝΕΤΤΑ- ΑΓΙΟΙ ΘΕΟΔΩΡΟΙ (ΕΚΤΕΛΕΣΤΡΙΑ)	ΑΘΗΝΑ	755.609,55	755.316,08	49,50 %
Κ/Ε ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ -ΑΚΤΩΡ ΑΕ ΤΡΙΠΟΛΗ-NEMEA	ΑΘΗΝΑ	93.354,76	92.767,82	98,5 %
Κ/Ε "ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ"	ΑΘΗΝΑ	66.112.092,87	66.082.745,84	9,8847 %
Κ/Ε ΑΒΑΞ-ΑΤΤΙΚΑΤ ΕΡΓΟ ΟΣΜΑΕΣ	ΑΘΗΝΑ	425.487,23	396.140,20	10 %
Κ/Ε ΑΣΦΑΛΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΑΘΗΝΑ	1.952.453,76	1.893.759,70	67 %
Κ/Ε ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ- ΑΒΕΤΤΕ ΤΕΧΝΟΔΟΜΗ ΑΦΟΙ ΜΙΧ. ΤΡΑΥΛΟΥ -ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ	ΑΘΗΝΑ	3.304.031,49	3.301.096,79	15 %
Κ/Ε ΕΤΑΝΕ ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ- ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ (ΕΡΓΟ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ)	ΑΘΗΝΑ	1.059.743,40	1.056.808,70	50 %
Κ/Ε ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ- ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ- "ΕΡΓΑ ΑΤΤΙΚΗΣ ΟΔΟΥ"	ΑΘΗΝΑ	2.233.212,82	2.227.343,41	38 %
Κ/Ε ΑΘΗΝΑ ΑΕΤΒ & ΤΕ - ΘΕΜΕΛΙΟΔΟΜΗ ΑΕ -ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ	ΑΘΗΝΑ	1.758.454,41	1.732.042,08	33,33 %
Κ/Ε ΑΤΤΙΚΟΥ ΑΓΩΓΟΥ ΚΑΥΣΙΜΩΝ	ΑΘΗΝΑ	919.790,64	773.055,50	8,5856 %
Κ/Ε ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ- ΑΘΗΝΑ ΑΕ -ΕΚΤΕΡ ΑΕ	ΑΘΗΝΑ	451.954,73	446.085,32	33,33 %
Κ/Ε "Κ/Ε ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ- ΕΜΠΕΔΟΣ ΑΤΕ" & ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ & ΕΜΠΕΔΟΣ ΑΤΕ	ΑΘΗΝΑ	21.067.174,71	21.061.305,30	90 %
Κ/Ε ΤΕΒ ΑΕ- ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ- ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ- ΕΤΕΘ ΑΕ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΤΤΙΚΟΥ ΑΓΩΓΟΥ	ΑΘΗΝΑ	257.882,93	228.535,90	25 %
Κ/Ε ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ - ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΑΤΕ	ΑΘΗΝΑ	1.319.315,06	1.314.913,01	67 %
Κ/Ε ΥΔΑΤΟΣΤΕΓΑΝΩΣΗΣ.& ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ ΣΗΡΑΓΓΩΝ ΓΚΡΙΚΑΣ- ΜΕΣΟΒΟΥΝΙΟΥ	ΑΘΗΝΑ	2.310.407,49	2.300.407,49	98,5 %
Κ/Ε ΑΤΤΙ - ΚΑΤ ΑΤΕ - ΑΘΗΝΑ ΑΕΤΒ & ΤΕ (Κ/Ε ΑΓ. ΚΟΣΜΑ)	ΑΘΗΝΑ	1.764.705,69	1.744.705,69	60 %
Κ/Ε ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ- ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΑΤΕ ΕΡΓΑ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΤΜΗΜΑ Γ'	ΑΘΗΝΑ	1.025.178,37	1.020.776,32	67 %

Κ/Ε ΕΡΓΟΥ Α/Δ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΑΘΗΝΑ	2.397,66	930,30	16 %
Κ/Ε ΕΡΓΟΥ ΠΑΣΤΕΡ (ΕΚΤΕΛ.)	ΑΘΗΝΑ	9.433,47	3.564,06	15 %
Κ/Ε ΕΡΓΟΥ ΠΑΣΤΕΡ (ΑΝΑΔΟΧΟΣ)	ΑΘΗΝΑ	3.752,35	817,65	50 %
Κ/Ε ΕΡΓΟΥ ΙΤΕ ΠΑΤΡΑΣ (ΑΝΑΔ)	ΑΘΗΝΑ	172.874,51	169.939,81	50 %
Κ/Ε ΕΡΓΟΥ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ	ΑΘΗΝΑ	23.055,73	18.653,68	33,33 %
Κ/Ε ΕΡΓΟΥ Α/Δ ΣΚΥΡΟΥ	ΑΘΗΝΑ	218.919,11	210.115,00	60 %
Κ/Ε Σ. ΣΙΓΑΛΑΣ ΑΤΕ & ΣΙΑ	ΑΘΗΝΑ	4.061,63	1.126,93	90,00 %
Κ/Ε ΕΡΓΟΥ ΡΟΔΟΣ Α'	ΑΘΗΝΑ	39.704,86	38.824,45	90 %
Κ/Ε ΕΡΓΟΥ ΡΟΔΟΣ Β'	ΑΘΗΝΑ	45.986,00	45.105,59	90 %
Κ/Ε ΕΡΓΟΥ ΝΟΣΟΚ.ΚΟΡΙΝΘΟΥ	ΑΘΗΝΑ	19.682,00	18.801,59	99 %
Κ/Ε ΕΡΓΟΥ ΠΑΣΣΑΛΟΙ ΑΡΟΗ	ΑΘΗΝΑ	1.047,69	167,28	90 %
Κ/Ε ΕΡΓΟΥ ΟΛΥΜΠΙΟΝ-ΣΙΓΑΛΑΣ-ΓΕΤΕΜ	ΑΘΗΝΑ	2.748.054,01	2.746.586,66	50 %
Κ/Ε ΚΑΤΑΣΚ. ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΑΘΗΝΑ	26.106,76	25.226,35	90 %
Κ/Ε ΑΤΤΙ-ΚΑΤ ΑΤΕ - ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ	ΑΘΗΝΑ	15.161,04	14.280,63	90 %
Κ/Ε ΜΗΧΑΝΙΚΗ Α.Ε – ΑΤΤΙ - ΚΑΤ ΑΤΕ	ΑΘΗΝΑ	7.072.686,48	7.768.589,72	0,2 %
Κ/Ε ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ- ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΑΕ - ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ ΑΒΕΤΕ ΓΕΑ 1/ΝΑΤΟ	ΙΤΕΑ	1.443.871,09	1.442.403,74	97,68 %
Κ/Ε ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ -ΨΥΓΕΙΑ ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ ΑΒΕΤΕ -ΔΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗ ΟΕ (ΤΜ.2)	ΙΤΕΑ	161.588,49	160.121,14	92 %
Κ/Ε ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ -ΨΥΓΕΙΑ ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ ΑΒΕΤΕ - ΔΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗ ΟΕ (ΤΜ3)	ΙΤΕΑ	247.758,20	246.290,85	92 %
Κ/Ε ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ- CONTRECO SPA (ΑΝΑΔ.)	ΙΤΕΑ	29.916,38	26.981,68	50 %
«Κ/Ε ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ- ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΑΕ» -ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ Α.ΕΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΑΓΡΙΝΙΟΥ ΤΜ.4	ΑΘΗΝΑ	141.163,83	138.229,13	1 %
Κ/Ε ΤΕΡΝΑ ΑΕ - ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ	ΑΘΗΝΑ	201.613,43	7.923,04	25 %
Κ/Ε ΜΟΧΛΟΣ ΑΕ- ΑΤΤΙ - ΚΑΤ ΑΤΕ - ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ	ΑΘΗΝΑ	32.665,01	3.317,98	30 %
Κ/Ε ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ- ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ - ΚΟΥΜΑΡΙΑ - ΑΓ.ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ"	ΑΘΗΝΑ	1.885.927,60	1.885.927,60	70 %
Κ/Ε ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΕ ΛΙΤΟΧΩΡΟ- ΔΙΟΝ	ΑΘΗΝΑ	2.069.566,93	2.069.566,93	87 %
Κ/Ε ΠΑΡΑΚΑΜΨΗΣ ΛΑΡΙΣΑΣ ΤΜ.3	ΑΘΗΝΑ	2.586.536,66	2.586.536,66	50 %
Κ/Ε ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ- Κ/Ε ΕΡΓΟΥ ΠΛΑΤΑΜΩΝΑ	ΑΘΗΝΑ	18.946.360,49	18.946.360,49	98 %
Κ/Ε ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ- ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ- J & P ΑΒΑΞ ΑΤΕ- ΕΜΠΕΔΟΣ	ΑΘΗΝΑ	1.343.102,69	1.343.102,69	25 %
Κ/Ε ΑΤΤΙΚΑΤ- ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ (ΓΕΑ 2)	ΙΤΕΑ	1.230.356,82	1.230.356,82	70 %
Κ/Ε ΚΑΖΙΝΟ ΑΘΗΝΩΝ	ΑΘΗΝΑ	30,40	30,40	24 %
Κ/Ε ΑΤΤΙΚΑΤ- ED.ZUBLIN ΑΡΧΙΡΟΔΟΝ	ΑΘΗΝΑ	50.638,91	50.638,91	40 %
Κ/Ε ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΕ ΥΛΙΚΗ - ΚΑΣΤΡΟ	ΙΤΕΑ	2.552.270,64	2.552.270,64	74 %
Κ/Ε ΑΤΤΙ- ΚΑΤ ΑΤΕ - ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ	ΙΤΕΑ	1.131.352,94	1.131.352,94	70 %
Κ/Ε ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ ΑΤΕΒΕ- ΑΤΤΙ-ΚΑΤ ΑΤΕ- ΘΕΣΣΑΛΙΚΗ ΑΤΕ- ΕΔΡΑΣΗ ΨΑΛΛΙΔΑΣ ΑΤΕ-	ΙΤΕΑ	716.100,67	716.100,67	23,40 %

ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΤΕ- ΩΡΙΩΝ ΑΕ				
Κ/Ξ ΑΤΕΜΚΕ ΑΤΕ- ΚΙΝΗΤΡΟ ΕΠΕ	ΙΤΕΑ	52.163,40	275.487,06	50 %
Κ/Ξ ΑΤΕΜΚΕ ΑΤΕ- COTRECO SPA- ΠΡΙΣΜΑ ΔΟΜΗ ΑΤΕ (ΕΚΤΕΛΕΣΤΡΙΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ)	ΙΤΕΑ	616.393,19	616.393,19	50 %
Κ/Ξ ΑΤΕΜΚΕ ΑΤΕ- ΤΕΧΝΟΔΟΜΗ ΑΒΕΤΕ- ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ ΑΤΕ (ΑΝΑΔ)	ΑΘΗΝΑ	2.783.098,31	2.783.098,31	45 %
Κ/Ξ ΑΘΗΝΑ ΑΕΤΒ & ΤΕ-С. BARESEL A.G. – ΑΤΕΜΚΕ ΑΤΕ	ΑΘΗΝΑ	50.146,90	50.146,90	33 %
Κ/Ξ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΑΤΕ- ΑΤΤΙ-ΚΑΤ ΑΤΕ – ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΑΤΕ	ΑΘΗΝΑ	40.970,52	35.101,12	0,5 %
Κ /Ξ ΕΡΓΟΥ ΙΤΕ ΠΑΤΡΑΣ (ΕΚΤΕΛ)	ΑΘΗΝΑ	282.322,19	279.680,96	50,00 %
Κ/Ξ ΑΘΗΝΑ- ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ- ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ	ΑΘΗΝΑ	46.679,49	46.679,49	5 %

-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ

10 Κοινοπραξίες

Τα παρακάτω ποσά αντιπροσωπεύουν το μερίδιο του ενεργητικού και υποχρεώσεων της Εταιρείας σε κοινοπραξίες, που ενοποιήθηκαν με την μέθοδο της αναλογικής ενοποίησης και περιλαμβάνονται στον ισολογισμό:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

	31-Δεκ-05	31-Δεκ-04
Απαιτήσεις:		
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	1.580	4.213
Κυκλοφορούν ενεργητικό	256.066	225.793
	257.645	230.007
Υποχρεώσεις		
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	5.086	1.166
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	251.396	225.389
	256.482	226.555
Καθαρή θέση	1.163	3.451
Έσοδα	197.920	304.351
Έξοδα	(156.080)	(283.111)
Κέρδη/ ζημιές (μετά φόρων)	41.840	21.240

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται αναλυτικά οι Κοινοπραξίες που ενοποιούνται με τη μέθοδο της Αναλογικής ενοποίησης:

A/A	Κοινοπραξία	Έδρα	ΑΦΜ	Ποσοστό συμμετοχής
ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΚΕΝΤΡΙΚΟ				
1	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	999953677	75%
2	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - IMPREGILO SPA	ΕΛΛΑΔΑ	999496100	60%
3	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ALPINE MAYREDER BAU GmbH	ΕΛΛΑΔΑ	999710981	50%

4	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - TODINI COSTRUZIONI GENERALI S..P.A.	ΕΛΛΑΔΑ	999289147	45%
5	Κ/Ξ ΤΕΟ ΑΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	999709540	49%
6	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - IMPREGILO SPA	ΕΛΛΑΔΑ	999953825	50%
7	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ - ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	099821210	33,33%
8	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ - J & P ΑΒΑΞ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	999711406	50%
9	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - J & P ΑΒΑΞ ΑΕ - ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	999953954	43,4840%
10	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΕ - ΜΟΧΛΟΣ ΑΕ - ΑΛΤΕ ΑΕ - ΑΕΓΕΚ	ΕΛΛΑΔΑ	097971400	45,42%
11	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - Χ.Ι. ΚΑΛΟΓΡΙΤΣΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	999711049	49,82%
12	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - Χ.Ι. ΚΑΛΟΓΡΙΤΣΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	999711050	49,50%
13	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - J & P ΑΒΑΞ ΑΕ - ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	999498455	43,484%
14	Κ/Ξ ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ Ε.Λ.Ε.Σ.Σ. & Δ.Π.Λ.Υ.	ΕΛΛΑΔΑ	097787147	39,1857%
15	Κ/Ξ ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	999068664	30%
16	Κ/Ξ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	999069415	15%
17	Κ/Ξ ΤΕΟ ΑΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	999069360	49%
18	Κ/Ξ SIEMENS AG - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	999068191	37,5%
19	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	999067968	60%

ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ Α'

1	Κ/ΞΙΑ (CARS) ΛΑΡΙΣΑΣ (ΕΚΤΕΛΕΣΤΡΙΑ)	ΕΛΛΑΔΑ	099338964	81,70%
2	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ - ΑΕΓΕΚ - ΕΚΤΕΡ - ΤΕΡΝΑ (ΚΑΤ. ΥΠΟΣΤ.ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ) ΕΚΤΕΛ.	ΕΛΛΑΔΑ	099340148	52,00%
3	Κ/ΞΙΑ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΑΝΩ ΛΙΟΣΙΩΝ (ΑΚΤΩΡ - ΤΟΜΗ) ΕΚΤΕΛΕΣΤΡΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	099840677	50,00%
4	Κ/ΞΙΑ ΤΕΡΝΑ -ΑΚΤΩΡ-J&P-ΑΒΑΞ (ΟΛΟΚΛ.ΜΕΓΑΡΟΥ ΜΟΥΣ. Β'ΦΑΣΗ Η/Μ)	ΕΛΛΑΔΑ	999721203	66,00%
5	Κ/ΞΙΑ ΤΕΡΝΑ -ΑΚΤΩΡ-J&P-ΑΒΑΞ (ΟΛΟΚΛ.ΜΕΓΑΡΟΥ ΜΟΥΣ. Β'ΦΑΣΗ ΟΙΚΟΔ.)	ΕΛΛΑΔΑ	999721196	54,00%
6	ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΑΛΤΕ Α.Τ.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	999370146	50,00%
7	Κ/ΞΙΑ ΑΘΗΝΑ ΑΕΤΒ & ΤΕ-ΘΕΜΕΛΙΟΔΟΜΗ Α.Ε.ΑΚΤΩΡ ΤΕ.- Χ.ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΑΕ - ΤΕΧΝΕΡΓΑ Ε. ΤΣΑΜΠΡΑΣ ΑΕΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	099078770	25,00%

8	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΑΛΤΕ Α.Τ.Ε. - ΕΜΠΕΔΟΣ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	099840721	66,67%
9	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΑΘΗΝΑ ΑΕΤΒ & ΤΕ-ΕΜΠΕΔΟΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	099841545	49,00%
10	Κ/ΞΙΑ ΓΕΦΥΡΑ	ΕΛΛΑΔΑ	097654812	15,48%
11	ΚΞ ΑΕΓΕΚ - ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΕΚΤΕΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	099987915	40,00%
12	ΚΞ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ - ΘΕΜΕΛΙΟΔΟΜΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	999370030	71,00%
13	ΚΞ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - J&P - ΑΒΑΞ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	999722979	50,00%
14	ΚΞ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΘΕΜΕΛΙΟΔΟΜΗ ΑΕ - ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	999658732	33,33%
15	ΚΞ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΘΕΜΕΛΙΟΔΟΜΗ ΑΕ - ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	999659102	33,33%
16	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ-ΤΟΜΗ-ΑΛΤΕ-ΕΜΠΕΔΟΣ (ΔΙΑΜ.ΕΛΕΥΘ.ΧΩΡΩΝ ΟΛΥΜΠ.ΧΩΡΙΟΥ)	ΕΛΛΑΔΑ	999723638	27,33%
17	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-SOCIETE FRANCAISED EGUIP.	ΕΛΛΑΔΑ	999723940	65,00%
18	Κ/ΞΙΑ ΘΕΜΕΛΙΟΔΟΜΗ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ. - ΑΘΗΝΑ ΑΕΤΒ & ΤΕ - PASSAVANT MASCHINENTECHNIK GmbH - GIOVANNI PUTIGNANO & FIGLI Srl	ΕΛΛΑΔΑ	097684750	53,33%
19	Κ/Ξ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	999371014	15,00%
20	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ- ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ -ΕΜΠΕΔΟΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	999370318	49,00%
21	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ-ΘΕΜΕΛΙΟΔΟΜΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	999370607	63,68%
22	Κ/Ξ TODINI COSTRUZIONI GENERALI S.p.AΚΤΩΡ Α.Τ.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	999722642	40,00%
23	Κ/ΞΙΑ ΕΚΤΕΡ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	097848970	50,00%
ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε.				
1	Κ/Ξ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΑΝΩ ΛΙΟΣΙΩΝ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΤΟΜΗ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	099840677	50%
2	Κ/Ξ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	999371014	85,00%
3	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ -ΤΟΜΗ-ΑΛΤΕ-ΕΜΠΕΔΟΣ (ΔΙΑΜ.ΕΛΕΥΘ.ΧΩΡΩΝ ΟΛΥΜΠ.ΧΩΡΙΟΥ)	ΕΛΛΑΔΑ	999723638	18,00%
4	Κ/Ξ ΤΟΜΗ ΑΤΕ- ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - Λ. ΜΠΟΥΜΠΟΥΚΑΣ	ΕΛΛΑΔΑ	099976476	59,614%
5	Κ/Ξ ΕΡΓΟΥ ΑΜΥΓΔΑΛΕΖΑΣ	ΕΛΛΑΔΑ	999722015	34%
6	Κ/Ξ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ - ΑΝ. ΜΑΡΑΓΚΑΚΗΣ (2005)	ΕΛΛΑΔΑ	999068479	65%
7	Κ/Ξ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (ΦΡΑΓΜΑ ΑΠΟΣΕΛΕΜΗ)	ΕΛΛΑΔΑ	999069415	85%
ΚΑΣΤΩΡ Α.Ε.				
1	Κ/Ξ ΚΑΣΤΩΡ ΑΕ - ΕΛΤΕΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	999291235	70%
2	Κ/Ξ ΚΑΣΤΩΡ ΑΕ - ΕΡΤΕΚΑ	ΕΛΛΑΔΑ	999332013	50%
ΒΙΣΤΩΝΙΣ ΑΕ				
1	Κ/Ξ ΒΙΣΤΩΝΙΣ ΑΕ-ΕΡΓΟ ΑΕ -ΛΑΜΔΑ ΤΕΧΝ. ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	999391812	50%

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2005
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Γ) Κοινοπραξίες με τη μέθοδο της αναλογικής ενοποίησης

- 1 Κ/Ε ΤΕΡΝΑ ΑΕ - ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ
- 2 Κ/Ε ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΠΟΛΗ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
- 3 Κ/Ε ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΑΡΤΑΣ-ΦΙΛΙΠΠΙΑΔΑΣ
- 4 Κ/Ε ΤΕΡΝΑ ΑΕ - Θ.ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΑΕ ΕΡΓΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΥΠΕΧΩΔΕ
- 5 Κ/Ε ΥΠΟΓΕΙΟ ΑΥΤ/ΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
- 6 Κ/Ε THALES ΑΤΜ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΝΑΒΑΘΜ. ΣΤΑΘΜΩΝ TACAN
- 7 Κ/Ε ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.
- 8 Κ/Ε ΤΕΡΝΑ ΑΕ-THALES ΑΕ
- 9 Κ/Ε ΚΥΡΙΑ ΑΡΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΩΡΥΓΑ Δ 1
- 10 Κ/Ε ΤΕΡΝΑ ΑΕ - ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ ΕΡΓΑ ΑΡΑΧΘΟΥ ΠΕΡΙΣΤ.
- 11 Κ/Ε ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ(ALPINE MAYREDER BAU GMBH)
- 12 Κ/Ε ΜΕΤΡΟ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ
- 13 Κ/Ε ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ
- 14 Κ/Ε ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. J&P ΑΒΑΕ
- 15 Κ/Ε ΤΡΑΜ ΕΡΓΑ ΠΟΛ. ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ (IMPREGILO)
- 16 Κ/Ε ΤΕΡΝΑ ΑΕ - ΚΑΡΑΓΙΑΝΗΣ ΕΡΓΟ ΤΕΦΑΑ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ
- 17 Κ/Ε ΕΥΗΝΟΥ - ΑΕΓΕΚ-ΜΕΤΩΝ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΑΤΕ
- 18 Κ/Ε ΕΡΓΟΥ ΔΕΠΑ
- 19 Κ/Ε ΑΘΗΝΑΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
- 20 Κ/Ε ΤΕΡΝΑ ΑΕ / ΑΚΤΩΡ ΑΕ - ΜΟΥΣΕΙΟ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ
- 21 Κ/Ε ΑΚΤΩΡ, ΑΕΓΕΚ, ΕΚΤΕΡ, ΤΕΡΝΑ ΕΓΚΑΤ. ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ ΣΠΑΤΑ
- 22 Κ/Ε ΑΡΧΙΡΟΔΟΝ ΕΛΛΑΣ Α.Τ.Ε. - ΤΕΡΝΑ Α.Ε.
- 23 Κ/Ε ΤΕΡΝΑ ΑΕ ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ Ο.Ε.
- 24 ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΑΒΑΕ-ΒΙΟΤΕΡ (ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥ ΧΩΡΙΟΥ)
- 25 Κ/Ε EDRACO Α.Τ.Ε. - ΤΕΡΝΑ Α.Ε.Ζ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ
- 26 Κ/Ε ΤΕΡΝΑ ΑΕ - EDRACO ΑΤΕ
- 27 Κ/Ε ΕΤΕΘ-ΤΕΡΝΑ ΑΒΑΕ ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ
- 28 Κ/Ε ΤΕΡΝΑ Α.Ε. J&P ΑΒΑΕ – ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ
- 29 Κ/Ε SALONIKA PARK
- 30 Κ/Ε ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΕ
- 31 Κ/Ε SIEMENS –ΑΚΤΩΡ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ

ΤΜΗΜΑ Γ΄

Α.Ε.Γ.Ε.Κ. Α.Ε

5.6.3 Συμφωνία Ιδίων Κεφαλαίων 31/12/2004

Μετάβαση στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης "Δ.Π.Χ.Π." Συμφωνία Ιδίων Κεφαλαίων 31/12/2004

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/05	31/12/04	31/12/05	31/12/04
Ιδια κεφάλαια βάσει Ελληνικών γενικά παραδεκτών Λογιστικών αρχών	474.055,55	443.357,95	230.911,54	259.883,79
Κέρδος από επανεκτίμηση ακινήτων σε εύλογες αξίες	45.052,93	43.289,32	15.314,07	13.553,89
Αναδρομική εφαρμογή ΔΛΠ 17 για τις χρηματοδοτικές μισθώσεις	3.529,76	5.552,78	54,43	905,81
Διαγραφή εξόδων που έχουν κεφαλαιοποιηθεί και δεν πληρούν τα κριτήρια αναγνώρισης	-19.483,60	-20.467,59	-4.045,42	-3.649,79
Διαγραφή συμ/χών σε εταιρ/κοιν-ξες υπο εκκαθάριση χωρίς ουσιαστ. δραστηριότητα	-24.038,05	-20.108,81		
Επίδραση από τη μη ενοποίηση συμ/χών προς πώληση ή εκκαθάριση.	1.938,00	1.105,00		
Ενοπ.συγγενών εταιριών με την μέθοδο της καθ.θέσης	60	94		
Επίδραση από την εφαρμογή της μεθόδου της τμηματικής περάτωσης.	-14.121,47	-5.870,56	-8.148,07	-8.148,06
Προσαρμογή αποθεμάτων λόγω αναδρομικής εφαρμογής ΔΛΠ 11 για τα κατασκευαστικά συμβόλαια	-71.948,21	-60.631,01	-15.970,87	-15.970,87
Διαγραφή αποθεματικού για ίδιες μετοχές	-4.456,22		-4.456,22	
Πρόβλεψη για υποτίμηση συμμετοχών	-23.355,44	-20.838,91	-9.382,06	-9.382,06
Πρόβλεψη για υποτίμηση χρεογράφων	-634,34	-636,98	-634,34	-634,34
Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	-163.901,69	-165.176,96	-77.184,72	-78.184,72
Πρόβλεψη για αποζημίωση του προσωπικού	-1.498,81	-2.559,84	-403,56	-571,16
Επίδραση από τα κατασκευαστικά συμβόλαια	-4.285,29	-5.464,42	-4.285,29	-5.464,42
Αναβαλλόμενα εισοδήματα από επικορηγήσεις	-30.119,20	-5.868,26	-385,07	
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	-7.073,19	-9.693,38	-1.757,20	-4.272,69
Προσαρμ.υποχρεώσεων λόγω αναδρ. Εφαρμ. ΔΛΠ 11	-11.434,20	-14.661,90		
προσαρμογή πελατών λόγω αναδρ.εφαρμ. ΔΛΠ 11	10.651,00	2.853,00		
Επίδραση από λοιπές προβλέψεις		111,83		
Πρόβλεψη για επισφαλείς μακροπρ. απαιτήσεις		-1.891,96		
Επίδραση από ενοποίηση θυγατρ. & συγγενών εταιριών	10.095,81	18.438,76		
Προσαρμογή λοιπών απαιτήσεων	-3.826,81	-3.248,00		
Σύνολο προσαρμογών	-308.849,02	-265.673,89	-111.284,32	-111.818,41
Ιδια κεφάλαια βάσει ΔΠΧΠ	165.206,53	177.684,06	119.627,22	148.065,38

ΕΚΤΕΡ

➤ **Ίδια κεφάλαια**

Α. Ανάλυση Ιδίων Κεφαλαίων

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2005	31/12/2004	31/12/2005	31/12/2004
Μετοχικό Κεφάλαιο	6.300.000,00	6.300.000,00	6.300.000,00	6.300.000,00
Διαφορές Υπέρ το Άρτιο	15.110.843,73	15.110.843,73	15.110.843,73	15.110.843,73
Τακτικό Αποθεματικό	985.724,34	936.514,70	985.578,12	936.368,48
Έκτακτα Αποθεματικά	4.299.846,64	3.517.930,71	4.298.859,23	3.517.017,82
Αφορολόγητα Ειδικών Διατάξεων Νόμων	639.500,71	639.500,71	639.500,71	639.500,71
Αφορολόγητα Τεχνικών Επιχειρήσεων	3.723.648,50	1.998.998,33	3.723.648,50	1.998.998,33
Ζημία υποτίμησης χρεογράφων (καταχωρημένη στα Ίδια Κεφάλαια)	-751.269,21	-751.269,21	-751.269,21	-751.269,21
Ζημία υποτίμησης χρεογράφων (καταχωρημένη στα αποτελέσματα)	-270.683,10	-369.912,30	-270.683,10	-369.912,30
Διαφορές αναπροσαρμογή περιουσιακών στοιχείων (Καταχωρημένη στα Ίδια Κεφάλαια)	46.588,41	46.588,41	46.588,41	46.588,41
Διαφορές Αναπροσαρμογή Περιουσιακών στοιχείων (Καταχωρημένη στα Αποτελέσματα)	-5.240.272,60	-5.240.272,60	-5.240.272,60	-5.240.272,60
Αποθεματικό Μετάβασης στα ΔΠΧΠ	-1.256.948,78	-1.256.948,78	-1.441.267,74	-1.441.267,74
Συναλλαγματικές Διαφορές	782,57	-6.407,68	0,00	0,00
Υπολοιπο Κερδών εις Νέον	616.098,90	4.551.012,45	3.473.554,39	3.925.071,92
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	24.203.860,11	25.476.578,47	26.875.080,44	24.671.667,55

Β. Προσαρμογές καθαρής θέσης ενόψει βάσει ΔΠΧΠ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1/2005	1/1/2004	1/1/2005	1/1/2004
Καθαρή θέση έναρξης περιόδου σύμφωνα με τα ΕΛΠ	28.340.842,24	25.461.908,33	28.373.470,90	25.474.026,39
Επίδραση από την αποτίμηση των ενασώματων ακινητοποιήσεων	-2.950.431,36	2.268.926,58	-2.950.431,36	2.279.599,13
Επίδραση από τη χρήση της ωφέλιμης ζωής ως βάση υπολογισμού αποσβέσεων	328.316,30	339.487,49	328.316,30	328.814,94
Επίδραση από τη διαγραφή εξόδων πολυετούς απόσβεσης	-1.212.235,84	-1.087.089,48	-1.212.235,84	-1.087.089,48
Επίδραση από τη διαγραφή υπεραξίας επιχειρήσεως	-196.038,14	-294.057,22	-196.038,14	-294.057,22
Επίδραση από την εφαρμογή της μεθόδου τμηματικής περάτωσης	3.390.048,95	1.145.260,66	2.091.668,55	861.693,03
Επίδραση από πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων	-4.267.072,82	-3.847.232,77	-4.267.072,82	-3.847.232,77
Επίδραση από προβλέψεις αποζημιώσεων προσωπικού	-161.309,27	-158.189,14	-161.309,27	-158.189,14
Επίδραση από αναβαλλόμενη φορολογία	-175.733,91	16.251,69	278.699,23	115.500,36
Επίδραση από αντιλογισμό υποχρέωσης διανομής κερδών προηγούμενης χρήσης	2.276.653,48	1.455.017,31	2.276.653,48	1.455.017,31
Επίδραση από λοιπές προβλέψεις	111.825,68	111.825,68	111.825,68	111.825,68
Επίδραση από αποτίμηση χρεογράφων	-1.879,16	-2.642,28	-1.879,16	-2.642,28
Σύνολο Προσαρμογών	-2.857.856,09	-52.441,48	-3.701.803,35	-236.760,44
Καθαρή θέση έναρξης περιόδου σύμφωνα με τα ΔΛΠ	25.482.986,15	25.409.466,85	24.671.667,55	25.237.265,95

BIOTEP

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Κατά την 1/1/2005	Κατά την 1/1/2004	Κατά την 1/1/2005	Κατά την 1/1/2004.
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων, όπως είχαν απεικονισθεί σύμφωνα με το Ε. Γ. Λ. Σ.	<u>89.450</u>	<u>88.044</u>	<u>88.014</u>	<u>87.068</u>
Επίδραση από την αποτίμηση των ασώματων ακινητοποιήσεων	(16.996)	(19.324)	(16.913)	(19.183)
Επίδραση από την αποτίμηση των ενσώματων ακινητοποιήσεων σε δίκαιες αξίες.	30.491	30.491	25.470	25.470
Επίδραση από την προσαρμογή των Αποσβέσεων βάσει ωφέλιμης ζωής Αναγνώριση διαφοράς αποτίμησης επενδύσεων.	(967)	(921)	(815)	(815)
Διενέργεια προβλέψεων προς κάλυψη επισημασμένων απαιτήσεων.	(14.541)	(14.541)	(9.352)	(9.352)
Αναγνώριση δεδουλευμένων παροχών προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης.	(183)	(360)	(171)	(344)
Αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογίας	341	1.695	126	1.507
Από αναγνώριση της υπεραξίας από αναπροσαρμογή αξίας ακινήτων.	(867)	0	(705)	0
Μετάθεση αναγνώρισης πληρωτέων μερισμάτων στο χρόνο έγκρισής τους από τη Γ. Σ.	2.763	1.967	2.763	1.967
Επίδραση από κεφαλαιοποίηση χρηματοδοτικών μισθώσεων ακινήτων, μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού.	1.562	774	1.486	749
Σχηματισμός προβλέψεων προς κάλυψη ενδεχόμενων υποχρεώσεων.	(1.215)	(775)	(915)	(915)
Εγγραφή μεθόδου τμηματικής περάτωσης Προσαρμογή απαιτήσεων – υποχρεώσεων εσόδων, εξόδων και προβλέψεων κοινοπραξιών εκτελέσεως έργου	(13.731)	(13.582)	(13.463)	(13.284)
Αναγνώριση θετικών (χρεωστικών) διαφορών ενοποίησης.	(298)	2.701	402	2.701
Αναγνώριση θετικών (χρεωστικών) διαφορών ενοποίησης.	(43)	(43)	0	0
Σχηματισμός προβλέψεων για ενδεχόμενους κινδύνους από κοινοπραξίες εκτελέσεως έργων.	(775)	(1.215)	0	0
Μεταφορά ιδίων μετοχών αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων.	(1.232)	(3.561)	(1.140)	(1.140)
Ενσωμάτωση συγγενών εταιρειών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	1.392	572	0	0
Ενσωμάτωση Κοινοπραξιών με τη μέθοδο της αναλογικής ενοποίησης	(741)	(208)	0	0
Διόρθωση προσαρμογή αξίας ακινήτων στην εύλογη αξία αυτών	(1.877)	(1.877)	0	0
Σύνολο προσαρμογών	<u>(14.463)</u>	<u>(15.986)</u>	<u>(11.339)</u>	<u>(10.933)</u>
Επενδεδυμένα κεφάλαια κατά τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα	<u>74.987</u>	<u>72.059</u>	<u>76.674</u>	<u>76.135</u>

ΕΔΡΑΣΗ

**4. ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΩΝ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ ΕΝΑΡΞΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ (1/1/2005 ΚΑΙ 1/1/2004 ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ)
ΜΕΤΑΞΥ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ (Ε.Λ.Π.) ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ
(Δ.Π.Χ.Π.)(ποσά σε χιλ.ευρώ)**

	<u>ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ</u>		<u>ΕΤΑΙΡΕΙΑ</u>	
	<u>ΣΤΟΙΧΕΙΑ</u>			
	<u>01.01.2005</u>	<u>01.01.2004</u>	<u>01.01.2005</u>	<u>01.01.2004</u>
Καθαρή θέση έναρξης περιόδου, εξαιρουμένων των δικαιωμάτων μειοψηφίας(1/1/2005 και 1/1/2004 αντίστοιχα) σύμφωνα με τα Ε.Λ.Π.	58.256	56.550	60.500	57.979
Αναπροσαρμογή αξίας παγίων (οικοπέδων και κτιρίων) στην τιμή της εύλογης αξίας	41.455	41.455	40.470	40.470
Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων-απαιτήσεων	7.243	-925	3.457	-755
Διαγραφή αποθεματικών αναπροσαρμογής ακινήτων ως Δ.Π.Χ.Π.	-3.209	0	-85	0
Προσαρμογή λογαριασμών προβλέψεων και αποθεμάτων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Π.	-15.620	-11.456	-15.105	-11.456
Διαγραφή παγίων (οικοπέδων και ακινήτων) σύμφωνα με Ε.Λ.Π.συμπεριλαμβανομένων των λογιστηκοποιημένων αποσβέσεων	-16.049	-11.015	-15.936	-10.423
Διαφορές που προέκυψαν από την αποτίμηση θυγατρικών εταιρειών σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Π.	-9.288	-8.063	-15.499	-14.274
Διαφορά εκκαθάριση αξίας ομολογιακών δανείων	-275	1.219	-275	1.219
Διαγραφή απαιτήσεων-υποχρεώσεων	-1.040	0	-2.537	0
Διαγραφή εξόδων πολυετούς απόσβεσης	-9.898	-10.589	-2.738	-3.381
Ίδιες μετοχές	-855	-1.142	-855	-1.142
Πρόβλεψη φόρου ανέλεγκτων χρήσεων	-1.382	0	-1.382	0
Καθαρή θέση έναρξης περιόδου, εξαιρουμένων των δικαιωμάτων μειοψηφίας(1/1/2005 και 1/1/2004 αντίστοιχα) αναμορφωμένη σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Π.	49.338	56.034	50.015	58.237

GENEP

30.1 Συμφωνία ιδίων κεφαλαίων Ενοποιημένων και Ατομικών Οικονομικών Καταστάσεων χρήσεων 2003 και 2004

	<u>Ο ΟΜΙΛΟΣ</u>		<u>Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ</u>	
	<u>1/1/2005</u>	<u>1/1/2004</u>	<u>1/1/2005</u>	<u>1/1/2004</u>
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων, όπως είχαν απεικονισθεί σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ.	37.160	37.464	36.915	36.931
Επίδραση από την αποτίμηση των ασώματων ακινητοποιήσεων	(2.092)	(3.486)	(2.089)	(3.484)
Επίδραση από την αποτίμηση των ενσώματων ακινητοποιήσεων	2.947	2.947	2.947	2.947
Επίδραση από την προσαρμογή των αποσβέσεων βάσει ωφέλιμης ζωής	(457)	(134)	(457)	(134)
Αναγνώριση διαφοράς αποτίμησης επενδύσεων	(998)	(998)	(998)	(998)
Διενέργεια προβλέψεων προς κάλυψη επισφαλών απαιτήσεων	(11.110)	(11.017)	(11.017)	(11.017)
Αναγνώριση δεδουλευμένων παροχών προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης	19	(50)	19	(50)
Αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογίας	1.155	2.755	1.764	3.426
Μετάθεση αναγνώρισης πληρωτέων μερισμάτων στο χρόνο έγκρισής τους από την Γ.Σ.	0	217	0	217
Προσαρμογή εσόδων από συμβάσεις εκτελέσεως έργων	(3.383)	(6.989)	(3.383)	(6.989)
Προσαρμογή απαιτήσεων, υποχρεώσεων, εσόδων και εξόδων από Κοινοπραξίες εκτελέσεως έργων	(490)	(122)	(490)	(122)
Αναγνώριση καθαρών περιουσιακών στοιχείων ενοποιούμενων κοινοπραξιών εκτελέσεως έργων	(99)	182	0	0
Λοιπές προσαρμογές	0	(274)	0	0
Σύνολο προσαρμογών	(14.509)	(16.968)	(13.704)	(16.204)
Επενδεδυμένα κεφάλαια κατά τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης	<u>22.651</u>	<u>20.496</u>	<u>23.211</u>	<u>20.727</u>

ΔΙΕΚΑΤ

6.33 Ανάλυση προσαρμογών πρώτης εφαρμογής ΔΠΧΠ

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Ποσά σε Ευρώ

Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων, όπως είχαν προγενέστερα απεικονισθεί σύμφωνα με το ΕΓΛΣ

		Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		1-Ιαν-2004	31-Δεκ-2004	1-Ιαν-2004	31-Δεκ-2004
		32.024.506,58	38.027.702,41	25.203.164,72	20.515.272,09
Προσαρμογές των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης	Σημείωση				
Προσαρμογές για διόρθωση βασικών λαθών					
Αναγνώριση δεδουλευμένων παροχών προσωπικού λόγω συνταξοδότησης	α	(362.797,00)	(363.615,00)	(324.540,00)	(336.739,00)
Πρόβλεψη Επικρατών Αναπληρων	β	(7.117.117,39)	(12.679.249,34)	(5.531.297,61)	(7.315.323,85)
Απομείωση αξίας αποθεμάτων		0,00	(403.437,26)	0,00	0,00
Απομείωση αξίας θυγατρικών, συγγενών και κοινοπραξιών	γ	(182.034,99)	(2.221.101,09)	(1.067.698,95)	(1.688.251,80)
Απολοιφή συμμετοχών από ενοποίηση	δ	(3.730.257,57)	(3.730.257,57)	0,00	0,00
Αναγνώριση Πρόβλεψης ανέλεγκτων φορολογικά χρεώσεων	ε	(1.438.701,11)	(2.331.521,99)	(1.217.104,19)	(1.935.489,64)
Σύνολο προσαρμογών από διόρθωση λαθών		(12.830.908,06)	(21.729.182,25)	(8.140.640,75)	(11.275.804,29)
Προσαρμογές για μεταβολή λογιστικών αρχών					
Επίδραση από την μη αναγνώριση των εξόδων εγκατάστασης ως ασώματες ακινητοποιήσεις	στ	(1.080.512,80)	(439.816,72)	(446.400,91)	(65,12)
Εφαρμογή επανεκτιμημένων αξιών σε Κτίρια και Οικόπεδα	ζ	82.739,52	133.375,02	82.739,52	133.375,02
Αναγνώριση Χρηματοδοτικών Μισθώσεων ως ενσώματες ακινητοποιήσεις και υποχρεώσεις	η	898.572,77	1.398.590,08	728.222,42	885.751,56
Αποτίμηση Χρημ/κών Στοιχείων σε Εύλογη Αξία	θ	1.982.501,12	(388.490,38)	1.982.501,12	(388.490,38)
Εφαρμογή ΔΛΠ 11 - Κατασκευαστικά συμβόλαια	ι	(5.271.791,65)	(4.801.872,30)	(1.139.632,00)	(2.627.219,10)
Αναταξινόμηση Επιχορηγήσεων από τα ίδια κεφάλαια στις υποχρεώσεις (έσοδα επόμενων χρήσεων)	ια	(739.545,00)	(912.907,76)		
Αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογίας	ιβ	2.209.789,40	1.756.322,00	587.848,01	1.016.615,54
Αναγνώριση μερισμάτων πληρωτέων κατά το χρόνο έγκρισης από τη Γ.Σ.	ιγ	0,00	1.852.396,26	0,00	1.852.396,26
Τόκοι δανείου κατασκευαστικής περιόδου		0,00	14.995,32	0,00	0,00
Αναγνώριση συναλλαγματικών διαφορών αποτίμησης στα αποτελέσματα	ιδ	(222.321,41)	18.810,05	(222.321,41)	18.810,05
Σύνολο προσαρμογών από μεταβολή λογιστικών αρχών		(2.140.568,05)	(1.368.598,43)	1.572.956,75	891.173,83
Σύνολο προσαρμογών		(14.971.476,11)	(23.097.780,68)	(6.567.684,00)	(10.384.630,46)
Επενδεδυμένα κεφάλαια, κατά τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα		17.053.030,47	14.929.921,73	18.635.480,72	10.130.641,63

ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ

Μεταβολές στα ίδια κεφάλαια

Ποσά σε χιλ. €	Σημ.	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		1/1/2004	31/12/2004	1/1/2004	31/12/2004
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων, όπως είχαν					
Προγενέστερα απεικονισθεί σύμφωνα με το ΕΓΛΣ					
Προσαρμογές των Διεθνών Προτύπων		626.961	673.719	407.841	407.591
Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ)					
Προσαρμογές λόγω μετάβασης στα ΔΠΧΠ					
Επίδραση από την αποτίμηση των ενσώματων παγίων σε τρέχουσες αξίες	1	167.275	160.348	2.275	1.944
Επίδραση από την αλλαγή συντελεστών αποσβέσεων των ενσώματων παγίων.	1	1.128	2.995	0	1.449
Επίδραση από την μη αναγνώριση των εξόδων εγκατάστασης ως ασώματες ακινητοποιήσεις	2	-5.464	-4.367	-1.624	-1.624
Επίδραση από κατασκευαστικές συμβάσεις	3	-33.094	-31.095	92	0
Απαλοιφή οφειλόμενου κεφαλαίου		-2.647	-838	0	0
Μετάθεση αναγνώρισης πληρωτέων μερισμάτων στο χρόνο έγκρισής τους από την Γ. Σ.	4	12.623	2.189	9.540	5.300
Μετάθεση αναγνώρισης πληρωτέων αμοιβών Δ.Σ. από τα κέρδη της χρήσης στο χρόνο έγκρισής τους από την Γ. Σ.	-	1.330	1.400	800	900
Αποτίμηση Χρημ/κών Στοιχείων Διαθεσίμων προς πώληση στην εύλογη αξία τους	5	0	0	304.721	423.485
Αποτίμηση Χρημ/κών Στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	5	423	438	67	-1.357
Αναγνώριση δεδουλευμένων παροχών προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης	6	-521	-581	-19	-22
Αναγνώριση Χρηματοδοτικών Μισθώσεων ως ενσώματες ακινητοποιήσεις και υποχρεώσεις.	7	9.987	15.009	774	979
Αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογίας	8	-58.041	-40.009	-106.145	-153.906
Επίδραση από την ενοποίηση συγγενών επιχειρήσεων με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	9	-1.035	-609	0	0
Αναγνώριση συναλλαγματικών διαφορών αποτίμησης στα αποτελέσματα	10	489	1.461	-30	693
Επίδραση από την προεξόφληση των χορηγηθέντων δανείων σε συνδεδεμένα μέλη	11	0	0	0	-2.859
Μεταφορά επιχορηγήσεων παγίου ενεργητικού σε μεταβατικό λογαριασμό υποχρεώσεων.	-	-2.874	-2.288	0	0
Διαφορές ενοποίησης	-	-34.002	-38.560	0	0
Λοιπά	-	720	-877	6	33
Σύνολο		56.297	64.616	210.457	275.015
Προσαρμογές λόγω διόρθωσης βασικών λαθών					
Διαγραφή επίδικης απαίτησης	12	-10.007	-11.524	-10.007	-10.007
Επίδραση από Κοινοπραξίες	12	-2.957	-2.944	0	0
Αναγνώριση εσόδων στη χρήση που αφορούν	12	3.846	3.634	0	1.418
Αναγνώριση εξόδων στη χρήση που αφορούν	12	-715	-2.798	0	-1.600
Διενέργεια προβλέψεων	12	-10.815	-15.834	0	0
Διαφορά από την ενοποίηση των θυγατρικών επιχ.	12	-15.251	2.213	0	0
Σύνολο		-35.899	-27.253	-10.007	-10.189
Γενικό Σύνολο Προσαρμογών		20.398	37.363	200.450	264.826
Επενδεδυμένα κεφάλαια, κατά τα ΔΠΧΠ		647.359	711.082	608.291	672.417

ΜΟΧΛΟΣ

Μεταβολές στα ίδια κεφάλαια

Ποσά σε χιλ. €

Σημ.	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1-Ιαν-2004	31-Δεκ-2004	1-Ιαν-2004	31-Δεκ-2004
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων, όπως είχαν				
Προγενέστερα απεικονισθεί σύμφωνα με το ΕΓΛΣ	101.054	96.155	102.197	97.727
Προσαρμογές των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ)				
Προσαρμογές λόγω μετάβασης στα ΔΠΧΠ				
Αναταξινόμηση Επιχορηγήσεων από τα ίδια κεφάλαια στις μακρ/σμες υποχρεώσεις (έσοδα επομένων χρήσεων)				
1	-491	-371	-491	-371
Επίδραση από την αποτίμηση των ενσώματων παγίων σε τρέχουσες αξίες				
2	6.638	6.328	6.638	6.410
Επίδραση από την μη αναγνώριση των εξόδων εγκατάστασης ως ασώματες ακινητοποιήσεις				
3	-1.990	-1.126	-1.963	-1.112
Επίδραση από κατασκευαστικές συμβάσεις				
4	-30.152	-26.805	-24.736	-22.358
Μετάθεση αναγνώρισης πληρωτέων μερισμάτων στο χρόνο έγκρισής τους από την Γ. Σ.				
5	3.083	2.936	3.083	2.936
Μετάθεση αναγνώρισης πληρωτέων αμοιβών Δ.Σ. από τα κέρδη της χρήσης στο χρόνο έγκρισής τους από την Γ. Σ.				
-	530	500	450	500
Αποτίμηση Χρημ/κών Στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων				
6	324	-869	324	-869
Αναγνώριση δεδουλευμένων παροχών προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης				
7	-459	-478	-451	-475
Αναγνώριση Χρηματοδοτικών Μισθώσεων ως ενσώματες ακινητοποιήσεις και υποχρεώσεις.				
8	9.022	13.409	9.022	13.409
Αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογίας				
9	-2.533	-3.094	-4.156	-3.475
Μη αναγνώριση διαφορών ενοποίησης ως υπεραξία				
	-828	-552	0	0
Επίδραση από την ενοποίηση συγγενών επιχειρήσεων με τη μέθοδο της καθαρής θέσης				
10	-4.008	5.531	0	0
Επίδραση από την αποτίμηση θυγατρικών				
	630	556	-3.129	-3.129
Επίδραση από την αποτίμηση των επενδύσεων σε σε συγγενής επιχειρήσεις σε τρέχουσες αξίες.				
6	0	0	4.028	5.528
Επίδραση από την προεξόφληση των χορηγηθέντων δανείων σε συνδεδεμένα μέλη				
11	0	600	0	600
Σύνολο	-12.217	-3.425	-11.382	-2.406
Προσαρμογές λόγω διόρθωσης βασικών λαθών				
Απομείωση αξίας απαιτήσεων				
12	-5.843	-4.742	-5.396	-3.671
Επίδραση από Κοινοπραξίες				
12	-2.957	-3.199	-2.957	-3.199
Αναγνώριση εξόδων στη χρήση που αφορούν				
12	-206	641	-206	642
Σύνολο	-9.006	-7.300	-8.559	-6.228
Γενικό Σύνολο Προσαρμογών	-21.223	-10.725	-19.941	-8.633
Επενδεδυμένα κεφάλαια, κατά τα ΔΠΧΠ	79.830	85.430	82.256	89.094

ΑΤΤΙ- ΚΑΤ

Υ.5 Συμφωνίες μεταξύ Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων και ΔΠΧΠ

Υ.5.1 Συμφωνία Καθαρής Θέσης μεταξύ Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων και ΔΠΧΠ

Τα κονδύλια του παρακάτω πίνακα που αφορούν την 1/1/2005 και 1/1/2004 επαναδιατυπώνονται ορθά σε σχέση με την προγενέστερη δημοσίευση ως ακολούθως:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01.2005	01.01.2004	01.01.2005	01.01.2004
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ	118.663.053,24	123.767.593,06	118.498.926,56	123.603.292,92
Αντιλογισμός αναπροσαρμογής ακινήτων Ν. 2065/92	-704.859,90	0,00	-704.859,90	0,00
Διαφορά αποσβέσεων	-7.189.735,82	0,00	-7.189.735,82	0,00
Αποτίμηση χρεογράφων στην εύλογη αξία	584.013,20	399.658,05	584.013,20	399.658,05
Προσαρμογή πρόβλεψης	0,00	-1.832.098,09	0,00	-1.832.098,09
Αναγνώριση υποχρέωσης χρηματοδοτικής μίσθωσης	-16.003.192,62	-15.225.847,27	-16.003.192,62	-15.225.847,27
Απομείωση απαιτήσεων	-10.450.914,78	-9.124.147,07	-10.450.914,78	-9.124.147,07
Αναγνώριση αναβαλλόμενου φόρου	-11.342.358,39	-23.474.439,95	-11.342.358,39	-23.474.439,95
Αναμόρφωση πρόβλεψης για παροχές σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία	-964.500,99	-1.163.422,99	-964.500,99	-1.163.422,99
Μετάθεση αναγνώρισης μερισμάτων στο χρόνο έγκρισής τους από τη Γ.Σ.	816.445,55	816.445,55	816.445,55	816.445,55
Προβλέψεις για συναλλαγματικές διαφορές	-146.940,23	495,56	3,09	251,36
Διαφορές φορολογικού ελέγχου	-4.736.563,20	0,00	-4.736.563,20	0,00
Αναγνώριση παγίων περιουσιακών στοιχείων	103.986.731,67	99.641.572,65	103.986.731,67	99.641.572,65
Μη αναγνώριση εξόδων εγκατάστασης	-26.409.523,79	-24.869.388,69	-26.409.523,79	-24.869.388,69
Μείωση της διαφοράς υπέρ το άρτιο με τα έξοδα αύξησης κεφαλαίου	-229.559,29	-229.559,29	-229.559,29	-229.559,29
Μη αναγνώριση εξόδων επόμενης χρήσης	-129.854,12	-450.000,00	-129.854,12	-450.000,00
Συμβάσεις κατασκευής έργων	-6.512.050,21	-8.153.830,39	-6.512.050,21	-8.153.830,39
Αποτίμηση δανείων	127.191,93	161.293,65	127.191,93	161.293,65
Αποτίμηση επιχειρήσεων με τη μέθοδο καθαρής θέσης	-4.964.668,38	-4.838.065,90	0,00	0,00
Πρόβλεψη φόρου εισοδήματος	0,00	0,00	0,00	0,00
Μη ανακτήσιμο κόστος συμμετοχών	-1.009.425,54	-1.009.425,54	-1.009.425,54	-1.009.425,54
Σύνολο αναπροσαρμογών	14.720.235,09	10.649.240,28	19.831.846,79	15.487.061,98
ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ	133.383.288,33	134.416.833,34	138.330.773,35	139.090.354,90

INTRAKAT

6.8.33 Ανάλυση προσαρμογών πρώτης εφαρμογής ΔΠΧΠ

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
(Ποσά σε Ευρώ)	1.1.2005	1.1.2004	1.1.2005	1.1.2004
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων όπως είχαν προγενέστερα απεικονισθεί σύμφωνα με τα ΕΛΠ	43.322.996,57	38.842.668,30	39.318.161,66	35.107.678,01
<i>Προσαρμογές των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης</i>				
Επίδραση από την υιοθέτηση των ΔΛΠ 32& 39 στα διαθέσιμα προς πώληση	(50.640,90)	0,00	(50.640,90)	0,00
Επίδραση από την υιοθέτηση των ΔΛΠ 32& 39 στις συμβάσεις έργων και στους πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	(971.490,76)	0,00	(971.490,76)	0,00
Επίδραση από την υιοθέτηση των ΔΛΠ 32& 39 στα χρημ/κοινομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	53.085,57	0,00	53.085,57	0,00
Επίδραση από την υιοθέτηση των ΔΛΠ 32& 39 στα μακροπρόθεσμα δάνεια	4.952,01	0,00	4.952,01	0,00
Διαγραφή εξόδων πολυετούς απόσβεσης που δεν πληρούν τα κριτήρια αναγνώρισης	(2.981.108,59)	(2.803.011,89)	(2.984.577,18)	(2.795.427,33)
Αντιλογισμός αποσβέσεων στα παραπάνω διαγραφέντα στοιχεία	2.160.499,98	1.463.558,22	2.164.614,86	1.462.799,78
Αποτίμηση των ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων	3.135.108,00	3.135.108,00	3.135.108,00	3.135.108,00
Επίδραση από τον προσδιορισμό μειωμένων αποσβέσεων των ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων	(57.572,83)	0,00	(57.572,83)	0,00
Αντιλογισμός αναπροσαρμογής βάσει Ν. 2085/92	(2.029.519,90)	0,00	(2.029.519,90)	0,00
Πρόβλεψη απομείωσης διαθεσίμων προς πώληση	0,00	(1.341.287,80)	0,00	(1.341.287,80)
Πρόβλεψη για απαξιωμένα αποθέματα	(151.134,40)	(151.134,40)	(145.713,02)	(145.713,02)
Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	(5.678.826,83)	(2.786.402,21)	(2.387.263,58)	(2.020.645,23)
Προβλέψεις για ζημιές συμμετοχής σε κοινοπραξίες	0,00	0,00	0,00	(25.608,89)
Διαγραφή προβλέψεων για συνικές διαφορές	0,00	14,05	0,00	14,05
Επιπρόσθετη φορολογία	(380.000,00)	(280.000,00)	(380.000,00)	(280.000,00)
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού βάση αναλογιστικής μελέτης	31.521,23	103.015,55	31.521,23	103.015,55
Πρόβλεψη δουλευμένων αμειβών προσωπικού				
Κατασκευαστικά Συμβόλαια	(441.290,09)	(886.830,77)	(510.957,70)	(982.168,64)
Αλλαγή στη σύνθεση του Ομίλου (ενοποίηση κοινοπραξιών, μεταβολή στη σύνθεση της ενοποίησης κλπ)	2.414.119,97	362.227,85	0,00	0,00
Μεταφορά μερισμάτων στην επόμενη χρήση	2.834.338,20	3.160.703,91	2.240.000,00	2.800.000,00
Προσαρμογή μερισμάτων κοινοπραξιών	0,00	0,00	(586.923,95)	(775.050,61)
Αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογίας	149.145,69	(187.295,64)	153.008,81	(209.514,77)
Λοιπά	198.210,57	123.899,03	157.752,19	(13.059,35)
Σύνολο προσαρμογών	(1.740.622,90)	(67.636,10)	(2.124.637,13)	(947.538,28)
Επενδεδυμένα κεφάλαια, κατά τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα	41.582.373,67	38.775.032,20	37.193.524,53	34.160.139,73

ΜΗΧΑΝΙΚΗ

Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

Σημ.	Σημείωση	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπό Το Άρτιο	Αποθεματικά εύλογης αξίας	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα ως νέων	Σύνολο	Διασώματα Μεσοφρεσίας	Σύνολο
	Υπόλοιπα κατά την 1η Ιανουαρίου 2004	137.502	129.629	0	35.480	2.472	305.082	59.710	364.792
28	Προσαρμογές Μεταβολής στα ΔΠΧΠ	0	0	0	(15.747)	(110.814)	(130.561)	(36.853)	(167.415)
	Υπόλοιπα κατά την 1η Ιανουαρίου 2004, σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ	137.502	129.629	0	15.733	(108.342)	174.521	22.857	197.378
	Μεταβολή Ιδίων Κεφαλαίων για την περίοδο 01/01 - 31/12/2004								
	Μεταβολή Συν/κών Διαφορών μετατροπής	0	0	0	(715)	0	(715)	0	(715)
	Δικαιώματα μειψηφίας από αύξηση κεφαλαίου θυγατρικής εταιρείας	0	0	0	10.153	(6.452)	3.701	(1.403)	2.298
	Διανεμηθέντα μερίσματα	0	0	0	(9.291)	0	(9.291)	0	(9.291)
	Αγορές (πωλήσεις) Ιδίων Μετοχών	0	0	0	5.764	0	5.764	0	5.764
	Κέρδη / (Ζημιές) πώλησης ιδίων μετοχών	0	0	0	0	1.617	1.617	0	1.617
	Καθαρό αποτέλεσμα καταχωρημένο απ ευθείας στην καθαρή θέση	0	0	0	102	159	260	0	260
	Καθαρά Αποτελέσματα Περιόδου 01/01-31/12/2004	0	0	0	0	11.643	11.643	0	11.643
	Συνολική μεταβολή περιόδου	0	0	0	6.013	6.966	12.979	(1.403)	11.576
	Υπόλοιπα των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2004	137.502	129.629	0	21.746	(101.377)	187.500	21.454	208.954
	Υπόλοιπα κατά την 1η Ιανουαρίου 2005, σύμφωνα με τις προηγούμενες λογιστικές αρχές	137.502	129.629	0	39.859	3.462	310.452	64.290	374.841
	Προσαρμογές Μεταβολής στα ΔΠΧΠ	0	0	0	(18.112)	(104.839)	(122.952)	(42.836)	(165.887)
	Υπόλοιπα κατά την 1η Ιανουαρίου 2005, σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ	137.502	129.629	0	21.746	(101.377)	187.500	21.454	208.954
	Μεταβολή Ιδίων Κεφαλαίων για την περίοδο 01/01 - 31/12/2005								
	Μεταβολή Συν/κών Διαφορών μετατροπής	0	0	0	(343)	0	(343)	0	(343)
	Δικαιώματα μειψηφίας από μεταβολή ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρική	0	0	0	7.191	(7.479)	(288)	(490)	(776)
	Διανεμηθέντα μερίσματα	0	0	0	(10.859)	0	(10.859)	0	(10.859)
	Αγορές (πωλήσεις) Ιδίων Μετοχών	0	0	0	14.705	0	14.705	0	14.705
	Κέρδη / (Ζημιές) πώλησης Ιδίων μετοχών	0	0	0	0	(9.232)	(9.232)	0	(9.232)
	Καθαρά Αποτελέσματα Περιόδου 01/01-31/12/2005	0	0	0	0	19.481	19.481	0	19.481
	Καθαρό αποτέλεσμα καταχωρημένο απ ευθείας στην καθαρή θέση	0	0	0	566	36	602	0	602
	Συνολική μεταβολή περιόδου	0	0	0	11.260	2.806	14.066	(490)	13.575
	Υπόλοιπα των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2005	137.502	129.629	0	33.006	(98.571)	201.566	20.964	222.529

Τυχόν διαφορές στα αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων Μητρικής

Σημ.	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ Τα Άρτια	Αποθεματικά εύλογης αξίας	Λοιπά αποθέματα	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο
Υπόλοιπα κατά την 1/1/2004, σύμφωνα με τις προηγούμενες λογιστικές αρχές						
	137.502	129.629	0	(10.656)	72	256.546
<i>Προσαρμογές Μετάβασης στα ΔΠΧΠ</i>	28	0	0	36.210	(106.297)	(70.087)
Υπόλοιπα κατά την 1/1/2004, σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ	137.502	129.629	0	25.554	(106.225)	186.459
Αγορές (πωλήσεις) Ιδίων Μετοχών						
	0	0	0	0	2.461	2.461
Κέρδη / (Ζημιές) πωλήσεων Ιδίων Μετοχών που μεταφέρθηκαν απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια						
	0	0	0	0	0	0
Διανεμηθέντα Μερίσματα						
	0	0	0	(9.291)	0	(9.291)
<i>Καθαρά Αποτελέσματα περιόδου 1/1-31/12/2004</i>	0	0	0	12.513	(4.088)	8.426
Συνολική μεταβολή περιόδου	0	0	0	3.223	(1.627)	1.596
<i>Υπόλοιπα των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 31/12/2004</i>	137.502	129.629	0	28.777	(107.852)	188.055
Υπόλοιπα κατά την 1/1/2005, σύμφωνα με τις προηγούμενες λογιστικές αρχές						
	137.502	129.629	0	(19.484)	2.104	249.750
<i>Προσαρμογές Μετάβασης στα ΔΠΧΠ</i>	0	0	0	48.261	(109.955)	(61.695)
Υπόλοιπα κατά την 1/1/2005, σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ	137.502	129.629	0	28.777	(107.852)	188.055
Μεταβολή Ιδίων κεφαλαίων για την περίοδο 1/1-31/12/2005						
Αγορές (πωλήσεις) Ιδίων Μετοχών						
	0	0	0	1.658	32	1.689
Καθαρό εισόδημα καταχωρημένο απευθείας στην καθαρή θέση						
	0	0	0	290	0	290
Διανεμηθέντα Μερίσματα						
	0	0	0	(10.859)	0	(10.859)
<i>Καθαρά Αποτελέσματα περιόδου 1/1-31/12/2005</i>	0	0	0	0	15.043	15.043
Συνολική μεταβολή περιόδου	0	0	0	(8.911)	15.074	6.163
Υπόλοιπα Ιδίων Κεφαλαίων της 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2005	137.502	129.629	0	19.866	(92.777)	194.219

Τυχόν διαφορές στα σύνολα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

ΤΕΡΝΑ

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2005
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

30. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΜΕΤΑΞΥ Ε.Λ.Π. ΚΑΙ ΔΠΧΠ

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει συνοπτικά την επίδραση των σημαντικότερων εγγραφών προσαρμογής επί των ιδίων κεφαλαίων για την 1.1.2004 και 31.12.2004, οι οποίες εφαρμόστηκαν επί των καταστατικών οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας, προκειμένου αυτές να προσαρμοστούν στα ΔΠΧΠ:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΩΝ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ ΕΝΑΡΞΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ (1.1.2005 και 1.1.2004) ΜΕΤΑΞΥ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ (Ε.Λ.Π.) ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ (ΔΠΧΠ)

	ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ	
	31.12.2004	1.1.2004
Καθαρή θέση έναρξης περιόδου σύμφωνα με τα Ε.Λ.Π.	189.455	156.234
Αναγνώριση πρόβλεψης αποζημίωσης προσωπικού σύμφωνα με το ΔΠΛ 19	201	(1.290)
Αποτίμηση σε εύλογες αξίες επενδυτικών ακινήτων & πάγιων στοιχείων	12.004	10.884
Διαγραφή ασώματων ακινητοποιήσεων	(7.727)	(10.510)
Αναγνώριση μακροχρόνιων συμβάσεων κατασκευαστικών έργων σύμφωνα με το ΔΛΠ11	(7.257)	(2.357)
Λογισμός αναβαλλόμενων φόρων	3.705	5.245
Αναγνώριση χρηματοδοτικών μισθώσεων	246	(1.949)
Πρόβλεψης επισφαλών απαιτήσεων	(12.270)	(12.972)
Μεταφορά επιχορηγήσεων σε έσοδα επομένων χρήσεων	(12.822)	(12.165)
Αναλογική ενοποίηση Κ/Ξ & λοιπών εταιρειών	851	(1.030)
Λοιπές	(192)	-
Αναγνώριση μερίσματος 2003 σύμφωνα με τα Ε.Λ.Π.	10.112	7.814
Αύξηση αποσβέσεων μετά από αναθεώρηση (Σημ. 3.κγ)	(582)	
Καθαρή θέση έναρξης περιόδου σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ	175.724	137.904

ΤΕΡΝΑ Α.Ε.
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2005
 (Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΩΝ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ ΕΝΑΡΞΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ
 (1.1.2005 και 1.1.2004) ΜΕΤΑΞΥ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ (Ε.Λ.Π.)
 ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ
 (ΔΠΧΠ)**

	<u>31.12.2004</u>	<u>1.1.2004</u>
Καθαρή θέση έναρξης περιόδου σύμφωνα με τα Ε.Λ.Π.	145.232	123.405
Αναγνώριση πρόβλεψης αποζημίωσης προσωπικού σύμφωνα με το ΔΠΛ 19	422	(1.116)
Αποτίμηση σε εύλογες αξίες επενδυτικών ακινήτων & πάγιων στοιχείων	7.874	10.363
Διαγραφή ασώματων ακινητοποιήσεων	(3.094)	(4.478)
Αναγνώριση μακροχρόνιων συμβάσεων κατασκευαστικών έργων σύμφωνα με το ΔΛΠ11	(12.625)	(7.413)
Λογισμός αναβαλλόμενων φόρων	4.655	5.124
Αναγνώριση χρηματοδοτικών μισθώσεων	34	(2.072)
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων	(12.234)	(12.719)
Αναγνώριση μερίσματος 2003 σύμφωνα με τα Ε.Λ.Π.	10.113	7.813
Καθαρή θέση έναρξης περιόδου σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ	<u>138.789</u>	<u>118.907</u>

Ο ακόλουθος Πίνακας Συμφωνίας παρουσιάζει συνοπτικά την επίδραση των σημαντικότερων εγγραφών προσαρμογής επί των καθαρών αποτελεσμάτων της Εταιρείας για την περίοδο που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2004, οι οποίες εφαρμόστηκαν επί των καταστατικών οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας προκειμένου αυτές να προσαρμοστούν στα ΔΠΧΠ:

ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ

ΠΙΝΑΚΕΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΩΝ

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1 Ιαν. 2004	31 Δεκεμ. 2004	1 Ιαν. 2004	31 Δεκεμ. 2004
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων, όπως έκαν προγενέστερα απεικονισθεί σύμφωνα με το ΕΓΛΣ	59.201.981,10	58.730.967	59.202.599,82	58.732.249,77
Πρασαρμογές των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης				
Αναταξινόμηση Επιχορηγήσεων από τα ίδια κεφάλαια στις μακρ/σμες υποχρεώσεις (έσοδα επόμενων χρήσεων)	0,00	0,00	0,00	0,00
Επίδραση από την αποτίμηση των ενσώματων ακινητοποιήσεων	10.597.269,42	11.091.465,57	10.597.269,42	11.091.465,57
Επίδραση από την μη αναγνώριση των εξόδων εγκατάστασης ως ασώματες ακινητοποιήσεις	-10.867.082,47	-7.244.721,65	-10.867.082,47	-7.244.721,65
Επίδραση από τα κατασκευαστικά συμβόλαια	-5.769.468,30	2.291.361,52	-5.769.468,30	2.291.361,52
Μετάθεση αναγνώρισης πληρωτέων μερισμάτων στο χρόνο έγκρισης τους από την Γ.Σ.	0,00	0,00	0,00	0,00
Αναστροφή Πρόβλεψη Υποτίμησης Θυγατρικών	0,00	0,00	0,00	0,00
Αποτίμηση Χρημ/μικών Στοιχείων Διαθεσίμων προς πώληση στην εύλογη αξία τους	0,00	0,00	0,00	0,00
Αποτίμηση Χρημ/μικών Στοιχείων στην Εύλογη Αξία μέσω των αποτελεσμάτων	9.849.691,80	10.932.175,03	9.849.691,80	10.932.175,03
Αναγνώριση δεδουλευμένων παροχών προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης	-324.784,20	-300.679,20	-324.784,20	-300.679,20
Αναγνώριση Χρηματοδοτικών Μισθώσεων ως ενσώματες ακινητοποιήσεις και υποχρεώσεις	0,00	0,00	0,00	0,00
Απομείωση απαιτήσεων	-18.842.551,03	-26.129.893,48	-18.842.551,03	-26.129.893,48
Συναλλαγματικές Διαφορές Μετατροπής	0,00	0,00	0,00	0,00
Αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογίας	351.956,67	1.108.257,54	351.956,67	1.108.257,54
Μη αναγνώριση διαφορών ενοποίησης ως goodwill	0,00	0,00	0,00	0,00
Αντιστροφή αποσβέσεων υπεραξίας	0,00	0,00	0,00	0,00
Επίδραση από την ενοποίηση συγγενών επικειρήσεων με την μέθοδο της καθαρής θέσης	0,00	0,00	0,00	0,00
Αναγνώριση Παράγωγων Χρημ/κων Στοιχείων	0,00	0,00	0,00	0,00
Επίδραση από ενοποίηση Θυγατρικών επικειρήσεων	0,00	0,00	0,00	0,00
Αντιλογισμός αποσβέσεων Υπεραξίας Επικειρήσεως	0,00	0,00	0,00	0,00
Αποτίμηση σε Χρημ/κων Στοιχείων σε Εύλογη Αξία	0,00	0,00	0,00	0,00
Διαγραφή δωρεάν αποκτηθέντων μετοχών θυγατρικών επικειρήσεων	0,00	0,00	0,00	0,00
Υπολογισμός Τόκων Κοινοπρακτικών Δανείων σύμφωνα με το Εσωτερικό Συντελεστή Απόδοσης	0,00	0,00	0,00	0,00
Αναγνώριση αναλογούντα τρέχοντα φόρου εισοδήματος ενδιάμεσης περιόδου	0,00	0,00	0,00	0,00
Αναγνώριση πιστωτικών συναλλαγματικών διαφορών αποτίμησης στα αποτελέσματα	344.426,17	-86.743,95	344.426,17	-86.743,95
Σύνολο προσαρμογών	(14.660.541,94)	(8.338.778,62)	(14.660.541,94)	(8.338.778,62)
Επενδεδυμένα κεφάλαια, κατά τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα	44.541.439,16	50.392.188,06	44.542.057,88	50.393.471,15

ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ

Ο Όμιλος

	<u>01.01.2004</u>	<u>31.12.2004</u>	<u>31.12.2004</u>
	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ	22.844.095,19	-73.186,12	24.607.648,18
Διαγραφή επισφαλών απαιτήσεων	-5.862.964,67	532.490,63	-5.330.474,04
Διαγραφή εξόδων πολυετούς απόσβεσης επειδή δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του ΔΛΠ 38	-443.279,60	13.324,17	-429.955,43
Καταχώρηση προσθέτων φόρων	-129,69	129,69	0,00
Μεταφορά του παρακρατηθέντος φόρου για αποθεματικά εσόδων αφορολογήτων εσόδων	-104.571,66	0,00	-104.571,66
Αποτίμηση ενσωμάτων παγίων στην εύλογη αξία	4.060.543,29	40.067,82	4.100.611,11
Διαφορά από αλλαγή μεθόδου χρηματοδοτικών μισθώσεων	970.672,33	281.475,17	1.252.147,50
Διαφορά από εφαρμογή μεθόδου τμηματικής περάτωσης έργων	-3.967.891,92	339.194,78	-4.199.181,88
Αναγνώριση αναβαλλόμενου φόρου	1.197.902,92	96.330,06	1.294.232,98
Αντιλογισμός αναπροσαρμογής ακινήτων	0,00	0,00	-2.355.451,19
Διαφορά από αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων στην εύλογη αξία	166.587,11	23.498,76	190.085,87
Αντιλογισμός ζημιάς από πώληση ιδίων μετοχών	0,00	170.856,40	0,00
Μεταφορά επιχορηγήσεων στις υποχρεώσεις	-636.524,23	0,00	-657.121,77
Μεταφορά μερίσματος στα ίδια κεφάλαια	325.578,16	0,00	224.391,41
Τόκους μετοχές	-631.702,80	0,00	-374.830,47
Σύνολο διαφορών	-4.925.780,76	1.497.367,30	-6.390.117,57
ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ	17.918.314,43	1.424.181,36	18.217.530,61

Η Εταιρία

	01.01.2004	31.12.2004	
	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ	22.959.541,04	161.332,06	24.692.658,68
Διαγραφή Επισφαλών Απαιτήσεων	-3.915.464,67	532.490,63	-3.382.974,04
Διαγραφή εξόδων πολυετούς απόσβεσης	-201.229,71	0,00	-201.229,71
Διαγραφή του παρακρατηθέντος φόρου επί των αφορολόγητων αποθεματικών	-104.571,66	0,00	-104.571,66
Αποτίμηση ενσώματων παγίων στην εύλογη Αξία	1.661.612,61	121.948,27	1.783.560,88
Διαφορά από αλλαγή μεθόδου χρηματοδοτικών μισθώσεων	970.672,33	281.475,17	1.252.147,50
Διαφορά από εφαρμογή μεθόδου τμηματικής περάτωσης έργων	-1.284.736,26	1.568.814,03	284.077,77
Αναγνώριση αναβαλλόμενου φόρου	-359.261,73	83.676,71	-275.585,02
Αντιλογισμός αναπροσαρμογής ακινήτων Ν.2065/92	0,00	0,00	-1.861.595,38
Διαφορά από αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων στην εύλογη αξία	-10.859,89	7.489,56	-3.370,33
Αντιλογισμός ζημιάς από πώληση ιδίων μετοχών	0,00	170.856,40	0,00
Μεταφορά των επιχορηγήσεων στις υποχρεώσεις	-636.524,23	0,00	-657.121,77
Μεταφορά μερίσματος στα Ίδια Κεφάλαια	325.578,16	0,00	224.391,41
Ίδιες Μετοχές	-631.702,80	0,00	-374.830,47
Σύνολο Διαφορών	-4.186.487,85	2.766.750,77	-3.317.100,82
Ίδια κεφάλαια με ΔΛΠ	18.773.053,19	2.928.082,83	21.375.557,86

ΑΚΤΩΡ

ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε.

ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα Διεθνή
Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2005

5.3.1 Συμφωνία Ισολογισμού 1^η Ιανουαρίου 2004

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	ΕΓΠΑΑ	ΑΝΑΜΟΡ- ΦΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΕ ΔΠΧΠ	ΔΠΧΠ
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό			
Ενσώματα πάγια	82.638	20.022	102.661
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	11.612	(11.159)	453
Επενδύσεις σε θυγατρικές	-	241	241
Επενδύσεις σε συγγενείς (ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης)	12.395	(9.977)	2.419
Επενδύσεις σε κοινοπραξίες	-	956	956
Λοιπές επενδύσεις	46.119	(46.119)	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	161	(161)	-
	152.926	(46.196)	106.729
Κυκλοφορούν ενεργητικό			
Αποθέματα	7.968	18.584	26.552
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	291.873	198.725	490.598
Χρεόγραφα	933	41.910	42.843
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	71.432	50.976	122.408
	372.206	310.195	682.401
	525.132	263.998	789.130
Σύνολο ενεργητικού			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους			
Μετοχικό κεφάλαιο	98.022	(36)	97.985
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	117.561	-	117.561
Λοιπά αποθεματικά	96.645	(21.046)	75.599
Κέρδη/ (ζημιές) εις νέον	(49.228)	84.081	34.853
Δικαιώματα μειοψηφίας	-	-	598
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	262.999	63.596	326.596
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	-	13.859	13.859
Προβλέψεις Αποζημίωσης Προσωπικού	200	3.698	3.898
Επιχορηγήσεις	-	236	236
Λοιπές προβλέψεις μακροπρόθεσμες	317	1.009	1.326
	517	18.801	19.318
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	181.440	147.412	328.852
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις (φόρος εισοδήματος)	30.923	15.035	45.957
Δάνεια Βραχυπρόθεσμα	3.764	64.204	67.968
Μερίσματα Πληρωτέα	45.488	(45.051)	438
	261.615	181.601	443.216
Σύνολο υποχρεώσεων	262.132	200.402	462.534
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων	525.132	263.998	789.130

ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε.
ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα Διεθνή
Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2005

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	ΕΓΠΛΑ	ΑΝΑΜΟΡ- ΦΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΕ ΔΠΧΠ	ΔΠΧΠ
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό			
Ενσώματα πάγια	2.608	-	2.608
Αυλα περιουσιακά στοιχεία	32	(32)	-
Επενδύσεις σε κοινοπραξίες	13	-	13
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	8	(8)	-
	2.660	(40)	2.620
Κυκλοφορούν ενεργητικό			
Αποθέματα	801	-	801
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	3.652	317	3.969
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	2.438	-	2.438
	6.891	317	7.208
	9.551	277	9.828
Σύνολο ενεργητικού			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους			
Μετοχικό κεφάλαιο	5.804	-	5.804
Λοιπά αποθεματικά	2.495	(858)	1.637
Κέρδη/ (ζημιές) εις νέον	(157)	1.064	906
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	8.142	206	8.348
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	-	3	3
Προβλέψεις Αποζημίωσης Προσωπικού	6	68	73
Λοιπές προβλέψεις μακροπρόθεσμες	52	-	52
	58	71	129
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	765	-	765
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις (φόρος εισοδήματος)	587	-	587
Δάνεια Βραχυπρόθεσμα	-	-	-
Μερίσματα Πληρωτέα	-	-	-
Λοιπές Προβλέψεις Βραχυπρόθεσμες	-	-	-
	1.351	-	1.351
Σύνολο υποχρεώσεων	1.409	71	1.480
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων	9.551	277	9.828